

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Fjerde Række Nr. 29.

OVERSICHT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

I

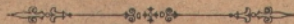
AARET 1900.

(Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1900.)

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER

UDGIVEN AF

MEDICINALDIREKTØREN.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1902.

Pris: Kr. 0.50.

Norges officielle Statistik, Fjerde Række.
(Statistique officielle de la Norvège, Quatrième série.)

- Nr. 1. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1898. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 2. Sindssygeasylernes Virksomhed 1899. (*Hospices d'aliénés.*)
- 3. Den norske Rigsstelegraf 1899 og 1ste Kvartal 1900. (*Télégraphes du Royaume.*)
- 4. Civil Retspleie 1897 og 1898. (*Justice civile.*)
- 5. Norges Skibsfart 1899. (*Navigation.*)
- 6. Folkemængdens Bevægelse 1896. (*Mouvement de la population.*)
- 7. Straffearbejdsanstalter 1898/99. (*Maisons centrales pénitentiaires.*)
- 8. Folkemængdens Bevægelse 1897. (*Mouvement de la population.*)
- 9. Norges kommunale Finantser 1896. (*Finances des communes.*)
- 10. Rekruteringsstatistik 1900. (*Recrutement.*)
- 11. Norges Handel 1900. (*Commerce.*)
- 12. Distriktsfængsler 1899. (*Prisons départementales.*)
- 13. Norges Sparebanker 1900. (*Caisses d'épargne.*)
- 14. Kriminalstatistik 1895, 1896 og 1897. (*Justice criminelle.*)
- 15. Norges postvæsen 1900. (*Statistique postale.*)
- 16. Fattigstatistik 1895. (*Assistance publique.*)
- 17. Folkemængdens Bevægelse 1898. (*Mouvement de la population.*)
- 18. Skiftevæsenet 1896, 1897 og 1898. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 19. Norges almindelige Brandforsikrings-Indretning for Bygninger 1898 og 1899. (*L'institution générale des assurances des bâtiments contre l'incendie.*)
- 20. Skolestatistik 1898. (*Instruction publique.*)
- 21. Norges Fiskerier 1900. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 22. De offentlige Jernbaner 1900/01. (*Chemins de fer publics.*)
- 23. Private Aktiebanker 1900. (*Banques privées par actions.*)
- 24. Veterinærvæsenet og kjødkontrollen 1899. (*Service vétérinaire et inspection de la viande.*)
- 25. Valgstatistik 1900. (*Statistique électorale.*)
- 26. Fattigstatistik 1896 og 1897. (*Assistance publique.*)
- 27. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1899. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 28. Telegrafvæsen 1900/01. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 29. Sindssygeasylernes Virksomhed 1900. (*Hospices d'aliénés.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Fjerde Række Nr. 29.

OVERSICHT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

I

AARET 1900.

(Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1900.)

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER

UDGIVEN AF

MEDICINALDIREKTØREN.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1902.

For Aarene 1884—1898 se Norges officielle Statistik, Tredie Række.
For Aaret 1899 se Norges officielle Statistik, Fjerde Række Nr. 2.

Indholdsfortegnelse.

	Side
Indledning, Oversigt over Sygepladsene m. v. paa de norske Sindssygeasylter	I
Oversigt over Antallet af de paa Sindssygeasylterne Behandlede, Middelbelæg og Antal Forpleiningsdage (Tab. I)	6-7
Forholdet mellem offentlige og private i Sindssygeasylterne Behandlede (Tab. II)	6-7
Interkurrente Sygdomme paa Asylterne (Tab. III)	8-9
Tilsammen Behandlede (Tab. IV)	10-11
Tilbageliggende fra 1899 (Tab. V)	10-11
Indkomne (Tab. VI)	12-13
Udskrevne helbredede (Tab. VII)	12-13
Udskrevne i bedret Tilstand (Tab. VIII)	14-15
Udskrevne uhelbredede (Tab. IX)	14-15
Døde (Tab. X)	16-17
Tilbageliggende ved Udgangen af 1900 (Tab. XI)	16-17
Sygdomsform og Behandlingens Udfald for samtlige Asylter (Tab. XII)	18-19
Forholdet af Tilbageliggende, Indkomne, Udgaade og Døde til samtlige paa Sindssygeasylterne Behandlede (Tab. XIII)	18-19
Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylterne (Tab. XIV)	20
Kjøn og Alder ved Indlæggelsen paa Sindssygeasylterne (Tab. XV)	21
Sindssygdommens eller sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen (Tab. XVI)	21
Dødsaaarsagerne hos de paa Sindssygeasylterne Døde (Tab. XVII)	22-25
De Indkomnes Hjemstavn (Tab. XVIII)	26-27
De Indkomnes Egteskabsforhold (Tab. XIX)	27
Aarsagerne til Sindssygdom hos de Indlagte (Tab. XX)	28-31
De Indkomnes Stand og Stilling (Tab. XXI)	32-33

Table des matières.

	Pag.
Introduction. Données générales sur les hospices d'aliénés de Norvège en 1900	I
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant pour chaque hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien (Tab. I)	6-7
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant le nombre des aliénés indigents et celui appartenant aux classes aisées (Tab. II)	6-7
Cas des maladies intercurrentes dans les hospices d'aliénés (Tab. III)	8-9
Nombre des aliénés traités dans les hospices (Tab. IV)	10-11
Nombre des aliénés en traitement dans les hospices au 1 ^{er} janvier 1900 (Tab. V)	10-11
Nombre des entrées dans les hospices d'aliénés (Tab. VI)	12-13
Nombre des sorties en état de guérison (Tab. VII)	12-13
Nombre des sorties en état d'amélioration (Tab. VIII)	14-15
Nombre des sorties en état de non guérison (Tab. IX)	14-15
Nombre des décès dans les hospices d'aliénés (Tab. X)	16-17
Nombre des aliénés restés en traitement au 31 décembre 1900 (Tab. XI)	16-17
Répartition par formes de la maladie et résultat du traitement (Tab. XII)	18-19
Rapport du nombre des sorties et des décès comparé au total des aliénés traités dans les hospices d'aliénés (Tab. XIII)	18-19
Tableau des entrées dans les hospices réparties par mois (Tab. XIV)	20
Répartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices (Tab. XV)	21
Durée de la maladie ou du dernier accès lors de l'admission des aliénés (Tab. XVI)	21
Causes de décès indiquées pour les aliénés décédés dans les hospices (Tab. XVII)	22-25
Tableau des entrées réparties par domicile des aliénés (Tab. XVIII)	26-27
Tableau des entrées réparties par état civil (Tab. XIX)	27
Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés réparties par cause présumée de la maladie (Tab. XX)	28-31
Tableau des entrées réparties par profession et par condition sociale (Tab. XXI)	32-33

	Side		Pag.
Oversigt over Anvendelsen af Indespærring (Tab. XXII).....	32-33	Relevé de l'application de reclusion (Tab. XXII).....	32-33
Middeltallet af daglig arbejdende Syge i Asylerne (Tab. XXIII).....	34-35	Nombre moyen par jour des aliénés occupés au travail dans les divers hospices (Tab. XXIII).....	34-35
Ekstrakt af Regnskaberne for Gaustad, Eg og Rotvold Asyl for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1899— $\frac{30}{6}$ 1900 (Tab. XXIV)	36	Tableau des recettes et des dépenses des établissements d'aliénés de Gaustad, d'Eg et de Rotvold $\frac{1}{7}$ 1899— $\frac{30}{6}$ 1900 (Tab. XXIV).....	36
Ekstrakt af Regnskabet for Kriminalasylet i Trondhjem for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1899— $\frac{30}{6}$ 1900 (Tab. XXV)....	37	Tableau des recettes et des dépenses de l'asile d'aliénés criminels $\frac{1}{7}$ 1899— $\frac{30}{6}$ 1900 (Tab. XXV).....	37

Uddrag af Aarsberetningen for Gaustad Sindssygeasyl.....	38	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Gaustad.....	38
Uddrag af Aarsberetningen for Kristiania Sindssygeasyl.....	40	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Kristiania.....	40
Oversigt over Kristiania Sindssygeasyls økonomiske Tilstand ved Udgangen af Aaret.....	51	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Kristiania.....	51
Uddrag af Aarsberetningen for Oslo Hospitals Asyl.....	53	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Oslo.....	53
Ekstrakt af Regnskabet for Oslo Sindssygeasyl.....	53	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo..	53
Oversigt over Kristiansands Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter.....	55	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Kristiansand.....	55
Uddrag af Aarsberetningen for Eg Sindssygeasyl.....	56	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Eg.....	56
Uddrag af Aarsberetningen for Newengaardens Sindssygeasyl.....	61	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Newengaarden.....	61
Ekstrakt af Regnskabet for Newengaardens Sindssygeasyl.....	74	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Newengaarden.....	74
Uddrag af Aarsberetningen for Rosenbergs Sindssygeasyl.....	75	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rosenberg.....	75
Uddrag af Aarsberetningen for Møllendals Sindssygeasyl.....	84	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Møllendal.....	84
Økonomisk Beretning for Møllendals Asyl.....	99	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Møllendal.....	99
Uddrag af Aarsberetningen for Trondhjems Hospitalsstiftelses Sindssygeasyl	100	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Trondhjem.....	100
Oversigt over Trondhjems Hospitalsstiftelses Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter.....	102	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Trondhjem.....	102
Uddrag af Aarsberetningen for Rotvold Sindssygeasyl.....	103	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold.....	103
Uddrag af Aarsberetningen for Kriminalasylet.....	110	Extrait du rapport sur l'asile d'aliénés criminels.....	110

Oversigt

over Sindssygeasylernes Virksomhed i 1900.

Antallet af Sindssygeasyl er 11 med ialt 1615 Sygepladse.

Asylerne var:

Gaustad, Statsasyl ved Kristiania, med 330 Pladse, Halvdelen for hvert Kjø.

Kristiania kommunale Asyl med 120 Pladse, 76 for Mænd og 44 for Kvinder.

Oslo Hospitals Asyl i Kristiania med 40 Pladse, kun for Kvinder.

Kristiansands kommunale Asyl med 21 Pladse.

Eg, Statsasyl i Kristiansand, med 240 Pladse, Halvdelen for hvert Kjø.

Newengaarden, kommunalt Asyl i Bergen, med 224 Pladse, Halvdelen for hvert Kjø.

Rosenbergs Asyl, privat, i Bergen med 175 Pladse, 120 for Mænd og 55 for Kvinder.

Møllendals Asyl, privat, ved Bergen med 73 Pladse, 45 for Mænd og 28 for Kvinder.

Trondhjems Hospitalstiftelses Asyl, kommunalt, med 82 Pladse.

Rotvold, Statsasyl ved Trondhjem, med 275 Pladse, 145 for Mænd (hvoraf 15 i Landbrugskolonien) og 130 for Kvinder.

Kriminalasylet i Trondhjem er ved Paabygning udvidet til at kunne modtage ca. 35 Patienter, kun for Mænd.

Tabel I giver en Oversigt over *Asylernes Virksomhed*, Behandlingens Udfald, Forpleiningsdagens Antal m. m. I 1900 indlagdes 777 mod 768 i 1899 og 757 i 1898. Forholdet af Indlæggelser til Antallet af Sygepladse for samtlige Asyler (1615) udgjorde 48,1 pCt. og var for hvert Asyl følgende:

Kristiania	86,7 pCt.	Trondhjem	25,6 pCt.
Eg	62,5 —	Kriminalasylet	22,9 —
Gaustad	53,6 —	Rosenberg	19,4 —
Rotvold	50,9 —	Kristiansand	14,3 —
Newengaarden	48,7 —	Oslo	7,5 —
Møllendal	38,4 —		

Forholdet mellem *Mænd og Kvinder* sees af følgende Sammenstilling:

	Mænd.	Kvinder.
Tilbageliggende fra 1899	53,8 pCt.	46,2 pCt.
Indkomne i 1900	53,7 —	46,3 —
Tilsammen Behandlede	53,8 —	46,2 —
Udgaaede og Døde	51,4 —	48,6 —
Tilbageliggende ved Udgangen af 1900	55,0 —	45,0 —

Forholdet af Tilbageliggende, Indkomne, Udgaaede og Døde til samtlige Behandlede ved de enkelte Asyler sees af Tabel XIII.

Af de *Udgaaede* og *Døde* udskreves 23,1 pCt. helbredede, 23,8 pCt. bedrede, 33,6 pCt. uhelbredede, 1,8 pCt. efter afgiven Erklæring og 17,7 pCt. døde.

Forpleiningsdagens Antal udgjorde 614 484 eller gennemsnitlig for hver af samtlige Behandlede 247,4 Dage (i 1899 254,6 Dage; i 1898 250,2 Dage).

Middeltallet af daglig behandlede Syge var 1 683,5 (i 1899: 1 693,8; i 1898: 1 649,7). Antallet af de for *Fattigvæseners* og *Privates* Regning behandlede Syge sees af Tabel II. For det Offentliges Regning forpleiedes 85,0 pCt., for Privates 15,0 pCt.

Sundhedstilstanden har gennemgaaende været meget god; de interkurrente Sygdomme vil sees af Tabel III. Paa *Gaustad* forekom en Del Tilfælde af Diarré, spredt over hele Aaret, de fleste i Marts og Juli. Paa *Rosenbergs* Asyl fik i Juni en af Vogterne ved Mandsafdelingen Tyfoidefeber, sandsynligvis smittet fra en Syg, indlagt fra Manger, der paa de Tider hærjedes af denne Sygdom. Vogteren indlagdes paa Sygehus. Senere optraadte blandt Patienterne 2 Tilfælde i August, 2 i Oktober, 1 i November og 2 i December. Desuden angrebes 2 Vogtere i sidstnævnte Maaned. 4 døde. Der foretoges den hele Tid omfattende Desinfektion og Isolation. Ved *Trondhjems* Asyl indtraf i Februar og Marts en Del Tilfælde af Influenza.

Dødsårsagerne og de Dødes Alder sees af Tabel XVII. Den hyppigste Dødsårsag var Tuberkulose, som foraarsagede 24,5 pCt. af samtlige Dødsfald; 16,3 pCt. skyldtes Lungetuberkulose alene. Derefter kom Lungebetændelse og Paralysis generalis, der er opført som Dødsårsag i henholdsvis 17,7 pCt. og 8,2 pCt.

Tabel XIV viser Fordelingen af *de Indkomne paa de enkelte Maaneder*, som efter Hyppigheden af Indlæggelser faar følgende Orden:

Juni	79	Oktober	68	April	58
Juli	75	November	64	Marts	56
Januar	69	September	62	Februar	54
Mai	68	August	59	December	52

Der indlagdes flest i 2det Kvartal (206); derefter kom 3die Kvartal med 196, 4de Kvartal med 184 og 1ste Kvartal med 179. 12 til Observation indlagte Mænd er ikke medregnet i Tabellen ligesaa lidt som 1 i 2det Kvartal fra Kristiania Sindssygeasyl til Kriminalasylet overført Mand, for hvem Tiden for Indlæggelsen paa sidstnævnte Asyl ikke nærmere er opgivet.

De Indkomnes Alder (Tabel XV) kjendes for 755, idet 15 til Observation indlagte Mænd ikke er medregnet, og Alderen ikke er opgivet for 7 Personer (4 Mænd og 3 Kvinder).

Heraf var:

6,4 pCt. mellem 10—20 Aar.	15,2 pCt. mellem 50—60 Aar.
23,2 — — — 20—30 —	6,2 — — — 60—70 —
25,6 — — — 30—40 —	2,3 — — — 70—80 —
20,9 — — — 40—50 —	0,2 — — — 80—90 —

Sygdommens eller det sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen (Tabel XVI) er opgivet for 762, idet de 15 til Observation indlagte Personer ikke er medregnet. Den var for:

37,5 pCt. under $\frac{1}{2}$ Aar,
12,5 — fra $\frac{1}{2}$ —1 —
6,7 — « 1—2 —
33,7 — « 2 Aar og derover,
9,6 — ukjendt.

De Indkomnes Hjemstavn (Tabel XVIII) anføres for 750, idet 15 til Observation indlagte Personer og 12 med ukjendt Hjemstavn ikke er medregnet. 62,0 pCt. var fra Landdistrikterne, 35,9 pCt. fra Byerne og 2,1 pCt. hjemmehørende i Sverige.

De Indkomnes Efterskabsforhold (Tabel XIX) kjendes for 754, hvoraf 53,2 pCt. var ugifte, 42,6 pCt. var gifte og 4,2 pCt. i Enkestand. De 15 til Observation indlagte Personer er ikke medregnet.

En Sammenstilling af de opgivne *Aarsager til Sindssygd* hos de Indkomne er gjort i Tabel XX, som omfatter 761 Indlæggelser, idet 15 til Observation indlagte Personer og 1 Gjenindlæggelse af en tidligere i Aaret udskreven Syg ikke er medregnet. Der kjendes ingen Aarsag for 227 eller 29,8 pCt. Blandt de andre 534 anføres *arveligt Anlæg* overhovedet hos 293 eller 38,5 pCt., som eneste kjendt Aarsag hos 205 eller 26,9 pCt. Drik er anført hos 44 eller 5,8 pCt. og Syfilis hos 28 eller 3,7 pCt.

Stand og Stilling (Tabel XXI) er opgivet for 754 (den er ikke opgivet for 8, og 15 til Observation indlagte er ikke medregnet). Af disse tilhørte:

28,5 pCt. Bonde-, Husmands- og Inderststanden,
23,1 — Arbejderstanden,
14,9 — Haandværkerstanden,
10,6 — Tjenerstanden,

6,0	pCt. Sømandsstanden,
5,8	— Handelsstanden,
2,5	— Lægds- og Fattiglemmer,
2,3	— Skolelærerstanden,
2,1	— forskellige Funktionærer,
2,0	— Embeds- og Bestillingsmandsstanden.

Indespærring opgives at have været anvendt paa de i Tabel XXII opførte 8 Asyler i tilsammen 1 959¹/₃ Døgn eller 7,6 Timer pr. 100 Forpleiningsdage, deraf 22,6 Døgn i de 3 Statsasyler og 1 855 Døgn i de to private Asyler. Paa Trondhjems Asyl har derhos en Kvinde for det Meste været sengeliggende og isoleret hele Aaret paa Grund af permanent Uro.

I Kriminalasylet var 4 Mænd stadig Cellepatienter; af disse bar 2 Fodhelle. Glat Celle var i 7 Tilfælde hos 6 Personer anvendt i tilsammen ca. 24¹/₂ Døgn; desuden var en Mand lænket til Væggen i glat Celle i ca. 4 Døgn.

I Kristiansands Asyl har det fremdeles været nødvendigt at anvende *Tvangstroie* paa en Idiot paa Grund af Tilbøielighed til Sønderrivning.

Arbejdsvirksomheden blandt de Sindssyge fremgaar af Tabel XXIII.

Efter «Forklaringer til Statsregnskabet, Budgetaaret 1899—1900» meddeles Extrakt af de 3 Statsasylers (Tabel XXIV) samt (Tabel XXV) af Kriminalasylets Regnskaber.

Den *psykiatriske Undervisning* paa Gaustad Asyl holdtes i 1ste Semester 1900 for 29 medicinske Studerende.

Tabeller.

Tabel I. Oversigt over Antallet af de paa

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant pour chaque

Asyler.	Tilbageliggende ved Udgangen af 1899.			Indkomne i 1900.			Tilsammen Behandlede i 1900.			Ud-					
										helbredede.			bedrede.		
	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
Gaustad.....	367	183	184	177	95	82	544	278	266	49	21	28	51	23	28
Kristiania.....	130	80	50	104	65	39	234	145	89	30	13	17	29	15	14
Oslo.....	40	-	40	3	-	3	43	-	43	-	-	-	-	-	-
Kristiansand.....	23	12	11	3	1	2	26	13	13	-	-	-	1	-	1
Eg.....	267	136	131	150	74	76	417	210	207	38	20	18	20	8	12
Newengaarden.....	238	122	116	109	52	57	347	174	173	33	14	19	46	17	29
Rosenberg.....	184	129	55	34	26	8	218	155	63	1	1	-	4	2	2
Møllendal.....	82	48	34	28	19	9	110	67	43	5	2	3	7	4	3
Trondhjem.....	92	46	46	21	12	9	113	58	55	6	4	2	4	2	2
Rotvold.....	267	146	121	140	65	75	407	211	196	25	12	13	36	15	21
Kriminalasylet.....	17	17	-	8	8	-	25	25	-	5	5	-	-	-	-
Tilsammen	1 707	919	788	777	417	360	2484	1336	1148	192	92	100	198	86	112

Tabel II. Forholdet mellem offentlige og

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant le nombre

Asyler.	Tilbageliggende fra 1899.						Indkomne i 1900.						Tils. Behand-		
	Fattige.			Private.			Fattige.			Private.			Fattige.		
	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
Gaustad ¹⁾	287	139	148	80	44	36	113	61	52	64	34	30	400	200	200
Kristiania.....	130	80	50	-	-	-	104	65	39	-	-	-	234	145	89
Oslo.....	31	-	31	9	-	9	1	-	1	2	-	2	32	-	32
Kristiansand.....	21	10	11	2	2	-	3	1	2	-	-	-	24	11	13
Eg ²⁾	227	116	111	40	20	20	116	62	54	34	12	22	343	178	165
Newengaarden ³⁾ ...	197	94	103	41	28	13	83	41	42	26	11	15	280	135	145
Rosenberg.....	172	118	54	12	11	1	32	24	8	2	2	-	204	142	62
Møllendal.....	79	45	34	3	3	-	26	17	9	2	2	-	105	62	43
Trondhjem.....	85	42	43	7	4	3	18	9	9	3	3	-	103	51	52
Rotvold ⁴⁾	239	133	106	28	13	15	123	54	69	17	11	6	362	187	175
Kriminalasylet.....	17	17	-	-	-	-	8	8	-	-	-	-	25	25	-
Tilsammen	1 485	794	691	222	125	97	627	342	285	150	75	75	2112	1136	976

I Aarets Løb er overgaaet fra offentlig til privat Forpleining:

1) 1 Mand.

Fra privat til offentlig Forpleining:

2) 2 Mænd og 1 Kvinde.

3) 6 Mænd og 3 Kvinder. For 9 Mænd og 3 Kvinder betales Udgifterne delvis privat.

4) 1 Mand og 2 Kvinder paa bedre Forpleining har delvis offentlig Understøttelse.

Sindssygeasylerne Behandlede.

hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien.

gaaede.						Døde.			Tilsammen Udgaede og Døde.			Tilbageiggende ved Udgangen af 1900.			Middelbelæg.	Antal Forplejningsdage.
uhelbredede.			efter afgiven Erklæring.			Deraf.			Tilsammen Udgaede og Døde.			Tilbageiggende ved Udgangen af 1900.				
Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf			
	Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		
70	30	40	5	5	-	33	20	13	208	99	109	336	179	157	348,1	127 071
39	24	15	5	5	-	13	7	6	116	64	52	118	81	37	119,2	43 466
-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	-	2	41	-	41	40,5	14 796
-	-	-	-	-	-	3	1	2	4	1	3	22	12	10	22,5	8 210
81	38	43	4	4	-	13	5	8	156	75	81	261	135	126	266,7	97 331
9	6	3	-	-	-	21	16	5	109	53	56	238	121	117	238,3	86 990
3	1	2	-	-	-	35	28	7	43	32	11	175	123	52	181,2	66 148
2	2	-	-	-	-	13	8	5	27	16	11	83	51	32	82,6	30 155
10	6	4	-	-	-	2	-	2	22	12	10	91	46	45	90,7	33 102
65	38	27	1	-	1	12	5	7	139	70	69	268	141	127	273,0	99 657
-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	20	20	-	20,7	7 558
279	145	134	15	14	1	147	90	57	831	427	404	1 653	909	744	1 683,5	614 484

private i Sindssygeasylerne Behandlede.

des aliénés indigents et celui appartenant aux classes aisées.

lede i 1900.			Udgaede.						Døde.						Tilbageiggende ved Udgangen af 1900.					
Private.			Fattige.			Private.			Fattige.			Private.			Fattige.			Private.		
Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
	Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
144	78	66	117	52	65	58	27	31	20	11	9	13	9	4	262	136	126	74	43	31
-	-	-	103	57	46	-	-	-	13	7	6	-	-	-	118	81	37	-	-	-
11	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	32	-	32	9	-	9
2	2	-	1	-	1	-	-	-	2	-	2	1	1	-	21	11	10	1	1	-
74	32	42	117	64	53	26	6	20	11	5	6	2	-	2	218	111	107	43	24	19
67	39	28	68	31	37	20	6	14	17	13	4	4	3	1	204	97	107	34	24	10
14	13	1	7	3	4	1	1	-	35	28	7	-	-	-	162	111	51	13	12	1
5	5	-	13	7	6	1	1	-	13	8	5	-	-	-	79	47	32	4	4	-
10	7	3	18	11	7	2	1	1	2	-	2	-	-	-	83	40	43	8	6	2
45	24	21	111	53	58	16	12	4	11	5	6	1	-	1	240	129	111	28	12	16
-	-	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	-	-	-	-
372	200	172	560	283	277	124	54	70	124	77	47	23	13	10	1439	783	656	214	126	88

Tabel III. Interkurrente Sygdomme

Cas des maladies intercurrentes

Sygdom.	Ialt behandlede Tilfælde.			Gaustad.		Kristiansand.	
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Absces	3	2	1	-	-	-	-
Angina	7	3	4	-	-	-	-
Carbunkel, Furunkel	3	3	-	1	-	-	-
Cardialgi	5	5	-	-	-	-	-
Combustio	1	1	-	1	-	-	-
Contusio	3	1	2	1	1	-	-
Diarré	65	25	40	9	25	-	1
Eczema	2	1	1	-	-	-	-
Erysipelas	8	4	4	-	1	-	-
Fractura colli femoris	1	1	-	-	-	-	-
— — humeri	1	1	-	-	-	-	-
Hernia incarcerata	2	2	-	-	-	-	-
Hydrarthrus genus	1	-	1	-	-	-	-
Ikterus	5	2	3	1	1	-	-
Influenza	58	36	22	-	-	-	-
Katarr, Bronkit.	15	9	6	1	-	-	2
Kefalalgi	1	1	-	1	-	-	-
Luxatio humeri	2	1	1	-	-	-	-
Nephritis acuta	2	1	1	1	1	-	-
Otitis media	1	-	1	-	1	-	-
Panaritium	2	1	1	1	1	-	-
Pleurit	5	2	3	1	1	-	-
Pneumoni	6	5	1	4	-	-	-
Retentio urinæ	3	3	-	3	-	-	-
Rheumatismus	8	6	2	-	-	-	-
— acutus	1	-	1	-	1	-	-
Septichæmi	1	1	-	-	-	-	-
Stomatit.	1	-	1	-	1	-	-
Synovitis bursæ præpatell.	1	1	-	-	-	-	-
Tuberkulose	9	5	4	1	2	-	-
Tumor abdominis	1	-	1	-	-	-	-
Tyfoidefeber	1) 10	10	-	-	-	-	-
Úlcus cruris	1	1	-	-	-	-	-
— ventriculi	2	-	2	-	2	-	-
Varicellæ	2	2	-	1	-	-	-
Vulnera	5	3	2	-	-	-	-
Tilsammen	244	139	105	27	38	-	3

1) 3 af Tilfældene var hos Vogtere.

paa Asylerne i 1900.

dans les hospices d'aliénés.

Eg.		Newengaarden.		Rosenberg.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
I	-	-	-	-	-	-	-	I	I	-
2	3	-	-	-	-	-	-	I	I	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	I	7	-	-	-	-	2	5	II
-	-	I	-	-	-	-	-	-	I	-
2	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I	-	-	-	-	-	-	-	I	I	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	-	I	-	I	-
-	-	5	8	-	-	22	14	-	-	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	8
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	I	-	-	-	-	-	-	I	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	I	I	-
-	-	I	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I	2	-	-	-	-	-	-	-	-	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	2	2	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-
I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	-	-	-	-	-	I	-	-
16	15	16	17	10	-	22	15	10	17	38

Tabel IV. Tilsammen

Nombre des aliénés

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristian- sand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	401	164	237	70	70	2	13	11	-	2
Mania	280	112	168	43	57	5	3	12	-	1
Amentia	183	83	100	-	-	17	19	-	-	-
Dementia	797	485	312	93	64	17	6	16	11	9
Paranoia	244	138	106	8	15	19	12	-	-	1
Insania periodica.....	100	55	45	-	-	7	3	-	-	-
— epileptica	56	42	14	9	1	6	3	1	-	-
— hysterica	114	18	96	10	47	7	18	1	-	-
— hypochondrica	16	9	7	3	4	-	-	-	-	-
— degenerativa	99	69	30	-	-	28	6	1	-	-
Alcoholismus	43	42	1	17	-	4	-	-	-	-
Paralysis generalis	48	45	3	6	-	20	3	-	-	-
Vitia organica cerebri	7	3	4	1	-	1	2	-	-	-
Idiotia	69	46	23	7	7	6	1	1	2	-
Intoxicatio morphino-cocainic	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Til Observation	26	24	2	11	1	6	-	-	-	-
Tilsammen	2 484	1 336	1 148	278	266	145	89	43	13	13

Tabel V. Tilbageliggende

Nombre des aliénés en traitement

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristian- sand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	244	100	144	46	42	-	10	9	-	2
Mania	199	77	122	33	42	1	2	12	-	1
Amentia	99	40	59	-	-	5	9	-	-	-
Dementia	614	367	247	57	43	9	4	15	11	7
Paranoia	196	119	77	8	10	16	8	-	-	1
Insania periodica.....	63	35	28	-	-	6	3	-	-	-
— epileptica	42	32	10	7	1	3	2	1	-	-
— hysterica	71	11	60	8	39	3	7	1	-	-
— hypochondrica	9	5	4	1	2	-	-	-	-	-
— degenerativa	62	47	15	-	-	19	1	1	-	-
Alcoholismus	25	24	1	12	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	26	24	2	3	-	11	2	-	-	-
Vitia organica cerebri	4	2	2	-	-	1	2	-	-	-
Idiotia	44	29	15	4	4	4	-	1	1	-
Til Observation	9	7	2	4	1	2	-	-	-	-
Tilsammen	1 707	919	788	183	184	80	50	40	12	11

Behandlede.

traités dans les hospices.

Eg.		Newen-gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
17	48	24	25	5	5	8	7	5	5	30	51	3
16	21	3	7	5	13	17	16	2	6	21	32	-
9	17	24	39	7	2	3	2	3	2	18	19	2
70	47	57	61	103	31	27	13	30	26	73	39	4
40	35	15	19	11	7	3	-	5	4	28	13	9
14	9	11	8	1	1	-	4	2	2	19	18	1
-	1	7	4	7	1	4	1	4	-	5	2	-
-	12	-	6	-	2	-	-	-	-	-	10	1
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	3	1
15	12	4	2	6	1	1	-	4	1	9	7	2
6	1	11	-	2	-	1	-	-	-	1	-	-
7	-	7	-	1	-	1	-	2	-	1	-	-
-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	3	8	1	7	-	2	-	1	9	2	1	2
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
210	207	174	173	155	63	67	43	58	55	211	196	25

ved Udgangen af 1899.

dans les hospices au 1er janvier 1900.

Eg.		Newen-gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
10	27	10	14	4	5	2	6	5	4	22	25	1
8	11	1	3	4	13	13	12	2	6	15	20	-
5	11	16	25	4	1	-	-	1	1	8	12	1
49	37	46	50	90	29	26	13	25	22	50	27	4
35	24	13	13	7	6	2	-	5	3	25	12	8
6	4	8	5	1	-	-	2	-	2	13	12	1
-	1	6	2	6	1	2	1	3	-	5	1	-
-	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-	5	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-
9	7	4	1	5	-	1	-	3	1	4	4	2
4	1	6	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	4	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	3	6	-	5	-	2	-	-	7	1	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
136	131	122	116	129	55	48	34	46	46	146	121	17

Tabel VI. Ind-
 Nombre des entrées dans

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristian- sand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	157	64	93	24	28	2	3	2	-	-
Mania	81	35	46	10	15	4	1	-	-	-
Amentia	84	43	41	-	-	12	10	-	-	-
Dementia	183	118	65	36	21	8	2	1	-	2
Paranoia	48	19	29	-	5	3	4	-	-	-
Insania periodica	37	20	17	-	-	1	-	-	-	-
— epileptica	14	10	4	2	-	3	1	-	-	-
— hysterica	43	7	36	2	8	4	11	-	-	-
— hypochondrica	7	4	3	2	2	-	-	-	-	-
— degenerativa	37	22	15	-	-	9	5	-	-	-
Alcoholismus	18	18	-	5	-	4	-	-	-	-
Paralysis generalis	22	21	1	3	-	9	1	-	-	-
Vitia organica cerebri	3	1	2	1	-	-	-	-	-	-
Idiotia	25	17	8	3	3	2	1	-	1	-
Intoxicatio morphino-cocainic	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Til Observation	17	17	-	7	-	4	-	-	-	-
Tilsammen	777	417	360	95	82	65	39	3	1	2

1) Opført fra Asylet som Insania neurasthenica.

Tabel VII. Udskrevne
 Nombre des sorties

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristian- sand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	59	31	28	17	7	-	5	-	-	-
Mania	51	15	36	2	17	1	3	-	-	-
Amentia	49	26	23	-	-	9	9	-	-	-
Dementia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Paranoia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Insania periodica	10	5	5	-	-	-	-	-	-	-
— epileptica	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
— hysterica	8	1	7	-	4	-	-	-	-	-
— hypochondrica	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	8	8	-	1	-	3	-	-	-	-
Vitia organica cerebri	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Morphio-cocainismus	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	192	92	100	21	28	13	17	-	-	-

komne.

les hospices d'aliénés.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
7	21	14	11	1	-	6	1	-	1	8	26	2
8	10	2	4	1	-	4	4	-	-	6	12	-
4	6	8	14	3	1	3	2	2	1	10	7	1
21	10	11	11	13	2	1	-	5	4	23	12	-
5	11	2	6	4	1	1	-	-	1	3	1	1
8	5	3	3	-	1	-	2	2	-	6	6	-
-	-	1	2	1	-	2	-	1	-	-	1	-
-	7	-	3	-	2	-	-	-	-	-	5	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1)	1)	1
6	5	-	1	1	1	-	-	1	-	5	3	-
2	-	5	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
4	-	3	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	2	1	2	-	-	-	1	2	1	1	2
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
74	76	52	57	26	8	19	9	12	9	65	75	8

helbredede.

en état de guérison.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
3	5	4	6	-	-	-	-	1	-	3	5	3
8	7	1	2	-	-	1	2	-	-	2	5	-
3	1	4	10	1	-	1	-	1	1	7	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
5	3	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	18	14	19	1	-	2	3	4	2	12	13	5

Tabel VIII. Ud-

Nombre des sorties en

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristian- sand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	47	14	33	5	4	-	4	-	-	I
Mania	19	9	10	6	7	-	-	-	-	-
Amentia	14	6	8	-	-	I	-	-	-	-
Dementia	38	16	22	8	9	-	-	-	-	-
Paranoia	7	2	5	-	3	-	-	-	-	-
Insania periodica	27	13	14	-	-	2	I	-	-	-
— epileptica	6	4	2	I	-	2	I	-	-	-
— hysterica	12	I	II	-	5	I	6	-	-	-
— hypochondrica	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	18	14	4	-	-	9	I	-	-	-
Alcoholismus	6	5	I	2	-	-	-	-	-	-
Vitia organica cerebri	I	-	I	-	-	-	I	-	-	-
Idiotia	2	I	I	I	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	198	86	112	23	28	15	14	-	-	I

Tabel IX. Udskevne

Nombre des sorties en

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristian- sand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	35	8	27	3	8	-	I	-	-	-
Mania	27	11	16	5	10	-	-	-	-	-
Amentia	9	3	6	-	-	I	I	-	-	-
Dementia	93	63	30	13	9	7	I	-	-	-
Paranoia	37	17	20	2	I	4	3	-	-	-
Insania periodica	8	5	3	-	-	-	-	-	-	-
— epileptica	6	4	2	2	I	I	I	-	-	-
— hysterica	22	4	18	2	II	2	2	-	-	-
— hypochondrica	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	19	12	7	-	-	3	3	-	-	-
Alcoholismus	3	3	-	2	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	6	4	2	-	-	3	2	-	-	-
Idiotia	12	9	3	I	-	3	I	-	-	-
Tilsammen	279	145	134	30	40	24	15	-	-	-

1) Opført fra Asylet som Insania neurasthenica.

skrevne bedrede.

état d'amélioration.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
1	7	2	3	-	-	2	1	-	1	4	12	-
-	-	-	-	1	2	1	-	-	-	1	1	-
1	1	3	6	-	-	-	1	-	-	1	-	-
1	-	4	12	-	-	-	-	2	1	1	-	-
1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	3	5	1	-	-	1	-	-	6	6	-
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
2	-	1	1	-	-	1	-	-	-	1	2	-
1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	12	17	29	2	2	4	3	2	2	15	21	-

uhelbredede.

état de non guérison.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
2	10	-	-	-	-	-	-	-	-	3	8	-
1	2	-	-	-	-	1	-	-	-	4	4	-
1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-
20	9	3	-	-	1	-	-	4	2	16	8	-
6	9	2	-	-	1	-	-	1	1	4	3	-
-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 ⁾ 2	-	-
5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
2	1	1	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-
38	43	6	3	1	2	2	-	6	4	38	27	-

Tabel X.

Nombre des décès dans

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristian- sand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	21	7	14	5	3	-	1	-	-	-
Mania	8	5	3	2	1	-	-	-	-	-
Amentia	17	6	11	-	-	-	3	-	-	-
Dementia	61	38	23	8	7	-	-	2	1	2
Paranoia	5	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Insania epileptica	5	5	-	-	-	2	-	-	-	-
— hysterica	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-
— degenerativa	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	17	17	-	3	-	5	-	-	-	-
Vitia organica cerebri	2	1	1	1	-	-	1	-	-	-
Idiotia	4	3	1	1	1	-	-	-	-	-
Tilsammen	147	90	57	20	13	7	6	2	1	2

Tabel XI. Tilbageliggende

Nombre des aliénés restés en

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad. ¹⁾		Kristiania.		Oslo.	Kristian- sand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	240	104	136	40	49	2	2	11	-	1
Mania	178	73	105	29	24	4	-	12	-	1
Amentia	94	42	52	-	-	6	6	-	-	-
Dementia	603	368	235	64	37	10	5	14	10	7
Paranoia	194	114	80	6	11	15	9	-	-	1
Insania periodica	55	32	23	-	-	5	2	-	-	-
— epileptica	38	28	10	5	-	1	1	1	-	-
— hysterica	70	12	58	8	26	4	9	1	-	-
— hypochondrica	12	5	7	3	4	-	-	-	-	-
— degenerativa	57	39	18	-	-	16	2	1	-	-
Alcoholismus	25	25	-	12	-	1	-	-	-	-
Paralysis generalis	26	25	1	3	-	12	1	-	-	-
Vitia organica cerebri	3	2	1	-	-	1	-	-	-	-
Idiotia	50	33	17	4	5	3	-	1	2	-
Til Observation	8	7	1	5	1	1	-	-	-	-
Tilsammen	1 653	909	744	179	157	81	37	41	12	10

¹⁾ Til Melankoli er overført 1 Kvinde fra Idiotia. Til Mani 1 Mand og 2 Kvinder fra De-
 Observation». ²⁾ Til Paralysis generalis er overført 1 Mand fra «til Observation». ³⁾ Opført fra

Døde.

les hospices d'aliénés.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
-	4	1	-	-	1	1	3	-	-	-	2	-
-	-	1	-	-	1	2	1	-	-	-	-	-
-	2	4	1	2	1	-	-	-	-	-	4	-
2	1	2	4	18	3	3	1	-	2	4	1	-
1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	6	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
5	8	16	5	28	7	8	5	-	2	5	7	-

ved Udgangen af 1900.

traitement au 31 décembre 1900.

Eg. ²⁾		Newen- gaarden. ²⁾		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
11	22	17	16	5	4	5	3	4	4	20	24	-
7	12	1	5	4	10	12	13	2	6	14	22	-
4	10	13	22	4	1	2	1	2	1	9	11	2
48	37	48	45	85	27	24	12	23	21	52	30	4
32	23	13	17	10	6	3	-	4	3	23	10	8
8	4	6	3	-	1	-	2	2	1	10	10	1
-	1	6	3	5	1	2	1	4	-	5	2	-
-	6	-	5	-	2	-	-	-	-	-	9	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	1
8	8	3	1	3	-	-	-	3	1	4	5	2
4	-	4	-	2	-	1	-	-	-	1	-	-
5	-	2	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-
-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	2	7	-	4	-	2	-	1	8	1	1	2
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
135	126	121	117	123	52	51	32	46	45	141	127	20

mentia. Til Dementia 1 Mand fra «til Observation». ²⁾ Til Dementia er overført 1 Mand fra «til Asylet som Insania neurasthenica.

Tabel XII. Sygdomsform og Behandlingens

Répartition par formes de la

Sygdom.	Tilbage- liggende fra 1899.	Indkomne i 1900.	Tilsammen Behand- lede.	Ud-	
				hel- bredede.	bedrede.
Melancholia	244	157	401	59	47
Mania	199	81	280	51	19
Amentia	99	84	183	49	14
Dementia	614	183	797	1	38
Paranoia	196	48	244	1	7
Insania periodica	63	37	100	10	27
— epileptica	42	14	56	1	6
— hysterica	71	43	114	8	12
— hypochondrica	9	7	16	1	1
— degenerativa	62	37	99	1	18
Alcoholismus	25	18	43	8	6
Paralysis generalis	26	22	48	-	-
Vitia organica cerebri	4	3	7	1	1
Idiotia	44	25	69	-	2
Intoxicatio morphino-cocainica	-	1	1	1	-
Til Observation	9	17	26	-	-
Tilsammen	1 707	777	2 484	192	198

Tabel XIII. Procentforholdet af Tilbageleggende, Indkomne, Ud-

Rapport du nombre des sorties et des décès comparé

	Tilsammen for alle Asyler.	Gaustad.	Kristiania.	Oslo.	Kristian- sand.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Tilbageleggende fra 1899	68,7	67,5	55,6	93,0	88,5
Indkomne i 1900	31,3	32,5	44,4	7,0	11,5
Udgaaede helbredede	7,7	9,0	12,8	-	-
— bedrede	8,0	9,4	12,4	-	3,9
— uhelbredede	11,2	12,9	16,7	-	-
— efter afgiven Erklæring	0,6	0,9	2,1	-	-
Døde	5,9	6,1	5,6	4,6	11,5
Tilsammen Udgaaede og Døde	33,4	38,3	49,6	4,6	15,4
Tilbageleggende ved Aarets Udgang	66,6	61,7	50,4	95,4	84,6

Udfald for samtlige Asyler.

maladie et résultat du traitement.

gaaede		Døde.	Tilbage- liggende ved Ud- gangen af 1900.	Procentforhold til					
				samtlige for samme Sygdom behandlede				samtlige	
uhel- bredede.	efter afgIVEN Erklæring			Hel- bredede.	Bedrede.	Uhel- bredede.	Døde.	Behand- lede.	Ind- komne.
35	-	21	240	14,7	11,7	8,7	5,2	16,1	20,2
27	-	8	178	18,2	6,8	9,6	2,9	11,3	10,4
9	-	17	94	26,8	7,7	4,9	9,3	7,4	10,8
93	-	61	603	0,1	4,8	11,7	7,7	32,1	23,6
37	-	5	194	0,4	2,9	15,2	2,0	9,8	6,2
8	-	-	55	10,0	27,0	8,0	-	4,0	4,8
6	-	5	38	1,8	10,8	10,8	8,9	2,3	1,8
22	-	2	70	7,0	10,6	19,3	1,8	4,6	5,5
2	-	-	12	6,2	6,2	12,5	-	0,6	0,9
19	-	4	57	1,0	18,2	19,2	4,0	4,0	4,8
3	-	1	25	18,6	14,0	7,0	2,3	1,7	2,3
6	-	17	26	-	-	12,5	35,4	1,9	2,8
-	-	1	3	16,7	16,7	-	16,7	0,2	0,3
12	-	5	50	-	2,9	17,4	5,8	2,8	3,2
-	-	-	-	100,0	-	-	-	0,04	0,13
-	15	-	8	-	-	-	-	1,0	2,2
279	15	147	1653						

gaaede og Døde til de paa hvert Asyl tilsammen Behandlede.

au total des aliénés traités dans les hospices.

Eg.	Newen- gaarden.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.	Kriminal- asylet.
pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
64,0	68,6	84,4	74,5	81,4	65,6	68,0
36,0	31,4	15,6	25,5	18,6	34,4	32,0
9,1	9,5	0,5	4,5	5,3	6,2	20,0
4,8	13,2	1,8	6,4	3,5	8,9	-
19,4	2,6	1,4	1,8	8,9	16,0	-
1,0	-	-	-	-	0,2	-
3,1	6,1	16,0	11,8	1,8	2,9	-
37,4	31,4	19,7	24,5	19,5	34,2	20,0
62,6	68,6	80,3	75,5	80,5	65,8	80,0

2*

Tabel XIV. Oversigt over Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylerne.

Tableau des entrées dans les hospices réparties par mois.

Asyl.	Januar.			Februar.			Marts.			April.			Mai.			Juni.			Juli.			August.			September.			Oktober.			November.			December.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.			
Gaustad ¹⁾	16	12	4	19	7	12	17	11	6	14	7	7	9	6	3	14	4	10	14	8	6	13	8	5	11	7	4	10	3	7	22	10	12	11	5	6
Kristiania	10	6	4	6	4	2	4	3	1	4	2	2	8	4	4	14	6	8	13	9	4	10	9	1	8	4	4	12	7	5	6	5	1	9	6	3
Oslo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Eg ²⁾	14	8	6	6	3	3	13	5	8	13	7	6	11	4	7	17	9	8	17	8	9	9	7	2	11	5	6	14	5	9	12	4	8	8	4	4
Newengaarden	9	6	3	10	4	6	6	3	3	11	6	5	18	8	10	7	2	5	8	5	3	6	3	3	10	7	3	10	2	8	7	3	4	7	3	4
Rosenberg	4	4	-	-	-	-	1	1	-	2	2	-	3	2	1	5	3	2	5	4	1	5	4	1	-	-	-	5	3	2	3	2	1	1	1	-
Møllendal	3	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	4	4	2	1	1	1	2	3	3	-	-	-	3	2	1	1	1	2	5	4	1	3	2	1
Trondhjem	1	-	1	2	1	1	-	-	2	1	1	3	2	1	3	1	2	3	3	3	-	-	-	-	1	1	2	-	2	1	1	1	-	1	1	-
Rotvold	10	4	6	8	4	4	13	6	7	10	3	7	11	5	6	17	6	11	14	11	3	11	4	7	18	10	8	10	3	7	8	5	3	10	4	6
Kriminalasylet ³⁾	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	69	44	25	54	26	28	56	30	26	58	28	30	68	35	33	79	32	47	75	49	26	59	37	22	62	37	25	68	26	42	64	34	30	52	26	26

1) 7 til Observation indlagte Mænd ikke medregnet.

2) 5

3) Fra Kristiania Sindssygeasyl overførtes 1 Patient i 2det Kvartal.

Tabel XV. De Sindssyges Alder ved Indlæggelsen.

Répartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices.

Asyl.	Tilsammen.	Deraf		10—		20—		30—		40—		50—		60—		70—		80—90		Ukjendt.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Gaustad	170	88	82	4	4	21	10	20	24	17	18	17	17	6	7	3	2	-	-	-	-
Kristiania	101	62	39	9	1	20	12	12	13	11	8	8	3	-	-	-	-	-	-	1)	2
Oslo	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-
Kristiansand	3	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Eg	145	69	76	3	4	18	17	13	21	23	16	8	12	3	6	1	-	-	-	-	-
Newengaarden	109	52	57	5	3	11	7	9	21	12	11	5	9	3	4	5	-	-	1	2	1
Rosenberg	34	26	8	1	1	5	2	8	3	3	1	6	-	2	1	1	-	-	-	-	-
Møllendal	28	19	9	-	-	6	2	6	-	2	4	1	1	2	2	2	-	-	-	-	-
Trondhjem	21	12	9	-	-	4	1	3	1	4	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotvold	140	65	75	2	9	18	18	16	19	7	17	12	9	8	2	2	1	-	-	-	-
Kriminalasylet	8	8	-	1	-	2	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	762	402	360	26	22	105	70	91	102	80	78	58	57	24	23	14	3	-	2	4	3

Til Observation indlagte Personer Gaustad (7), Kristiania (3), Eg (5), ikke medregnet.
 1) Over 60 Aar.

Tabel XVI. Sygdommens eller det sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen.

Durée de la maladie ou du dernier accès lors de l'admission des aliénés.

Asyl.	Tilsammen.	Ialt indkomne.		Under 1/2 Aar.			1/2—			1—			2 Aar og derover.			Ukjendt Tid.		
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad	170	88	82	62	29	33	19	6	13	11	4	7	47	26	21	31	23	8
Kristiania	101	62	39	51	32	19	16	8	8	-	-	-	34	22	12	-	-	-
Oslo	3	-	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	2	-	-	-
Kristiansand	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	2	-	-	-
Eg	145	69	76	55	20	35	19	4	15	15	9	6	40	24	16	16	12	4
Newengaarden	109	52	57	48	23	25	8	2	6	6	4	2	42	19	23	5	4	1
Rosenberg	34	26	8	5	3	2	4	3	1	3	2	1	22	18	4	-	-	-
Møllendal	28	19	9	14	10	4	-	-	-	4	3	1	10	6	4	-	-	-
Trondhjem	21	12	9	8	4	4	1	1	1	1	1	-	11	6	5	-	-	-
Rotvold	140	65	75	43	19	24	28	10	18	10	7	3	46	23	23	13	6	7
Kriminalasylet	8	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	-
Tilsammen	762	402	360	286	140	146	95	34	61	51	30	21	257	145	112	73	53	20

Til Observation indlagte Personer Gaustad (7), Kristiania (3), Eg (5), ikke medregnet.

Tabel XVII. De opgivne Dødsårsager

Causes des décès indiquées pour les

Dødsårsager.	Tilsammen.	Deraf		Gautstad.	Kristiania.	Oslo.	Kristiansand.	Eg.	Newengaarden.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
		Md.	Kv.										
A. Infektions- og konstitutionelle Sygdomme.													
I. <i>Akute.</i>													
Tyfoidfieber.....	2	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Pyæmi.....	3	3	-	I	-	-	-	-	2	-	-	-	-
II. <i>Kroniske.</i>													
Tuberkulose.....	5	2	3	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-
— i Lungerne.....	24	16	8	I	-	-	-	-	2	15	I	-	5
— — — og Tarmkanalen	3	2	I	2	-	-	-	-	I	-	-	-	-
— — — » Pleurit.....	I	-	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— — — » Tyfoidfieber.	2	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
— i Pleura, Pericardium og Peritoneum.....	I	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft:													
Carcinom i Maven.....	2	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
— i Leveren.....	I	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alderdomssvaghed.....	3	I	2	-	-	-	I	-	I	-	-	-	I
B. Sygdomme i de enkelte Organer.													
I. <i>Hjerne og Rygmarv.</i>													
Apoplexi.....	I	I	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-
Meningitis simplex.....	I	-	I	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
— suppurativa og Pachy- meningitis hæmorrhagica.....	I	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abscessus cerebelli.....	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I
Hydrocephalus internus.....	I	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oedema medullæ oblongatæ.....	I	-	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis.....	II	9	2	I	2	-	-	2	5	-	-	-	I
— et decubitus.....	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-
Paresis ».....	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-
Epilepsi.....	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-
Insania.....	10	2	8	5	-	-	-	4	-	-	-	-	I
II. <i>Cirkulationsorganerne.</i>													
Akut Endokardit.....	I	I	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-
Vitium cordis.....	I	I	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-
Paralysis —.....	3	3	-	-	-	-	-	-	2	-	I	-	-
Degeneratio cordis et renum.....	4	3	I	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-
Arteriosclerosis.....	I	I	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-
— et gangræna cutis.....	I	-	I	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-
— » vitium cordis.....	2	I	I	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Ateromasi og Lungeemboli.....	I	I	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
— » hypostatisk Pneumoni	I	-	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
Sammenlagt	92	59	33	15	5	I	3	9	18	25	5	2	9

hos de paa Asylerne Døde.

aliénés décédés dans les hospices.

Alder og Kjøn.

10—		20—		30—		40—		50—		60—		70—		80—90		Uopgivet.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	I
I	-	6	4	4	I	4	I	I	I	-	-	-	I	-	-	-	-
-	-	I	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-
I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	I
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	2	I	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	I	4	I	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	I	I	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	I	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
2	-	13	5	14	7	9	7	7	2	6	3	7	6	-	I	I	2

Tabel XVII.

Dødsårsag.	Tilsammen.	Deraf		Gausstad.	Kristiania.	Oslo.	Kristiansand.	Eg.	Newengarden.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Retvold.
		Md.	Kv.										
Overført	92	59	33	15	5	1	3	9	18	25	5	2	9
<i>III. Respirationsorganerne.</i>													
Bronkit, kronisk	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Bronkopneumoni	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Croupøs Pneumoni	15	8	7	3	3	1	-	1	2	4	-	-	1
— — og Cirrhosis hepatis	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— — » Enterit	2	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— — » Vitium org. cerebri	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— — » Vitium org. cordis	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
— — » Paralysis generalis	4	4	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-
— — » Alderdomssvaghed	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungegangræn	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
<i>IV. Digestionskanalen.</i>													
Diarré	4	2	2	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Enteritis	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— ulcerosa	2	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diffus purulent Peritonit	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Hernia incarc. gangr. et peritonit.	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
<i>V. Urinorganerne.</i>													
Nephritis chronica	6	3	3	-	-	-	-	-	-	5	1	-	-
— suppurativa	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Morbus Brighti	3	1	2	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-
Intoxicatio	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Suffocatio	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Suicidium	3	3	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Ukjendt Dødsårsag ¹⁾	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Tilsammen	147	91	56	33	13	2	3	13	21	35	13	2	12

1) Sektion ikke foretaget.

(Forts.)

Alder og Kjø n.

10—		20—		30—		40—		50—		60—		70—		80—90		Uopgivet.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
2	-	13	5	14	7	9	7	7	2	6	3	7	6	-	1	1	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	1	1	1	3	2	-	1	1	2	-	-	1	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	16	6	18	13	17	13	13	5	12	8	12	6	-	2	1	3

Tabel XVIII. De Indkomnes Hjemstavn.

Tableau des entrées réparties par domicile des aliénés.

Hjemstavn.	Tilsammen.	Gaustad.	Kristiania.	Oslo.	Kristian- sand.	Eg.	Newengaa- den.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.	Kriminal- asylet.
Bygderne i:												
Akershus Amt	22	18	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Smaalenes	19	18	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Buskerud	17	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jarlsberg og Larvik	24	21	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Hedemarkens	22	20	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Kristians	26	21	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Bratsberg	19	-	-	-	-	17	-	2	-	-	-	-
Nedenes	34	-	1	-	-	32	-	1	-	-	-	-
Lister og Mandals	38	2	1	-	-	33	-	2	-	-	-	-
Stavanger	35	-	1	-	-	25	2	4	3	-	-	-
Søndre Bergenhus	64	1	-	-	-	-	30	14	19	-	-	-
Nordre	13	-	-	-	-	-	10	2	1	-	-	-
Romsdals	32	1	-	-	-	-	2	3	2	-	24	-
Søndre Trondhjems	44	-	-	-	-	-	-	-	-	6	38	-
Nordre	11	-	-	-	-	-	-	1	-	1	9	-
Nordlands	28	-	-	-	-	-	-	-	1	-	27	-
Tromsø	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-
Finmarkens	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-
Bygderne tilsammen	465	119	12	-	-	108	46	29	26	7	118	-
Byerne:												
Kristiania	94	20	66	3	-	2	3	-	-	-	-	-
Moss	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sarpsborg	2	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Fredriksstad	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredrikshald	4	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Drammen	5	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hønefoss	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tønsberg	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Horten	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Holmestrand	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Larvik	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandefjord	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skien	8	-	-	-	-	6	-	2	-	-	-	-
Porsgrund	2	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
Østerrisør	3	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-
Arendal	7	1	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Grimstad	3	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Kristiansand	15	-	-	-	3	12	-	-	-	-	-	-
Flekkefjord	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egersund	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Stavanger	9	-	1	-	-	5	2	-	1	-	-	-
Haugesund	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Bergen	60	-	3	-	-	-	56	-	-	-	1	-
Aalesund	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Molde	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Kristiansund	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Trondhjem	25	1	-	-	-	-	-	-	-	14	10	-
Sammenlagt	265	50	72	3	3	37	63	5	2	14	16	-

Tabel XVIII. (Forts.)

Hjemstavn.	Tilsammen.	Gaustad.	Kristiania.	Oslo.	Kristian- sand.	Eg.	Newengaar- den.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.	Kriminal- asylet.
Overført	265	50	72	3	3	37	63	5	2	14	16	-
Mosjøen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Bodø	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Tromsø	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Vadsø	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Byerne tilsammen	269	50	72	3	3	37	63	5	2	14	20	-
Fra Sverige	16	1	13	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Uopgivet Hjemstavn	12	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Sum ¹⁾	762	170	101	3	3	145	109	34	28	21	140	8

¹⁾ De til Observation indlagte paa Gaustad (7), Kristiania (3), Eg (5) er ikke medregnet.

Tabel XIX. Oversigt over Egteskabsforholdene hos de Indkomne.

Tableau des entrées réparties par état civil.

Asyl.	Tilsammen.			Ugifte.			Gifte.			I Enkestand.			Uopgivet.	
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.
Gaustad	170	88	82	76	42	34	87	44	43	7	2	5	-	-
Kristiania	101	62	39	56	36	20	43	25	18	2	1	1	-	-
Oslo	3	-	3	1	-	1	2	-	2	-	-	-	-	-
Kristiansand	3	1	2	2	1	1	-	-	-	1	-	1	-	-
Eg	145	69	76	79	38	41	56	27	29	10	4	6	-	-
Newengaarden	109	52	57	57	24	33	48	28	20	4	-	4	-	-
Rosenberg	34	26	8	17	15	2	16	10	6	1	1	-	-	-
Møllendal	28	19	9	15	9	6	9	7	2	4	3	1	-	-
Trondhjem	21	12	9	15	10	5	5	1	4	1	1	-	-	-
Rotvold	140	65	75	83	37	46	55	28	27	2	-	2	-	-
Kriminalasylet	8	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8
Tilsammen	762	402	360	401	212	189	321	170	151	32	12	20	8	8

¹⁾ De til Observation indlagte Personer paa Gaustad (7), Kristiania (3), Eg (5) er ikke medregnet.

Tabel XX. Liste over de opgivne Aarsager til

Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés

Aarsager.	Tilsammen.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
Alderdom	11	7	4	1	2	-	-	-
— og Sindsindtryk	1	1	-	1	-	-	-	-
Amerikaophold	2	2	-	-	-	-	-	-
Apoplexi	1	-	1	-	-	-	-	-
Arv	205	95	110	11	19	7	3	-
— og Alderdom	1	-	1	-	1	-	-	-
— » Barselseng	2	-	2	-	1	-	-	-
— » — og Sindsindtryk	1	-	1	-	-	-	-	-
— » Graviditet	1	-	1	-	1	-	-	-
— » Drik	14	12	2	2	1	3	-	-
— » — og Syfilis	3	3	-	3	-	-	-	-
— » Klimakterium	1	-	1	-	-	-	-	-
— » Infektion	1	-	1	-	-	-	1	-
— » legemlig Sygdom ¹⁾	22	10	12	9	8	-	-	-
— » — og Sindsindtryk ²⁾	3	2	1	2	1	-	-	-
— » legemlig Svækkelse	6	2	4	-	1	2	3	-
— » Masturbation	4	4	-	2	-	-	-	-
— » Ondtliden	1	-	1	-	-	-	-	-
— » Overanstrengelse	1	-	1	-	-	-	-	-
— » — og Sindsindtryk	4	-	4	-	4	-	-	-
— » religiøs Paavirkning	1	1	-	-	-	-	-	-
— » Sindsindtryk	13	6	7	3	4	-	-	-
— » — og Stød paa Hovedet	2	2	-	2	-	-	-	-
— » Sindslidelse	2	2	-	-	-	-	-	-
— » Sorg	1	-	1	-	-	-	-	-
— » Stød paa Hovedet	3	3	-	2	-	-	-	-
— » Syfilis	1	1	-	-	-	-	-	-
Barselseng	10	-	10	-	1	-	2	-
Besvangring	1	-	1	-	-	-	-	-
Contusion ved Ulykkestilfælde	1	1	-	1	-	-	-	-
Drik	25	25	-	6	-	4	-	-
— og Ateromasi	4	2	2	-	-	2	2	-
— » Syfilis	7	7	-	-	-	4	-	-
— » — og Contusion ved Ulykkes- tilfælde	1	1	-	1	-	-	-	-
— » Sindsindtryk	1	1	-	1	-	-	-	-
— » — og legemlig Sygdom ³⁾	1	1	-	1	-	-	-	-
Degeneration	17	8	9	-	-	8	9	-
— og Drik	3	3	-	-	-	3	-	-
— » Rakit	3	2	1	-	-	2	1	-
— » Hysteri	8	2	6	-	-	2	6	-
Epilepsi	5	3	2	-	-	2	-	-
— og Drik	1	1	-	-	-	1	-	-
Fængselsstraf	3	2	1	2	1	-	-	-
— og Udsvævelser	1	1	-	1	-	-	-	-
Sammenlagt	400	213	187	51	45	40	27	-

¹⁾ Abscessus abdominalis 1, Asthma 1, Bronkit 2, Cirrhosis hepatis 1, Dyspepsi 2, Enterit 1, Nyresygdom 1, Pneumoni 1, Rheumatismus acutus 1, Tuberkulose 1, Tuberculosis testis 1,

²⁾ Gonorrhé 1, Influenza 1, Nervesvækkelse 1.

³⁾ Tarmkatarr og Hjertesygdom.

Sindssygdom hos de paa Asylerne Indkomne.

réparties par cause présumée de la maladie.

Kristiansand.		Eg.		Newengaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal-asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	3	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	28	31	11	19	10	3	3	2	5	2	20	31	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	4	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2	3	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2
-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	7	-	1	-	2	-	1	-	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	36	35	33	30	13	5	5	2	6	2	29	41	-

Epilepsi 1, Febersygdom 1, Hjernekonngestion 1, Hjertesygdom 1, Influenza 2, Neurastheni 1, Uterussygdom med Blodtab 1, Vulneration af Øiet med paafølgende Eukleation 1.

Tabel XX.

Aarsager.	Tilsammen.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
Overført	400	213	187	51	45	40	27	-
Hjernebetændelse	1	1	-	-	-	-	-	-
— i Barndommen	1	1	-	-	-	-	-	-
Kjærlighedssorger	7	3	4	-	-	-	-	-
Hysteri uden paavist Degeneration	6	3	3	-	-	3	3	-
Legemlig Sygdom ¹⁾	21	7	14	4	4	-	2	-
— — og Barselseng ²⁾	1	-	1	-	1	-	-	-
— — » Overanstrengelse ³⁾	1	1	-	-	-	-	-	-
— — — og Sindsindtryk ⁴⁾	2	1	1	1	1	-	-	-
— — — — ⁵⁾	1	1	-	1	-	-	-	-
Masturbation	6	6	-	-	-	-	-	-
— og Drik	1	1	-	1	-	-	-	-
— » Neurastheni	1	1	-	1	-	-	-	-
— » Stød paa Hovedet	1	1	-	1	-	-	-	-
Morphinisme	1	-	1	-	-	-	1	-
Mishandling	1	1	-	-	-	-	-	-
Militærtjeneste	1	1	-	-	-	-	-	-
Næringsorger	2	1	1	-	-	-	-	-
Ondtliden og legemlig Sygdom ⁶⁾	2	2	-	-	-	-	-	-
Overanstrengelse	3	1	2	1	-	-	-	-
— og Sindsindtryk	2	-	2	-	1	-	-	-
— — og Barselseng	1	-	1	-	1	-	-	-
Paralysis agitans	1	-	1	-	-	-	-	-
Religiøs Paavirkning	12	4	8	-	-	-	-	-
Smertelige Sindsindtryk	17	7	10	2	4	-	-	-
— — og Stød paa Hovedet	1	1	-	1	-	-	-	-
Solstik	1	-	1	-	-	-	-	-
Sorg	8	5	3	-	-	-	-	-
Sorger og Stræv	1	-	1	-	-	-	-	1
Stød, Trauma paa Hovedet	5	5	-	3	-	-	-	-
Svage Aandsevner	3	3	-	-	-	-	-	-
Svangerskab og Degeneration	1	-	1	-	-	-	1	-
Svækkelse efter Puerperium	1	-	1	-	-	-	-	-
Syfilis	17	14	3	-	-	10	-	-
Søvnløshed	1	1	-	-	-	-	-	-
Udsvævende Liv	1	1	-	-	-	-	-	-
Ulykkeligt Egteskab	1	-	1	-	-	-	-	-
Ukjendt eller uopgivet Aarsag	227	114	113	21	25	9	5	2
Tilsammen ⁷⁾	761	401	360	88	82	62	39	3

¹⁾ Anæmi 4, Hysteri og Underlivssygdom 1, Influenza 2, Nyresygdom og Hjertefeil 1, Organisk Øiensygdom 1, Uopgivet Sygdom 1.

²⁾ Rheumatismus acutus.

³⁾ Sygdommens Art ikke opgivet.

⁴⁾ — — —

⁵⁾ Fissura ani.

⁶⁾ Fractura malleoli 1, Malaria 1.

⁷⁾ Til Observation var indlagt paa Gaustad Asyl 7 Mænd,

» Kristiania — 3 —

» Eg — 5 —

Paa Rotvold indlagdes desuden 1 Mand 2 Gange, der kun er regnet 1 Gang.

(Forts.)

Kristian-sand.		Eg.		Newen-gaarden.		Rosen-berg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Krimi-nal-asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
-	-	36	35	33	30	13	5	5	2	6	2	29	41	-
I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	2	-	I	I	-	-	-	-	-	I	I	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	I	-	I	-	-	-	-	I	6	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	I	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	I	-	-	3	5	-	-	I	I	-
-	-	-	-	I	2	-	-	-	-	-	-	4	4	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	I	-	3	I	I	I	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-
-	-	2	I	I	-	-	-	-	-	-	-	I	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2	26	35	10	19	9	I	8	I	I	4	22	19	8
I	2	69	76	52	57	26	8	19	9	12	9	64	75	8

Hjertesygdom 4, Panaritium 1, Pneumoni 1, Pyæmi 1, Scarlatina 1, Syfilis 2, Tuberkulose 1,

Tabel XXI. Oversigt over de paa Sindssyge-

Tableau des entrées réparties par

Stand.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
Akademisk Stand	2	2	-	-	-	1	-	-
Arbejderstanden	174	110	64	29	10	24	15	-
Bonde-, Husmands- og Inderstanden	215	102	113	22	24	1	1	2
Borgerstanden	8	2	6	-	-	-	-	-
Embeds- og Bestillingsmandsstanden	15	9	6	2	2	2	-	1
Forskjellige Funktionærer	16	9	7	4	3	-	-	-
Haandværkerstanden	112	72	40	14	7	19	6	-
Handelsstanden	44	25	19	6	9	7	1	-
Ingeniør	1	1	-	-	-	-	-	-
Lægds- og Fattiglemmer	19	14	5	-	-	-	-	-
Militærstanden	1	1	-	1	-	-	-	-
Musikere	2	1	1	-	-	1	-	-
Omstreifere	1	1	-	-	-	1	-	-
Skolelærerstanden	17	3	14	1	5	-	1	-
Straf- og Varetægtsfanger	2	2	-	-	-	-	-	-
Sømandstanden	45	30	15	7	6	4	2	-
Tjenerstanden	80	11	69	2	16	2	13	-
Ukjendt eller uden Stilling	8	7	1	-	-	-	-	-
Tilsammen	762	402	360	88	82	62	39	3

Til Observation indlagte ikke medregnet.

1) Tilhørende «Renteniststanden».

2) Deraf 10 Fiskere.

3) — 7 —

Tabel XXII. Oversigt over

Relevé de l'application

Asyl.	Tilsammen.						Indspærring er anvendt i følgende Antal Timer pr. 100 Forplejningsdage.	Uro.				Voldsomhed.				Uro og Voldsomhed.				
	Tilfælde.			Personer.				Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	
Gaustad	1	-	1	1	-	1	0,003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Kristiania	1	1	-	1	1	-	1,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oslo	9	-	9	4	-	4	0,365	-	-	-	-	9	-	4	-	-	-	-	-	-
Eg	7	1	6	6	1	5	0,22	-	-	-	1	6	1	5	-	-	-	-	-	-
Rosenberg	60	30	30	6	3	3	47,14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Møllendal	16	14	2	11	9	2	44,25	13	2	8	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Rotvold	175	119	56	77	41	36	0,324	10	34	7	22	107	22	32	14	-	-	-	-	-
Kriminalasylet ..	11	11	-	10	10	-	17,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	280	176	104	116	65	51	-	23	36	15	24	109	37	34	23	-	1	-	1	-

asylet Indkomnes Stand og Stilling.

profession et par condition sociale.

Kristian- sand.		Eg.		Newen- gaarden.		Rosen- berg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Krimi- nal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	I	19	6	12	10	7	2	-	-	2	8	16	12	I
I	-	10	26	7	11	12	4	12	2	5	-	32	43	-
-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	2	I	-
-	-	2	I	I	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-
-	-	2	3	3	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	I	13	11	11	6	4	I	3	2	2	-	6	6	-
-	-	6	5	5	4	-	-	-	-	-	-	I	-	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	5	-	2	3	2	-	-	-	3	I	2	I	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	I	2	-	-	I	-	-	-	-	3	-
-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	8	6	6	I	I	-	2	-	-	-	I	-	I
-	-	I	14	2	14	-	-	I	5	-	-	3	7	-
-	-	¹⁾ I	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	6
I	2	69	76	52	57	26	8	19	9	12	9	65	75	8

Anvendelse af Indespærring.

de reclusion.

Voldsomhed og Ødelæggelseslyst.				Usømmelig og truende Opførsel.				Ødelæggelseslyst.				Ufredeligt Forhold.				Almindelig Forvirring.			
Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	30	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	2	-	5	-	5	-	I	-	I	-	I	-	I	-	I	-	I	-
33	30	5	3	8	-	8	-	I	-	I	-	I	-	I	-	I	-	I	-

Tabel XXIII. Middeltal af daglig

Nombre moyen par jour des aliénés occupés

Asyl.	Tilsammen.			Gaards-, Have- og Markarbeide.			Brændeskjæring og Bæring af Kul og Ved.			Haandværksarbeide.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad	115,2	67,1	48,1	16,1	13,0	3,1	6,1	6,1	-	12,4	12,4	-
Kristiania	26,0	13,5	12,5	-	-	-	-	-	-	2,5	2,5	-
Oslo	15,3	-	15,3	4,0	-	4,0	-	-	-	-	-	-
Kristiansand	8,1	2,7	5,4	-	-	-	1,2	1,2	-	-	-	-
Eg	124,7	70,5	54,2	21,6	17,4	4,2	10,5	10,5	-	9,6	9,6	-
Newengaarden	151,4	79,6	71,8	10,1	9,1	1,0	7,7	7,7	-	4,0	4,0	-
Rosenberg	66,4	49,3	17,1	12,9	12,9	-	2,0	2,0	-	8,6	8,6	-
Møllendal	33,0	19,0	14,0	2,5	2,5	-	-	-	-	1,0	1,0	-
Trondhjem	47,5	26,4	21,1	5,9	5,9	-	-	-	-	2,8	2,8	-
Rotvold	137,4	80,6	56,8	17,6	17,6	-	25,3	25,3	-	4,4	4,4	-
Kriminalasylet	12,3	12,3	-	-	-	-	0,2	0,2	-	1,7	1,7	-

1) Ved en Misforstaaelse er der opført for faa arbejdende Syge.

2) Konvolutarbeide.

3) Pindeskjæring.

4) Drevplukning og Mattelægning.

5) Notbinding og Træarbeide.

6) Vævning, Nøsting og Kludeplukning.

7) Garnbinding.

arbeidende Syge i Asylerne.

au travail dans les diverses hospices.

Husgjerning.			Drev- og Uld- plukning.			Not- og Garn- binding, samt forskjelligt andet Arbeide.			Kvindeligt Haandarbeide.			Kontorarbeide.		
Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
43,0	22,1	20,9	13,6	12,0	¹⁾ 1,6	²⁾ 0,8	0,8	-	¹⁾ 22,5	-	22,5	0,9	0,9	-
13,0	8,0	5,0	3,0	3,0	-	-	-	-	7,5	-	7,5	-	-	-
-	-	-	4,8	-	4,8	-	-	-	6,5	-	6,5	-	-	-
1,5	-	1,5	-	-	-	³⁾ 1,5	1,5	-	3,9	-	3,9	-	-	-
39,2	22,0	17,2	19,3	9,9	9,4	-	-	-	23,4	-	23,4	1,1	1,1	-
66,7	35,7	31,0	22,1	22,1	-	-	-	-	39,8	-	39,8	1,0	1,0	-
17,2	14,2	3,0	⁴⁾ 11,6	11,6	-	-	-	-	14,1	-	14,1	-	-	-
7,0	4,0	3,0	2,0	2,0	-	⁵⁾ 9,5	9,5	-	11,0	-	11,0	-	-	-
11,2	5,2	6,0	12,5	12,5	-	⁶⁾ 2,6	-	2,6	12,5	-	12,5	-	-	-
32,8	17,8	15,0	15,5	15,5	-	⁷⁾ 0,04	0,04	-	41,8	-	41,8	-	-	-
2,0	2,0	-	8,4	8,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XXIV. Extrakt af Regnskaberne for Gaustad, Eg og Rotvold Asyler for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1899— $\frac{30}{6}$ 1900.

Tableau des recettes et des dépenses des établissements d'aliénés de Gaustad, d'Eg et de Rotvold $\frac{1}{7}$ 1899— $\frac{30}{6}$ 1900.

Indtægt:

	Gaustad.	Eg.	Rotvold.
	Kr.	Kr.	Kr.
Kurpenge	146 059,18	99 749,80	88 056,82
Arbejdsvirksomheden	8 957,42	7 455,65	4 066,22
Erstatning for Beklædning	—	—	6 813,43
Gartneriet	3 388,00	1 693,72	1 646,82
Jordbruget	35 826,70	20 313,79	21 356,54
Indtægter af Bepisningen	5 027,36	3 422,29	2 848,87
Diverse Indtægter	141,02	1 210,49	280,78
Tilsammen	199 399,68	133 845,74	125 069,48

Udgift:

	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger og Pensioner	37 412,57	25 710,59	25 039,91
Bepisningen	75 933,66	46 594,44	47 616,46
Syges Adspredelse, Arbejdspege, Flidsbelønninger m. m.	2 334,80	1 626,43	2 062,20
Bygningerne, Gas og Vandledninger m. m.	6 521,34	4 920,61	3 583,28
Inventariet	6 338,00	3 712,70	4 191,08
Belysning	2 103,48	2 103,48	2 469,97
Brænde	24 752,48	10 298,66	10 305,53
Medicinske Fornødenheder	1 767,54	1 502,15	1 396,67
Bibliotheket	297,06	224,70	256,68
Kontorudgifter	770,84	570,19	338,38
Vask og Renhold	2 710,00	2 375,22	1 069,77
Materialier til Værkstederne, Beklædningen	6 289,78	6 918,02	6 412,44
Heste- og Dagarbejde m. m.	2 700,00	900,00	—
Gartneriet	1 453,59	936,20	1 889,19
Jordbruget:			
Lønninger	3 872,49	3 011,23	2 806,39
Andre ordinære Udgifter	28 570,33	15 244,59	15 945,57
Tilfældige og forskellige Udgifter (derunder ved Rotvold Skydsgodtgjørelse til Presten og Kassereren)	1 694,32	880,65	1 200,03
Extraordinære Udgifter	—	3 349,95	1 095,23
Tilsammen	203 418,80	130 879,81	127 678,78

**Tabel xxv. Extrakt af Regnskabet for Kriminalasylet i
Trondhjem for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1899— $\frac{30}{6}$ 1900.**

Tableau des recettes et des dépenses de l'asile d'aliénés criminels $\frac{1}{7}$ 1899— $\frac{30}{6}$ 1900.

Indtægt:

	Kr.
Kurpenge	3 533,40
Erstatning for Beklædning	462,06
Arbejdsdriften	1 206,82
Leieindtægt af en Bekvemmelighed	62,50
Forskjellige Indtægter	88,61
Tilsammen	5 353,39

Udgift:

	Kr.
Ordinært:	
Lønninger	6 741,31
Bespisning	3 726,62
Beklædning	897,67
Belysning	362,36
Brændsel	1 049,60
Renhold	729,53
Sygeudgifter	110,13
Inventar	242,76
Bygningernes Vedligehold	1 119,54
Vandafgift	20,00
Skrivematerialier og Protokoller	101,33
Forskjellige Udgifter	269,51
Materialier til Arbejdsdriften	510,65
Arbejdspenge	162,50
Extraordinært:	
Indredning af 2den Etage i Kriminalasylet	14 399,56
Anskaffelse af Inventar	2 198,81
Tilsammen	32 641,88

Af Direktør A. Lindboe's Beretning for Gaustad Asyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Gaustad.

— — Af de Døde var 4 Mænd og 2 Kvinder indkomne i debil Tilstand og døde ganske kort Tid efter Indkomsten.

Den under Dødsaaarsagen *Vitium organicum cerebri et pneumonia* opførte Mand var en 44-aarig Agent, der i mange Aar havde lidt af Anfald af Cephalalgi, forbundne med langvarig Bevidstløshed. I det sidste Aar havde disse Anfald været forbundne med epileptiforme Kramper, medens de tidligere ledsagedes af Brækninger, utydeligt Syn og enkelte Gange fuldstændig Amaurose, ofte tillige Nakkekrampe. Under den bevidstløse Tilstand kunde han gaa rundt i Gaderne, men tilslut finde hjem ved egen Hjælp. I det sidste Aar forværredes Tilstanden; han kunde ofte hver Dag have lettere Anfald med forbigaaende Bevidstløshed. De sværeste Anfald kunde komme et Par Gange ugentlig, idet han — efter oftest i Forveien at have klaget over Hovedpine — faldt bevidstløs om, ofte samtidig med Skrig og Brækning, toniske Kramper af nogle Minutters Varighed, Opisthotonus; herefter langvarige Rykninger i Arme og Ben og i Regelen Afgang af Urin og Fæces. Efter Krampernes Ophør dyb Bevidstløshed, som kunde vare 1 Døgn; syntes herunder at have stærke Hovedsmerter. Efter Opvaagnen noget uklar og meget svag. Ikke Tungebid eller Skum for Munden. Ved Øienundersøgelse 7de December 1899 høre Øie: normalt med god Synstyrke, venstre Øie: svullen Papille, injiceret med udvidede, bugtede Vener, ragende 1 mm. foran den øvrige Øienbund. Begge Øine hypermetropiske. I Begyndelsen af 1900 kunde han uden Smerter og uden Krampe i timevis gaa om i Byen i en søvngjængerlignende Tilstand; begyndte at klage over Bedrageri mod sig, Forurettelser; talte ofte fuldstændig forvirret, blev efterhaanden mere opfyldt af Forfølgelsesideer, særlig angaaende formentlig Utroskab fra Hustruens Side, blev hallucineret, begyndte at true Hustruen med Gevær. Efterhaanden begyndte han at blive voldsom, saa han den 20de Juni 1900 maatte indlægges paa Asylet. Her fastholdt han sine Idéer, men blev snart mildere af Stemning og fornøiet med Opholdet. I Begyndelsen af Juli blev han stærkt hallucineret og mente sig udsat for en Slags Forgiftning. Den 7de Juli kom han op lidt, medens han før havde holdt Sengen, men ved Midten af Maaneden blev han tiltagende slap og omtaaget, med kludset Tale, sjang-

lende Gang. 16de Juli faldt han hen i en Døs; den 17de viste der sig Dæmpning og Blæsen over venstre Lunges Bagflade nedad, og den 18de hørtes Blæsen og Krepiteren i høire Lunge. Han *døde* rolig samme Dag.

Ved *Sektionen* fandtes efter Afløsning af Hovedhuden paa Pandebenets Midtparti en rund Forhøining af Størrelse som vel en Tokrone, let fremhvelvet, af rødblaa Farve og noget porøs at se til. Vulstens største Halvdel var paa venstre Side; paa den horizontale Snitflade af Benet sees dette i Vulstens Udstrækning meget porøst, og til høire for Midtlinien rager frem af Benet en granulationslignende Masse, der fortsætter sig ind gennem Sinus frontalis dexter, hvor den er mere kolloidlignende. Den fremspringende Kam paa Benets Bagflade er ligesaa ulcereret og sammenvoxet med Dura mater, denne igjen med de tynde Hinder og Hjernemassen paa venstre Frontallaps forreste Spids. Hjernens Overflade paa venstre Hemisfære fladklemt, saa Gyri er aldeles plane, høire Halvdel i noget mindre Grad. Forreste Halvdel af venstre Hemisfære flatterende at føle paa undtagen aller forreste Del, der er ganske haard. Under den nævnte Sammenvoxning af Hinderne paa Frontallappens Spids sees en oval Svulst af en stor Valnøds Størrelse, temmelig fast Konsistens og rødblaa Farvning, meget skarpt afgrændset fra Hjernemassen, der dog bagtil og paa Siderne er stærkt fastklæbet til den; fortil er den sammenvoxet med Hinderne og det opmorskede Ben. Venstre Hemisfæres Indre er temmelig gulfarvet, blød, kolloid flatterende, hvilken Forandring strækker sig helt bag til Thalamus opticus. De tynde Hinder er noget fortykkede, temmelig injicerede, afløstes undtagen paa det nævnte Parti med Lethed; Corticalis er kun i det nærmeste Parti omkring Svulsten oplødet. Sideventrikelen paa venstre Side stærkt sammentrykt. Svulsten viste sig at være et *Fibrosarcom*. I begge Lungers nedre Lapper flere mindre, fortættede Partier.

Den under *Suicidium* opførte Døde var en 54-aarig hypokondrisk Melankoliker med Neurastheni og Sindsindtryk som opgiven Sygdomsaarsag, der indkom efter et Par Aars Sygdom paa Asylet 22de November 1899. Han var kommen sig godt, deltog i Værkstedsarbeide, var bleven temmelig jevn af Væsen med et noksaa freidigt Syn paa Livet, ligesom hans legemlige Befindende var kommen sig godt. Enkelte Gange havde han endnu en ubestemt Angst, især om Morgenen, før han var kommen i Virksomhed. Paa en Tur, hvor det var tilladt ham at aflægge et Besøg hos Familien, hvem han ikke fandt hjemme, hvorfor han antagelig har drevet omkring, forkortede han sit Liv ved Hængning i Nærheden af Byen, hvorom nøiagtig Meddelelse blev givet til Justitsdepartementet Dagen efter Selvmordet i Skrivelse af 30te Juli 1900.

Hos en stor Del af de øvrige Afdøde, hos hvem der forøvrig intet af særlig Interesse forefandtes, var der som sædvanlig større og mindre Forandringer i Hjernen og dens Hinder, Sammenvoxning mellem Hjerneskillen og Dura mater, pachymeningitiske Nydannelser med Blødninger, Injektion, Fortykkelse og Ødem af de tynde Hinder, Fastvoxning af Hinderne til Hjernesubstansen, større og mindre Atrofi af denne, Ansamling af Serum i Ventriklerne osv.

Reservelægen holdt om Høsten et *Kursus i Sygepleien* for Vogterpersonalet.

Af Overlæge Dr. med. Harald Holms Beretning for Kristiania Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Kristiania.

— — De i Aarets Løb Døde, 7 Mænd og 6 Kvinder, var:

1. P. S. R., 69 Aar gammel, gift Bryggearbejder, indkom 18de August 1899 fra Sorgenfri Sygehus som lidende af *Insania epileptica*. Der oplystes, at Patienten skal have været stærkt drikfældig, og at han kunde have indtil 10 epileptiske Anfald i Døgnet, men som Regel kun, naar han havde sovet ud efter en Rus. I de sidste 2 Aar har han omtrent ikke drukket, og i denne Tid skal han kun have haft 3 Anfald, det sidste for omtrent 1 Aar siden. Ved Optagelsen i Asylet befandt Patienten sig i en udtalt Sløvhedstilstand og kunde næsten ikke gjøre Rede for mere end sit Navn, Alder og Fødested. Hans Tale var tydelig kluddret, men andre tydelige Lammelsessymptomer var ikke tilstede. Saavel ved Hjertets Spids som Basis hørtes en tydelig systolisk Blæsen, Radialarterierne stærkt atheromatøse. Hans Tilstand forværredes yderligere; han blev urenlig, ugrei og urolig om Natten. Den 27de Januar begyndte han at se daarligere ud; der indtraadte Feber, forøget Respirationsfrekvents, men ingen Hoste. Han døde 31te Januar 1900 af croupøs Pneumoni og af sin Hjerteraffektion.

Ved *Sektionen* viste Hjernen makroskopisk ingen fremtrædende Abnormaliteter. Vægten 1170 Gram. I høire Lunges nederste Lap sees en Pneumoni i det røde Hepatisationsstadium, i venstre Lunges nederste Partier en Pneumoni i Engouementsstadiet. Ellers viser Lungerne ingen patologiske Forandringer. Hjertets Muskulatur er noget skjør. Samtlige Klapper og deres Ostier er stærkt kalkagtigt infiltrerede, specielt da Basis af Aortaklappen, hvor der findes indleiret en Kalkansamling af en Bønnes Størrelse. Hjertets Vægt 340 Gram. Milten ikke blød, Vægt 110 Gram. Ved de andre Underlivsorganer intet at bemærke. Mikroskopisk viser Hjernebarken en nogenlunde jevn Sklerose af Grundsubstansen med enkelte

mørkere Flekker, færre Ganglieceller og en svækket Nerveudbredning. Hinderne er almindeligvis fastvoxede til Barken og viser stive, gabende Arterier. Den her nævnte Affektion er stærkest i G. recti, fornicati, Insulæ Reilii, G. temporales secund. og tertii. Nærmest at betragte som normale er G. frontal. superiores, Parietal- og Occipitallapperne og G. centrales med Undtagelse af Lobul. paracentral., der giver et noget opblødt Indtryk med svækket Nerveudbredning og stive Arterier. I Medulla oblongata viser den dorsale Vaguskerne en tydelig Sklerose og en ødematøs Proces. Ogsaa Gangliecellerne i Hypoglossuskjærnen er ødematøse. I M. spinalis nedadstigende Banedegenerationer.

2. K. P. B., 63 Aar gammel, Vognmand, indkom 10de December 1897 som lidende af Paralysis generalis. Om tidligere Syfilis ingen sikker Besked. Patienten havde engang tidligere været under Behandling i Asylet, nemlig fra 5te September 1885 til 25de Mai 1886 og udskreves dengang helbredet. Hans Tilstand havde et maniakalt Præg med forhøiet Selvfølelse og ambitiøse Idéer i religiøs Retning. I Anledning af den Mission, han af Gud havde faaet, nemlig at føre de jordiske Levninger af Jesus Kristus herfra, forlangte han blandt andet Konference med en «Biskop-theologisk» Professor. Imidlertid svandt disse Idéer efterhaanden fuldstændig sammen med Hallucinationerne.

Efter Udskrivningen optraadte der imidlertid hos ham lidt efter lidt en Del ukoordinerede Bevægelser af Arme, Ben og Kroppen forøvrigt, lige til Ansigtsmusklerne. Efterhaanden blev ogsaa hans Tale stødvis og kluddret, medens Tremor absolut ikke lod sig paaavise. Forøvrigt fandtes Rambergs Symptom, Ataxi af Hænderne, ataktisk Gang, nedsat Muskelkraft i Extremiteterne, forstærkede Patellarreflexer, reaktionsløse Pupiller. Han fremkom med en hel Del fjollede Idéer med ambitiøs Farvning og viste i Asylet ogsaa andre Symptomer paa fremadskridende Sløvhed. Han var oftere urolig og tildels rømmelysten.

Efterat have benyttet Klosettet om Morgenen 2den Februar kollaberede han pludselig og døde et Par Timer efter.

Sektion: Hjernen veier 1040 Gram. De tynde Hinder noget melkagtig fortykkede, lidt subarachnoidalt Ødem. Ellers intet tydeligt patologisk ved en makroskopisk Undersøgelse. Venstre Lunge er saagodtsom i sin Helhed fastvoxet til Brystvæggen; den er overalt stærkt blodoverfyldt, sortrød af Farve, og paa Snit lader en mørk, blodig Vædske sig udpresse. I Arteria pulmonalis Forgrening sidder en Embolus af en Valnøds Størrelse. I Lungetoppen tuberkuløse Infiltrationer. I høire Lunges nederste Parti Blodoverfyldning, i Toppen en Del Tuberkler. Ellers intet patologisk. Hjertets Vægt 310 Gram. Art. coronariæ stive med gabende Lumen. Milten af almindelig Konsistens, veier 110 Gram. Ved de andre Organer normale Forhold.

Dødsårsag: Ateromasi og Lungeemboli.

Mikroskopisk viser Hjernebarken en tydelig Atrofi med Ødelæggelse,

respektive Formindskelse af de nervøse Elementer, forøget Karnet, stive Arterier i de dækkende, fortykkede Hinder, «Spinnenzellen» i Medullaris. Affektionen er stærkest i G. recti, fornicati, Insulæ Reilii, G. frontales inferiores, G. temporales secund. og tertii, mindre i G. temporales primi, Parietal- og Occipitalapperne, mindst i G. frontales superiores, G. centrales med Lobul. paracentrales. Medulla oblongata viser ingen fremtrædende Forandringer. Medulla spinalis viser en noksaa tydelig Randsklerose.

3. A. M. S., 41 Aar gammel, Bryggearbejder, indkom 9de Juni 1896 som lidende af Paralysis generalis. Syfilitisk inficeret i 1882, drikfældig. En Stund før Indlæggelsen fremkom han med en hel Del ambitiøse Idéer, bestilte 800 Sølvtegn, med hvilke han skulde dekorere sine Arbeidskamerater, og begyndte i Hjemmet at opføre sig voldsom og truende og tildels ødelæggelseslysten, hvorfor Fjernelse fra Hjemmet blev nødvendig. Ved Indkomsten led han af universel Tremor og var stærkt hesiterende. Pupillar- og Patellarreflex manglede fuldstændig. De ambitiøse Idéer traadte under Sygdomsforløbet stærkt i Forgrunden, ligesaa Hesitationen, men til andre Tider var han tydelig deprimeret. Som oftest var han dog Pave Alexander Napoleon I, der havde den største Magt paa Jorden, kunde helbrede alle Døve, Blinde og Lamme, og havde den store Nøgle til Himmerige. I Begyndelsen af 1899 blev han sengeliggende og efterhaanden ogsaa urenlige. Mod Slutningen af Aaret udviklede der sig Kontraktur saavel af Over- som Underextremiteterne. Hans Tale blev ogsaa aldeles uforstaaelig. Under tiltagende Afmagring døde han 9de Februar 1900.

Ved *Sektionen* saaes en skidden, grønfarvet, halvflydende Vædske at bedække Duras Overflade mellem denne og Kranievæggen. De tynde Hinder overalt melkagtigt fortykkede. Hjernen viser makroskopisk intet tydeligt patologisk. Begge Lungetopper fastvoxede til Brystvæggen og viser tuberkuløse Infiltrationer med ostagtigt Ramollisement. Begge Lungers Basis viser hypostatisk Blodoverfyldning, hvorfra der paa Snit kan udpresses en skummende, blodig Vædske. Hjertet noget slapt, men ikke tydelig fedtdegenereret. Vægt 340 Gram. Milten er temmelig stor og noget blød. Vægt 290 Gram.

Antagelig Dødsarsag: Affektion af Medulla oblongata.

Mikroskopisk sees Hjernebarken ujevnt skleroseret med stærkt forandrede Gangliceller og liden Nerveudbredning. I en Del af Gyri kan «Spinnenzellen» paavises. Stærkest Affektion viser G. recti, fornicati, Insulæ Reilii, G. frontales inferiores, G. temporales og delvis Occipitalapperne. Paa det allernærmeste normale var G. centrales med Lobul. paracentrales. Den dorsale Vaguskerne viser en udtalt ødematøs Proces med opsvulmede Gangliceller og en næsten fuldstændig Opløsning af Nerveudbredningen. Samme Billede viser de tilgrændsende Partier, specielt Hypoglossuskjernen.

være, ogsaa før han blev syg. Fraregnet en Del Forsøg paa at rømme fra Asylet, var det mest fremtrædende Symptom hos ham hans Sløvhed, der ogsaa snart foranledigede, at han blev urenlig. 1 Gang havde han et epileptiformt Anfald. Den 13de April 1900 brændte han sine Fødder og Nates noget derved, at Patienten gik op i Badekarret, hvori Sygepleierne netop var begyndt at tappe kogende Vand. Temperaturen steg samme Dags Aften til 38,1, men holdt sig de 3 følgende Dage under 37. Den 5te og 6te Dag var den 35 om Morgenen, men steg den sidstnævnte Dags Eftermiddag op til 39,1. En Time efter var Patienten død.

At Forbrændingen maaske har fremskyndet Patientens Død, tør vel ikke ganske benægtes. Som nærmeste Dødsarsag maa dog opføres croupøs Pneumoni.

Sektion: Dura er for en stor Del fastvoxet til Kraniet. De tynde Hinder er melkagtig fortykkede saagodtsom over hele Hjernens Overflade med subarachnoidalt Ødem. Ventriklerne noget udvidede. Ellers intet tydeligt patologisk ved en makroskopisk Undersøgelse. Hjernens Vægt 1285 Gram. I begge Lungers nederste Lapper findes en Pneumoni i Engouementsstadiet. Hjertets Vægt 290 Gram. Indfladen af Aorta ligesom koparret. Milten viser en større og flere mindre, mere konsistente, Partier af en mørkere Farve end Vævet forøvrigt. Vægt 110 Gram. Nyrerne viser enkelte lysegule Infarkter; ellers ingen Abnormiteter.

Mikroskopisk viser Hjernebarken det samme Billede som hos den foregaaende Patient, dog i en end mere udtalt Grad. Lokalisationen er ogsaa den samme. Ved 4de Ventrikels kaudale Ende er der en udpræget Randsklerose. I de tilstødende Partier af den dorsale Vagus-kjærne sees Ganglicellerne delvis ødematøse. Hypoglossuskjærnen er derimod intakt. I Medulla spinalis er der en perifer Sklerose, stærkest udtalt i Bagstrængene.

6. C. A. H. S., 67 Aar gammel, Glasarbejder, indlagdes 6te Juni 1899 som lidende af *Insania epileptica*. Da Patienten var Tysker, og det ikke engang lykkedes at faa sikker Besked om hans tyske Hjemstavn, forelaa der heller ikke nogen Oplysning om Sygdommens Varighed eller Aarsag. Ved Optagelsen var han meget ugrei, grov og paagaende. Han beklagede sig over at være Gjenstand for Forfølgelse af forskellige Personer, saaledes ogsaa af en Mand, der havde forgiftet ham med Kviksølv og Antimon, og som tilhørte en Zigøinerbande, der var kommen hid pr. Luftballon fra en russisk Circus i Sydamerika. Lignende vrang og meningsløse Oplysninger gav han stadig, saafremt han ikke var fuldstændig forvirret efter sine Krampeanfald. Sløv var han dog ikke, men noget tunghørt. Ved legemlig Undersøgelse fandt man hos ham en tydelig Bilyd ved Hjertet, stærkt ateromatøse Temporal- og Radialarterier, stærkt forhøiede Patellarreflexer og dertil forskellige bronkitiske Lyd i Lungerne. Mod Slutningen af August Maaned 1900 indtraadte der nogen Dyspnoe med Ødemer og senere Ascites. Urinen indeholdt ikke Albumin. Efter-

4. O. O., 41 Aar gammel, Malersvend, indlagdes i Asylet 8de Januar d. A. som lidende af Paralysis generalis. Han var bleven luetisk inficeret i Juni 1898, fra hvilken Tid han har været under fortsat Lægebehandling for forskellige syfilitiske Affektioner, dels udenfor, dels ogsaa af selve Nervesystemet. Ved Optagelsen i Asylet var Patienten hallucineret og tilkjendegav enkelte vage Forfølgelsesideer, som man dog paa Grund af hans stærkt sløvede Tilstand ikke kunde faa ordentlig Rede paa. Ved Undersøgelse fandtes Pupillarreflexerne omtrent at være ophævede, Patellarreflexerne mangler aldeles, Rambergs Symptom tilstede, Gangen stolprende, ataktisk, tydelig Ataxi ogsaa ved Armenes Bevægelser. Talen udtalt kluddret. Den 12te Februar fik han pludselig om Eftermiddagen et stærkt Krampeanfald, der varede i 9 Timer. Senere henlaa han i en bevidstløs Døs med forhøiet Temperatur, frekvent Respiration og noget forlænget Exspirium, men uden Hoste. Han døde 15de af en croupøs Pneumoni og en Medulla oblongataaffektion.

Sektion: Hjernens Vægt 1400 Gram. Ved Hinderne intet særligt at bemærke. Langs de overfladiske Vener sees paa begge Sider en hvid Stribe af udtraadte hvide Blodlegemer. Forøvrigt intet patologisk ved en makroskopisk Undersøgelse. Begge Lunger er i Toppen adhærente til Brystvæggen, venstre Lunges nederste Lap er i sin Helhed hepatiseret (det røde Hepatisationsstadium). I næsten hele høire Lunge sees en Pneumoni i Engouementsstadiet. Hjertet veier 320 Gram. Intet patologisk. Milten normal, Vægt 90 Gram. Ved de andre Underlivsorganer intet at bemærke.

Mikroskopisk viser Hjernebarken en ujevn Sklerose med «Spinnenzellen» i Barkens øverste Lag og i Medullaris, rigelig Karudvikling med mange stavformede Kjærner og betydelig Formindskelse af Nerveudbredningen. De tynde Hinder stærkt fortykkede. Som sædvanlig er der en stærk Affektion af G. recti, G. fornicati, G. frontal. inf., Temporallappen og Insulæ Reilii. Den øvrige Hjernebark viser en væsentlig mindre udtalt Degeneration. Vagus kjærnen (den dorsale) er ikke videre skleroseret, derimod er Ganglicellerne ødematøse og Nerveudbredningen i Opløsnings-tilstand. Det samme er Tilfældet med Hypoglossuskjærnen.

5. J. B. J., Typograf, 39 Aar gammel, indkom 22de September 1896 som lidende af Paralysis generalis. Om Tiden for den luetiske Infektion ingen Oplysning. I Løbet af Sommeren 1896 blev han mindre arbejdsdygtig og viste sig «underlig». Først efterat han var bleven borte fra Hjemmet og man om Natten fandt ham ude ved Bygdø, hvor han havde tilføiet sig et Saar i Brystet, forstod Konen, at han maatte være syg. Han sov da lidet om Natten, hørte Stemmer og Skrig og vilde absolut ned til Søen. Ved Indkomsten i Asylet var der allerede paaviselig en udpræget Sløvedstilstand. Pupillerne forandredes ikke ved Lysindvirkning, Patellarreflexerne stærkt forhøiede og Gangen ustø og slæbende. Under hele Asylopholdet viste han sig taus og indesluttet, ganske som han pleiede at

haanden tiltog, tiltrods for Incitantia, Ødemeerne, Hudens cyanotiske Farving og Misforholdet mellem Hjerteaktionen og Pulsfrekvensen, — 80 mod 44. Temperaturen var subnormal mellem 34,5 og 35,5, indtil der 7 Dage før hans Død indtraadte en større (3^0 — 4^0) Forskjel mellem Aften- og Morgentemperaturen, der i Regelen var 32^0 C. Han døde 9de September af sin Vit. cordis og Pneumoni.

Sektion: Hjernens Vægt 1280 Gram, noget blød. Hinderne lidt tykke med gelatinøst Ødem under Arachnoidea. Ventriklerne noget udvidede. Ellers makroskopisk intet fremtrædende patologisk. I begge Lungetopper tuberkuløse Affektioner, tildels med smaa Kaverner. Paa Bagfladen af begge Lunger findes i disses nederste Lapper blodoverfyldte, fortættede Partier, der synker i Vand. En Del Serum i Pleurahulen. Hjertet veier 540 Gram. Arteriæ coronariæ sklerotiske. I Muskulaturen blege Partier, bestaaende af Arvæv af omtrent en Bønnes Størrelse. I Aortaostiet stærkere Kalkafleiring. Milten veier 170 Gram. Den er lappet og viser paa Overfladen en benhaard Afsætning af omtrent en Figs Størrelse (Kalk). Ved de andre Organer intet tydeligt patologisk.

Mikroskopisk viser Hjernebarken, strængt taget, ikke tydelige og dybt-gaaende Forandringer udenfor Gyri recti og Temporallappen, hvor dog G. temporales primi er mindst afficerede. I disse Partier er Grundsubstansen noget fortættet, og Gangliecellerne viser, for en stor Dels vedkommende, tydelige Forandringer, mest udpræget paa Vindingernes Sideflader. Nerveudbredningen har forholdsvis lidt mindst. Medulla oblongata viser normale Forhold.

7. M. K., 42 Aar gammel, Arbejder, indkom 23de Oktober 1900 som lidende af Paralysis generalis. Patienten, der som ung skal have haft et Saar paa Penis, overflyttedes fra Rigshospitalet i en stærkt sløvet Tilstand og desorienteret i enhver Henseende. Han kunde vanskelig gjøre sig forstaaelig, men var temmelig urolig og masende baade om Dagen og om Natten, vilde op af Sengen og var tildels urenlig. Han spiste kun, naar han blev madet. Den 30te Oktober fik han et Anfald med tonisk Kontraktion i Extremiteterne, Trachealrallen, Cyanose i Ansigtet, profus Svedsekretion og noget forhøiet Temperatur. Den 3die November indfandt der sig atter Trækninger. Den 6te November begyndte Patienten atter at koldsvede, og Temperaturen steg op til 39,3. Ingen Hoste. Han døde Nat til 9de November af croupøs Pneumoni.

Sektion: Hjernens Vægt 1370 Gram. Makroskopisk ingen fremtrædende patologiske Forandringer af Hjernen og dens Hinder. Høire Lunges nederste Lap viser en Pneumoni i Engouementsstadiet, paa venstre Side er nederste Lap stærkt blodoverfyldt, ellers ved Lungerne intet patologisk af Betydning. Hjertet veier 230 Gram. Aortaostiet viser paa Indfladen nogle aragtige Ujevnheder, ellers her intet sygeligt. Miltens Vægt er 65 Gram, normal. Ved de andre Organer intet at bemærke.

Hjernebarken viser ved mikroskopisk Undersøgelse en ujevn Sklerose

med Atrofi og mange Karstammer, forholdsvis godt bevarede Ganglieceller, men en betydelig Formindskelse af Nerveudbredningen. I Pia mange tykvægede Arterier. I de Gyri, hvor den atrofiske Procces ikke er saa iøinespringende, sees en hel Del «Spinnenzellen», mest i 1ste Corticallag. Stærkest Degeneration findes i G. recti, G. fornicati, Insulæ Reilii, G. frontal. inf. og Gyri centrales, mindre i Temporal- og Parietallapperne, mindst i G. frontal. sup. og Paracentrallapperne samt i Occipitallapperne. Vagus skjærnen er ikke synderlig skleroseret, men Gangliecellerne er ødematøse og Nerveudbredningen i en Opløsningstilstand. Hypoglossus skjærnen viser ogsaa Tegn paa Ødem.

8. H. I., 73 Aar gammel gift Kvinde, indkom 4de Januar 1900 som lidende af Amentia. Ifølge Meddelelsen skulde Sygdommen være begyndt omtrent $1\frac{1}{2}$ Aar iforveien. Dog har Patienten tidligere været behandlet i Asylet (nemlig fra 10de Januar—18de August 1856) under Diagnosen Mania puerperalis. Hun udskreves den Gang i Bedring. Patienten var under sit sidste Ophold i Asylet i en fuldstændig forvirret Tilstand med Uro, Hallucinationer og Desorienterthed med skiftende Idéer, mest med depressiv og hypochondrisk Farvning. De palpable Arterier var stærkt ateromatøse, ligesom der ogsaa ved Hjertet hørtes en nærmest systolisk, nogenlunde skarp, klappende Lyd. Under hendes Uro og Forvirring tog hun daglig af i Kræfter og Huld, tiltrods for at man fik bibragt hende tilstrækkelig Næring. Hun døde 26de Januar s. A.

Som antagelig Dødsårsag opførtes Ateromasi og hypostatisk Pneumoni.

Sektion: Ved Aabningen af Kraniet findes ca. 100 Gram serøs Vædske i Rummet mellem Dura og Arachnoidea, ligesom der ogsaa er noget subarachnoidalt Ødem. Hinderne noget fortykkede. Hjernens Vægt 1200 Gram. Makroskopisk ellers intet tydeligt patologisk. Begge Lungers bagre, nederste Partier føles fastere end normalt; paa Snit udflyder en blodig skummende Vædske. Stykker fra dette Parti flyder dog i Vand. Hjertets Vægt 210 Gram, ingen Fedtdegeneration. Ved Basis af Aortaklappen nogen Kalkinfiltration. Milten normal, veier 40 Gram. Venstre Nyre veier 130, højre Nyre 105 Gram, normale Tegninger, ingen Skrumpning.

Mikroskopisk sees de tynde Hinder fortykkede med elastiske Fibre og udtraadte Blodlegemer. Hjernebarken er tildels atrofieret med stærk skleroseret Grundsubstans og liden Nerveudbredning, medens derimod Gangliecellerne ikke synes at være saa stærkt ødelagte, som man skulde vente efter de andre Forandringer. Der er Forøgelse af Karnettet. Stærkest afficeret er Temporallappen, derefter G. recti, G. fornicati og Insulæ Reilii, saa G. frontales superiores, mindre G. frontal. inf. Den øvrige Hjernebark er paa det Nærmeste normal. I M. oblongata viser den dorsale Vagus skjærne en Sklerose med ødematøse Ganglieceller, men ingen paafaldende Ødelæggelse af Nerveudbredningen.

9. G. S., 33 Aar gammel, Arbeiders Hustru, indkom 3die Juni 1899 som lidende af Amentia. Patienten fødte for 1ste Gang 13de April 1899 og flyttedes 10 Dage efter til Lazaret som lidende af Skarlagensfeber. Fra denne Tid af mærkedes sikre Sindssygdomsymptomer. Disse var hovedsagelig Syns- og Hørselshallucinationer, Desorientethed og oftest depressive Affekter. Hertil kom senere Vrangidéer om Forgiftningsforsøg, om Formuestab og lignende. Henimod Slutningen af Aaret begyndte hun at blive urenlig. Ved legemlig Undersøgelse af hende viste Pupillarreaktionen sig træg, Patellarreflexerne ophævede og Smertefølelsen noget nedsat. Hun emacieredes efterhaanden mere og mere, der optraadte Decubitussaar og Kontrakturer. I Januar 1900 havde hun sandsynligvis et epileptiformt Anfald. Hun døde 9de Februar af Ødema medullæ oblongatæ.

Sektion: Mellem Dura og de tynde Hinder ca. 100 Gram Serum. Ingen Fortykkelse af Hinderne. Ved Hjernen forresten makroskopisk heller ikke noget patologisk. Vægten 1130 Gram. Begge Lunger saagodtsom overalt fastvoxede til Brystvæggen. I venstre Top en tuberkuløs Infiltration omtrent af en Mandels Størrelse. Ellers intet patologisk. Hjertet veier 180 Gram, ingen Fedtdegeneration. Milten ikke blød, veier 170 Gram. Ved Underlivsorganerne intet patologisk.

Mikroskopisk viser Hjernebarken en tydelig Atrofi og en Fortykkelse af Hinderne. Grundsubstansen er ujevnt skleroseret med større Karstammer, tildels forandrede Gangliceller og en betydelig Formindskelse af Nerveudbredningen. Disse Forandringer findes næsten i alle Gyri, dog mest i G. recti, G. fornicati, Insulæ Reilii, Frontalgyri og anden og tredie Temporalgyrus. Derimod er G. frontales primi nærmest uforandrede. Vagus-kjærnen viser en lettere Sklerose med ødematøse Gangliceller og Nerveudbredningen i Opløsningstilstand. Hypoglossuskjærnen er ogsaa ødematøs. M. spinalis viser en, dog ikke meget udpræget, Sklerose af de Goll'ske Strænge og af de udtrædende bagre Rødder.

10. H. B., 46 Aar gammel ugift Pige, indkom 6te Juni 1900 som lidende af en atypisk Melankoli. Det meddeltes, at hun omtrent $\frac{1}{2}$ Aar før Indlæggelsen begyndte at blive nedstemt og fortvivlet og dertil utilbøielig til at tage Næring til sig, da hun skulde «raadne i levende Live». I Asylet var hun den hele Tid stærkt nedstemt og angav som Grund hertil, at hun havde havt saa megen Modgang, og at alle vilde hende ondt. Derfor vilde hun ogsaa helst dø. Hun havde ingen Idéer om Syndeskyld, og hendes depressive, oftest vage og vekslede Idéer, havde ingen religiøs Farvning. Hendes Intelligents viste sig ringe, og der oplystes ogsaa om hende, at hun altid havde været nervøs og blodfattig og i mange Aar været stærkt hengiven til Onani. Den 20de August begyndte der nogen Temperaturstigning hos hende, fra 25de høi Feber, paa hvilken Dag hun ogsaa fik et Krampeanfald, der efterfulgtes af en comatøs Tilstand, indtil

Døden indtraadte 28de August, uden at hun havde hostet siden Krampeanfaldet.

Dødsarsag: Croupøs Pneumoni.

Sektion: Hjernen temmelig blød. Hinderne viser ingen tydelig Fortykkelse og Hjernemassen heller ikke noget tydeligt patologisk ved makroskopisk Undersøgelse. Vægt 1230 Gram. I høire Lunges nederste Lap en Pneumoni i Engouementsstadiet, ellers intet sygeligt. Hjertets Muskulatur graaagtig, slap og skjør. Paa Indsiden af Aortaostiet lette aragtige Partier. Hjertets Vægt 200 Gram, Miltens 90 Gram. Ved de andre Organer intet patologisk.

Mikroskopisk viser Hjernebarken to i Alder forskellige Processer, nemlig en ældre kronisk, sklerotisk Proces, og en yngre subakut, ødematøs. Den ældre er mest fremtrædende i G. recti, G. fornicati, G. frontal. inf. og Insulæ Reilii, hvorimod den øvrige Hjernebark ikke viser nogen Sklerose udenfor 1ste Corticallag. Den ødematøse Proces kan paavises i de nærmest Pia liggende Barklag for de fleste Gyris Vedkommende, mest udpræget dog i G. fornicati og Insulæ Reilii. Den dorsale Vagus-kjærne er lidt skleroseret, ødematøs og viser Nerveudbredningen i en Opløsnings-tilstand. De samme Forandringer findes ogsaa, i tilnærmelsesvis samme Grad, ved Hypoglossuskjærnen.

11. K. K. R., 34 Aar gammel ugift Pige, indlagdes 29de Oktober 1900 som lidende af Amentia. Sygdommen skulde efter Opgivende være begyndt faa Dage før Indlæggelsen. Flere Tilfælde af Sindssygdom i hendes Slægt. Efterat hun i nogle Dage havde haft Tilbøielighed til at græde, været sint og lei, og i det Hele «opført sig hysterisk», blev hun ødelæggelseslysten og aggressiv, skreg og hujede, hvorfor hun maatte fjernes fra den Familie, som hun besøgte her i Byen. Ved Indkomsten i Asylet var hun i en stærkt agiteret Tilstand og aldeles forvirret og desorienteret. Læberne var skorpebelagte, Tungen tør og belagt. Der var føtor ex ore. Tilstanden holdt sig uforandret med noget forhøiet Temperatur, Stemmen blev hæs, Kræfterne tog af, og Respirationen blev frekventere med tydelig hørbar, forlænget Expirationslyd. Paa Grund af Patientens Uro kunde en Pneumoni dog ikke med Sikkerhed paavises. Temperaturen var 9de November om Morgenen steget til 38,5 i Axillen og 39,7 i Rektum. Puls 112. Der optraadte stærk Svedning og Trachealrallen. Trods Incitantia døde hun samme Dags Eftermiddag.

Antagelig Dødsarsag: Pneumoni.

Af Hensyn til Forældrene, specielt til hendes sindssyge Fader, fandt man ikke at burde foretage Sektion.

12. A. N., 48 Aar gammel gift Kvinde, indlagdes 18de Januar 1900 som lidende af Insania hysterica. Et Par Aar iforveien begyndte hun at vise Uro og Ængstelse og udtalte Ønsket om at faa dø. Hun klagede over bankende Smerter i Underlivet og i Hovedet, over Hedefornemmelser og Susen for høire Øre, over Kvalme og Trykken for Cardia, over at hele

hendes Indre var ødelagt. Hun var søvnløs og plagedes af Hallucinationer for Synet. I Asylet fremkom hun ogsaa med ovennævnte Klager over Smerter og pinlige Fornemmelser og havde en tvangsmæssig Taletrang, hvis Indhold væsentlig dreiede sig om, at man havde ødelagt hendes Krop paa alle Maader, hvorfor hun ogsaa stadig forlangte Gift for at faa dø. Af og til gjorde hun Attentater paa Pleiersken og Medpatienter. Ved somatisk Undersøgelse konstateredes der en Række hysteriske Stigmata. Efter en Temperaturstigning, der begyndte i de første Dage af December, optraadte der Somnolens, snorkende Respiration og Trachealrallen, men ingen Hoste. Hun døde 7de December.

Nærmeste Dødsarsag: Croupøs Pneumoni.

Sektion: Hjernens Vægt 1170 Gram. Makroskopisk sees ingen nævneværdige patologiske Forandringer hverken paa Overfladen eller ved Gjennemsnit. Hinderne normale. Høire Lunges nederste Lap viser en Pneumoni i det røde Hepatisationsstadium. I venstre Lunges øverste Lap sees en Pneumoni i Engouementsstadiet. Ellers ved Lungerne, fraregnet enkelte Adhærentser, intet patologisk. Hjertet veier 220 Gram, normalt. Milten veier 130 Gram, noget blød. De andre Organer normale.

Mikroskopisk: I Hjernebarken sees en nogenlunde jevn Sklerose, tildels med større Karstammer og Formindskelse af Nerveudbredningen, medens Ganglicellerne synes bedre bevarede. I de mindre afficerede Hjernevindinger sees der kun Forandringer i 2det og 3die Corticallag. Gyri er afficerede i saadan Rækkefølge: Mest G. recti, derpaa G. temporales secund. og tertii og G. hippocampi, mindre G. fornicati, Insulæ Reilii, G. temporales primi, G. frontales, Parietal- og Occipitallapperne. Paa det allernærmeste intakte er G. centrales med Lobul. paracentrales. Den dorsale Vaguskerne viser en lettere Sklerose med stærkere afficerede Randpartier; ingen udprægede ødematøse Forandringer. I Kjærnens dorso-laterale Del findes ikke en marvholdig Fiber. Hypoglossuskjernen er ogsaa tildels forandret.

13. I. K., 35 Aar gammel, Arbeiders Hustru, indkom i Asylet 4de Januar 1899 som lidende af Paralysis generalis. Ogsaa hendes Mand indkom samme Aar (April Maaned) lidende af samme Sindssygdomsform. Hendes Sygdom begyndte omtrent 2 Aar før Indlæggelsen med vexlende depressive og exalterede Perioder, Hørselshallucinationer og tildels ambitiøse Idéer, hvorpaa der indtraadte en betydelig Remission af flere Maaneders Varighed. Derpaa begyndte kort før Indlæggelsen en mere urolig Periode med forvirret og usammenhængende Snak. Senere var igjen de ambitiøse Idéer mere fremtrædende. Hun inviterede saaledes under udpræget Hesitation Lægerne til sit Bryllup med en Millionær, til Lystture med Dampskib o. l. Samtidig med at Sløvheden traadte end tydeligere frem, udviklede der sig ogsaa noksaa raskt udtalte Lammelsessymptomer, som reaktionsløse Pupiller, kluddret Tale, idiomuskulære Rykninger, Rombergs Symptom, nedsat Muskelkraft i Underextremiteterne, forhøiet Patellarreflex etc. Allerede i

December 1899 laa hun med kontrakturerede Underextremiteter. Efterhaanden blev ogsaa Arme, Nakke- og Ansigtsmusklerne kontrakturerede, saaledes at Ansigtet fik et stærkt prognat Præg. Tiltrods for, at hun bibragtes rigelig Næring, naaede Atrofien af Muskulaturen og af det subkutane Fedtvæv sin yderste Grændse, og ved Slutningen af Aaret saa hun ud som et Skelet med Hud over og henlaa i en Stilling, som stærkt mindede om Fosterets Stilling i Uterus. Til Slutning var enhver vilkaarlig Bevægelse ophævet med Undtagelse af, at hun endnu kunde dreie Hovedet fra Side til anden. Under et saa langt, over 1 Aar varende, uafbrudt Sengeleie af en urenlig Patient var Decubitussaar ikke at undgaa, skjønt disse ikke naaede nogen særlig Størrelse og Dybde. I de 9 sidste Dage af hendes Liv var Rektumtemperaturen subnormal. Den 7de December var den 35,5 (maalt i Rektum), hvorpaa den efterhaanden faldt nogenlunde jevnt, saaledes at Temperaturen 11te December var 30,0, 14de December 26,7 og 15de December Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Fm. 25 $^{\circ}$ C. Hun døde samme Dag Kl. 9,50 Fm. Patientens Vægt ved Indkomsten var 48,4, efter Døden 23 Kg.

Dødsarsag: Degenerativ Proces i M. oblongata og i M. spinalis.

Sektion: Hjernens Vægt 1100 Gram. Hinderne let fortykkede, noget subarachnoidalt Ødem. Gyri noget atrofiske og Ventriklernes udvidede. Ved Lungerne intet patologisk. Hjertet lidet, veier kun 120 Gram. Muskulaturen var dog af normal Farve og Konsistens. Diafragma saa ud som en ganske tynd Hinde, Ribbensmusklerne, ligesom den øvrige Muskulatur, i høi Grad atrofiske. Miltens Vægt 65 Gram, intet patologisk. Heller ikke de andre Underlivsorganer viser sygelige Forandringer.

Mikroskopisk viser Hjernebarken det typiske Billede af Forandringerne ved Paralyser: Fortykkede Hinder med enkelte afficerede Arterier, Masser af «Spinnenzellen» i 1ste Corticallag og i Medullaris. Den øvrige Del af Hjernebarken er stærkt sammenfiltret og atrofieret, Gangliecellerne væsentligst skrumpne, Nerveudbredningen i selve Barken nærmest = 0, mange Karstammer, men derimod kun faa eller ingen stavformede Kjærner. Stærkest er Insulæ Reilii forandrede, mindst G. centrales med Lobul. paracentrales og Occipitallapperne. Den ene af de to dorsale Vaguskjærner viser ødematøse Ganglieceller og ingensomhelst Nerveudbredning, medens paa den anden Side Forandringerne ikke er saa iøinespringende. De store Ganglieceller i Rygmarvens forreste Horn er enten totalt forsvundne eller ogsaa stærkt ødematøse. Fremtrædende Sklerose og Atrofi af Pyramidebanerne.

De foranstaaende Sektionsfund og Resultatet af de mikroskopiske Under søgelser er meddelte i den knappest mulige Form.

Sundhedstilstanden har i det forløbne Aar gjennemgaaende været god. Intet Selvmord eller Ulykkestilfælde er forekommet i Aarets Løb.

Tvangsmidler er ikke bragte i Anvendelse, undtagen forsaavidt, at en sindssyg Forbryder, paa Grund af alvorlige Trudslar mod Asylet og Bestyreren, er bleven holdt i Eneværelse i 25 Dage, indtil han kunde overflyttes til Kriminalasylet.

Til de Syges Adspredelse har der været holdt illustrerede Blade og Aviser, ligesom ogsaa Asylets Bibliothek meget flittigt har været benyttet af de Syge. Dansemorroe har man havt flere Gange. Gudstjeneste har i Regelen været afholdt hver 3die Uge og har været besøgt af indtil 50 Patienter og af en Del af Asylets Funktionærer.

Oversigt over Kristiania Sindssygeasyls økonomiske og materielle Tilstand ved Udgangen af Aaret 1900.

Tableau des recettes de l'établissement d'aliénés de Kristiania.

Indtægter:

	Kr.
A. Tilskud af Bykassen	51 987,95
B. Refusioner for fremmede Patienter og tilfældige Refusioner . .	9 555,53
C. Refusion af Statskassen i Henhold til Lov af 27de Juni 1891	24 746,58
D. For Arbeide og solgte Sager	198,31
E. For Beklædning til betalende Patienter	742,05
	87 230,42
Difference pr. 1ste Januar og 31te December 1900 i Kassa-beholdning og Restancer	861,49
	88 091,91

Udgifter:

	Kr.
A. Lønninger	18 134,80
B. Bispising til Patienterne	32 559,12
C. Kosthold til Vogterpersonalet samt Kostpenge til Overvogter og Matrone	5 981,84
D. Inventariets Vedligehold	2 674,98
E. Vask og Renhold	4 977,72
F. Belysningen	1 951,25
G. Brændsel	4 116,37
H. Vandafgift	639,40
I. Reparationer paa Eiendommene	3 294,58
K. Medikamenter, Sygerekvisita m. v.	1 974,92
L. Beklædning	6 246,23
M. Materialier til Patienternes Beskæftigelse, dels til Inventarie-sager, dels til Klædningsstykker og dels til Gjenstande for Salg	2 969,51
N. Paaregnede Refusioner til Omdrag	167,79
O. Diverse Udgifter	1 592,14
P. Dyrtidstillæg for Funktionærerne i 1899	811,26
	88 091,91

Af Asyllæge Aalls Beretning for Oslo Hospitals Asyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Oslo.

— — *Sundhedstilstanden* har været meget god. 2 Patienter afgik ved Døden; den ene var en dement 48-aarig Embedsmandsdatter, der døde af Meningit; den anden var en 81-aarig Gaardbrugerenke, som døde af Lungebetændelse. De sædvanlige Adspredelser som Kjøreture, Juletræ har fundet Sted. Kost og Forpleining har været meget god.

Extrakt af Regnskabet for Oslo Sindssygeasyl 1900.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo.

Indtægt:

	Kr.	Kr.
Sindssyges Forpleining 14 796 Dage à Kr. 1,46 ² / ₃	21 700,36	
Beklædning	368,04	
Forskjellige Indtægter	35,70	
		22 104,10

Udgift:

	Kr.	Kr.
Lønninger	3 826,87	
Bespisningen	9 663,48	
Medicin og Sygebehandling	790,25	
Begravelser	35,70	
Skatter	428,02	
Brænde	3 166,66	
Belysning	190,38	
Feining	59,82	
Inventar	531,76	
Reparationer	966,59	
Fornøielser	122,07	
Beklædning	195,20	
Forskjelligt	1 101,98	
Revisionsdecisioner	0,70	
Renhold	862,11	
		21 941,59
Balance		162,51
		<u>22 104,10</u>

Ekstrakt af Regnskabet for Kristiansand Sindssygeasyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Kristiansand.

Indtægt:

	Kr.
Kurpenge	10 888,80

Udgift:

	Kr.
Lægen	400,00
Vogterpersonalet	2 230,08
Underholdning til de Syge	5 334,55
Lægemidler	2,03
Inventar	349,16
Brænde	468,00
Bygningernes Vedligehold	792,95
Tilfældige Udgifter	238,65
	<u>9 815,42</u>

Af Direktør Platous Beretning for Eg Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Eg.

— — Sundhedstilstanden har været meget god. Hos en mangeaarig dement Pige udviklede der sig i Løbet af nogle Maaneder en barnehovedstor Svulst i Underlivet, og hun blev opereret paa St. Josefs Hospital i Kristiansand. Svulsten var et Kystom udgaaende fra Æggestokken. Efter 27 Dages Hospitalsophold kom hun tilbage til Asylet og er nu legemlig rask, men psykisk uforandret.

En forrykt Pige fødte 7¹/₂ Maaned efter Indkomsten et fuldbaaret Pigebarn og gjennemgik normal Barselseng. Barnet var hende ligegyldigt og afhentedes af Bedstemoderen efter at være blevet døbt i Asylets Kirke. Hun havde ikke villet erkjende sin gravide Tilstand og kom i stærkt Sindsoprør, naar hun udspurgtes desangaaende. Barnefaderens Navn kan eller vil hun fremdeles ikke opgive. Nogen Indflydelse paa hendes Psychose har Fødselen ikke havt.

Der indtraf et uhyggeligt Dødsfald, idet en Kvinde om Natten blev kvalt af en Medpatient, og hidsættes den herom afgivne Indberetning af 23de November¹⁾:

«C. B., 35 Aar gammel, af Søgne, ugift, har siden 5te August 1891 for offentlig Regning været forpleiet i Asylet. Hun har havt 2 tidligere Anfald; hendes Moder var sindssyg. Hun indkom med Symptomer af Melankoli, men disse tabte snart sin Karakter, og hun har nu i mange Aar været sløvsindet, ude af Stand til at kunne besvare det simpleste Spørgsmaal. Tidligere havde hun ofte Vredesudbrud med Hang til Voldsomhed, men eftersom Sløvheden tiltog, blev hun roligere og medgjørligere, kunde af og til være i B-Afdelingen, men i sidste Aars Tid har hun opholdt sig i Afdeling C¹, hvor hun har sovet paa Fællesværelse, senest sammen med 7 andre sløvsindede Syge. Hun var

¹⁾ Beretningen blev af Medicinaldirektøren under 1ste December s. A. oversendt til Justitsdepartementet.

lav af Vext, legemlig sund og kraftig. Da Vogtersken imorges kom ind paa Soveværelset for at tage de Syge op, laa hun død i sin Seng. Reservelægen, der strax kom tilstede, fandt Afdøde kold, liggende i Rygleie med Hænderne foldede over Underlivet under Teppet, der var trukket bort fra Bryst og Fødder. Over Struben og paa begge Sider af Halsen fandtes Excoriationer samt udbredte Suggillationer, og uagtet Ligets Stilling ikke tydede paa nogen forudgaaet Kamp, var det aabenbart, at Dødsarsagen var Kvælning. Afdelingens 3 Vogtersker, der bebor Sideværelset med Dør imellem, oplyser, at de Syge iaftes gik rolig tilsengs paa vedkommende Værelse, hvorfra inat ingen Larm eller Lyd hørtes. Nattevagten, der ifølge Kontroluhret har passeret Afdelingen 17 Gange inat, har heller intet bemærket. Afdøde maa være bleven kvalt i sovende Tilstand.

Udaaden kan ikke være forøvet af nogen anden end Afdødes fleraarige Sovekamerat T. H., en dement 51-aarig robust Kone fra Drangedal, der for 2den Gang indkom i Asylet 21de Januar 1893. Den første Tid af Asylopholdet opholdt hun sig snart i Vagtafdelingen, snart i B-Afdelingen, og maatte hun for Spisevægring periodevis sondenæres. Derefter vexlede Tilstanden en Tidlang mellem halvbevidste rolige og tildels arbeidsomme Perioder og stærkt omtaagede, antagelig hallucinerede og meget umedgjørige Perioder, der tilbragtes i Celleafdelingen. I senere Aar er hun stadig blevet sløvere og Agitationsanfaldene sjeldnere; i sidste 2 Aar har hun været isoleret i 2 Dage, senest i Marts 1900. Med kynisk Aabenhed og største Ro fortæller hun, at hun inat holdt Afdøde om Halsen med begge Hænder; under Examinationen tøver hun sig rent bort, og det er umuligt at faa vide, hvad der har drevet hende til at begaa Ugjering. Afdødes Seng stod ikke ved Siden af hendes. Hun er selvfølgelig flyttet til Celleafdelingen.

Hvis nogen skal tillægges Skyld for denne sørgelige Tildragelse, kan det alene være os Læger, der forordner Sovepladsene, men jeg indser ikke, at vi har noget at bebreide os i omhandlede Anledning. Soveværelset i C¹ er blevet benyttet efter sin Bestemmelse.»

Sektionsresultatet var følgende: Liget er af en velbygget Kvinde i almindelig godt Huld. Ansigtet blegt med blaaligt Anstrøg. Læberne blaalige, Pupillerne middelsstore; over Cart. thyroid. flere mindre Excoriationer, Halspartiet paa begge Sider dels flekvis, dels sammenhængende brunrødfarvet. *Cavitas cranii*: Lacunar blodrig, fastheftet til Dura, der er almindelig gjenemskinnelig og indvendig glat, glindsende; de venøse Sinus blodfulde. Hinderne injicerede, fortykkede, let afløselige. Hjernesubstansen blodoverfyldt. Sideventriklerne udvidede. Kar og Ganglier makroskopisk normale. Hjernevægt 1225 Gram. *Cavitas pectoris*: Hjertet af almindelig Størrelse, godt kontraheret, Klapperne normale, ingen Koagler; i Hjerteposen lidt klart Serum. Under Pericardium viscerales spredte, knappenaalshovedstore Ecchymoser. Begge Lunger ved mindre Adhærentser fastheftet til Kostalvæggen; de er stærkt blodoverfyldte, og paa Snit udstrømmer rigelig blodblandet, skummende Serum. I Bronkierne sparsom chokoladefarvet Vædske. Larynx og Trachea udtoges og fandtes ingen Fraktur

af Brusk eller Tungeben, men Blodudtrædelser i Bindevævet omkring Strubehovedet. I Introitus laryngis endel halvflydende Ingesta; Øsophagus opfyldt af Spiserester. *Cavitas abdominis*: Leveren af almindelig Størrelse og Konsistens, betydelig blodoverfyldt. Ved Underlivsorganerne forøvrigt intet at bemærke.

Der døde endvidere 5 Mænd og 7 Kvinder, nemlig:

1. Jernbanearbejder, 34 Aar gammel, indkom i August 1899 lidende af Paralysis generalis. Har saavidt vides ikke haft Syfilis. For 6 Aar siden faldt han udover et Fjeld og fik et stort Saar i Hovedet, hvor noget Ar dog ikke nu kan paavises. Et halv Aar før Indkomsten klagede han over Mathed, Hovedpine, Talebesvær, Læggekrampe, Hukommelsessvækkelse og maatte ophøre med Arbeide, tilbragte senere Tiden i sløv Uvirksomhed. Ved Ankomsten til Asylet var Sygdommen allerede langt fremskreden, og det gik hurtig nedover; han fik apoplektiforme og epileptiforme Anfald, og efter flere Maaneders Sengeleie døde han 22de Mai. Dødsarsagen var nærmest Pyæmi udgaaet fra dybe Decubitussaar over begge Trochanteres. Ved Sektion fandtes Lacunar fastloddet til Dura, hvis indvendige Flade paa begge Sider er dækket af et tykt Blodextravasat, der som en sammenhængende Pseudomembran lader sig løsgjøre. Mellem denne og Meningerne er et purulent Exsudat udbredt over Hjernens. Hinderne er meget fortykkede og næsten overalt sammenvokset med Barks substansen, der ved en mørkere Farvetone differentierer sig stærkt fra den blege, faste, glindsende Marvsubstans. I begge Lunger større og mindre Abscesser.
2. Kontorist, 24 Aar gammel, var arvelig belastet og led ved Indkomsten i November 1898 af Pubertetsdements. Omkring 1 Aar iforveien begyndte han at vise et helt forandret Væsen; han blev faamælt, indesluttet, aandsfraværende, forsømte sit Arbeide og udeblev tilsidst ganske fra Kontoret, blev gaaende uvirksom hjemme. Under Asylopholdet var han som Regel stille, slap, indolent, men af og til kunde paranoide Forestillinger bringe ham i let Agitation. Vaaren 1900 paavistes Symptomer af en tuberkuløs Lungelidelse, der 18de Juni endte hans Liv.
3. Banksekretær, 64 Aar gammel, havde været drikfældig og haft Lues. Sommeren 1899 fik han stærk Hovedpine, mistede Madlysten, blev mat, svindel, saa han gik og ravede paa Gaden; Hukommelse, Intelligens og Arbeidskraft aftog, Stemningen vekslede, Selvfølelsen oftest forhøiet. Efter et kort Sygehusophold skulde han igjen begynde i Banken, men maatte strax afskediges. Han blev paany indlagt paa Sygehus, hvorfra han paa Grund af tiltagende Forvirring og Uro overflyttedes til Asylet 9de Januar 1900. Her faldt han snart til Ro og nød et sløvt Velvære, men udover Vaaren blev han atter urolig, pirrelig og opfarende, Gangen stadig mere ustø og Talen besværligere. 14de Oktober fik han et apoplektiformt Anfald efterfulgt af Sopor, og han døde i Coma 5 Dage senere. Ved Sektionen fandtes de for Paralysis karakteristiske Forandringer i Hjernens og dens Hinder.
4. Snedkersvend, 50 Aar gammel, arvelig belastet, indkom for 2den Gang i

1893 og var dement. Medens han i Privatforpleining intet vilde bestille, var urolig og streifelysten, arbejdede han i Asylet stadig flittig paa Snedkerværkstedet, altid snil og tilfreds, og han var til stor Nytte. Han døde af Morbus Brighti 24de November, og fandtes ved Sektion svullen bleg Nyre, amyloid Milt og Hydrothorax.

5. Arbejder, 55 Aar gammel, udskreves uhelbredet i 1894, men indkom paany i 1898 paa Grund af Trudsler mod Konen, hvem han uden Grund beskyldte for Utroskab. I Asylet var han nu som tidligere rolig, omgængelig og ualmindelig flink til alslags Smedarbejde; i Fritiden var han optaget med at skrive Frierbrev og søgte med religiøse Talemaader at dække over sin stærkt sandselige Natur. Efter 4 Ugers Sengeleie døde han 17de December af Lungegangræn, og fandtes ved Sektionen venstre Lunge omtrent i sin Helhed ramolleret til en blød, graaligbrun, stinkende Masse. I Hjernen de sædvanlige Tegn paa en kronisk Lidelse.
6. Sømandskone, 42 Aar gammel, blev i 1898 behandlet i Asylet for Melankoli og udskreves helbredet. I Januar 1900 fik hun et nyt Anfald med Symptomer af agiteret Melankoli. Ved Indkomsten 30te Januar om Eftermiddagen var hun rolig og bevidst, men meget debil, tør paa Læber og Tunge, havde vanskelig for at gaa til Afdelingen. Hun var skidden og luset, blev badet og lagt tilsengs paa Vagtsalen, drak endel varm Melk og syntes at befinde sig relativt vel, sov godt efter Midnat. Da hun om Morgenen skulde hjælpes paa Natstol, segnede hun om paa Gulvet og var død. Ved Sektion fandtes Blodoverfyldning i Hjerne og Meninger; slapt, dilateret Hjerter.
7. Skipperenke, 67 Aar gammel, indkom 4de August 1897 for 2den Gang, lidende af Melankoli, der antages fremkaldt ved Nattevaag og Sorg over Mandens Død kort forud. I 1886 et lignende Anfald, senere rask. I Asylet var hun den hele Tid ængstelig deprimeret, martredes af skrækkende Hallucinationer om Død, Fortabelse og Helvede, og førte hun en yderst pinlig Tilværelse. Udover Høsten 1899 aftog Kræfterne, og hun holdt sig i Sengen, oftest med Fingrene i Ørene for at døde Hallucinationerne, og døde marastisk 31te Januar.
8. Bagersvends Kone, 45 Aar gammel, indkom 26de Marts 1900 lidende af Forrykthed af ca. 1 Aars Varighed. Faderen og flere i hans Familie sindssyg. Hun var illusioneret og hallucineret, modtog direkte Befalinger fra Kristus, hvis Brud hun var. Spisevægning nødvendiggjorde af og til Sondenæring. Hun døde 6te Juni, og fandtes ved Sektion croupøs Pneumoni i venstre Lunge.
9. Tjenestepige, 36 Aar gammel, var arvelig belastet og havde i flere Aar været lidt underlig, men efter Broderens Død i Vinter blev hun stadig mere opfarende, troede sig forurettet af sin anden Broder, der havde overtaget Gaarden, fik Giftegriller; Uroen tiltog, og det blev tilsidst umuligt at beholde hende i Hjemmet. Ved Indkomsten 6te Juli 1900 var hun

- meget urolig, gav forkjerte Svar paa alle Spørgsmaal, led af langt fremskreden Lungetuberkulose, hvoraf hun 6 Uger efter døde.
10. Gaardmandskone, 30 Aar gammel, indkom 20de September 1900. Efter sidste Barselseng for 6 Uger siden blev hun søvnløs, forvirret, hallucineret, talte om, at Manden vilde dræbe Barnet, og turde af Forgiftningsfrygt ikke tage Næring til sig, blev mat og afkræftet. Ved Ankomsten til Asylet 20de September 1900 yderst debil, bleg, halv cyanotisk Ansigtssfarve, stivt, stirrende Blik, liden frekvent Puls, totalt forvirret. Hun bragtes Næring dels gennem Klysterer, dels gennem Mavesonde og blev efterhaanden mere bevidst, havde Besøg af Broderen, hvem hun bad hilse hjem og sige, at de maatte være snille med Barnet. Kræfterne aftog hurtig, og hun døde 7 Dage efter Indkomsten. Ved Sektionen fandtes begge Lunger gjenemsat med Kaverner og osteagtige Partier. Ved Hjernen intet særligt at bemærke.
11. Gaardmandsdatter, 66 Aar gammel, indkom 2den Oktober 1900. Mange Sindssyge i Familien. Efter i nogle Maaneder at have været tungsindig og beklaget sig over at have gjort saa meget galt, blev hun faa Dage før Indkomsten stærkt agiteret med Skrig og Voldsomhed. I Asylet var hun de første 14 Dage meget urolig og forvirret, sov og spiste lidet. Senere holdt hun rolig Sengen paa Vagtsalen, var absolut taus, spiste fremdeles lidet, og var Kræfterne meget smaa. Den 24de Oktober ynkede hun sig af og til uden at ville angive Grunden, opbrækkede hvad hun nød; Puls regelmæssig, liden, Ansigtet cyanotisk. Kl. 7 Eftermiddag døde hun pludselig. Ved Sektionen fandtes Lacunar tynd med tildels synostoserede Suturer, intimt fastvoxet med Dura; de tynde Hinder fortykkede, blakkede langs Karrene, Hjernen bleg og ødematøs. Hjertet noget hypertrofisk, Aortaklappene forkalkede.
12. Skomagerkone, 49 Aar gammel, indkom 28de April 1900. Manden drikfældig, og havde hun maattet sørge for Udkomme til sig og Børnene. 14 Dage før Indkomsten blev hun urolig og støiende, paastod at Maden var forgiftet, og at hun saa Aander, der kom til hende i Sengen og vilde lægge sig over hende; hun vilde løbe bort, og maatte der sættes Vagt over hende. Under Asylopholdet var hun stadig uklar, hallucineret, klagede over, at Madrasen var fuld af Orme, og over, at Hexe og andet Djævelskab forstyrrede hendes Nattesøvn, var ofte meget urolig, sint og skjændende, af og til Næringsvægning. Kræfterne aftog jevnt, hun laa sidst 2 Maaneder tilsengs og døde 9de November. Ved Sektionen fandtes Ødem og Hypostase i begge Lunger, medens der ved de øvrige Organer intet særligt bemærkedes.

Mekanisk Tvang har ikke været anvendt.

3 Mænd og 3 Kvinder undveg fra Asylet i Aarets Løb, men bragtes tilbage undtagen en Mand. Han var kommen til Hjemstedet Flekkefjord og blev der anholdt, men rømte fra Politiet og har senere ikke ladet høre fra sig.

Med Hensyn til Gudstjeneste, Skoleundervisning og Adspredelser for de Syge er ingen Forandring indtraadt fra tidligere.

Af Direktør Langbergs Beretning for Newengaardens Asyl i Bergen.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Newengaarden.

Sundhedstilstanden har været god; i Aarets første Maaneder var her en Del Tilfælde af Influenza og i Oktober en liden Epidemi af Diarré, et enkelt Tilfælde af Varicellæ forekom i September, men forøvrigt var her ingen nævneværdig Sygelighed i Asylet.

I Aarets Løb er 21 Patienter, 16 Mænd og 5 Kvinder, afgaaet ved Døden. Angaaende disses Sygdom og Sektionsbefundet skal jeg tillade mig at anføre følgende:

L.-No. 2 246, en 55 Aar gammel Bager, havde været behandlet i Asylet fra 11te Marts 1895 til 4de Januar 1898. Han havde da havt Lues i 20 Aar og ført et uordentligt og udsvævende Liv; hans økonomiske Stilling var ogsaa bleven mislig. I de sidste Aar før hans Indlæggelse var hans Sindsstemning yderst vexlende, snart var han melankolsk, snart forceret munter. Han havde haft apoplektiforme Anfald, mistede Interessen for sin Forretning og for Udenverdenen, blev sølet, uanstændig i sin Tale. Ved Indkomsten i Asylet var han ved god Bevidsthed, i normal Stemning og syntes at have nogen Sygdomsforstaaelse. Pupillerne var ulige (hvad de efter hans Sigende altid havde været) og uden Lysreaktion; der var Trækninger om Munden, Talen lidt kluddret. Patellarreflexerne var borte, og han havde et stinkende Lægsaar. Han var enkelte Gange lidt urenlig, men forøvrigt ordentlig, befandt sig udmærket i Asylet, «havde aldrig været saa frisk». Han blev let bevæget til Taarer, i religiøs Henseende var han meget tilfreds med sig selv; viste sig noget kritikløs, meldte sig til Posten som Overvogter ved Asylet. Han var indsmigrende og sødladen, men samtidig noksaa fordringsfuld og leilighedsvis uanstændig i Tale og Opførsel. Efter et Besøg i Byen, hvor han sandsynligvis havde faaet Spirituosa, havde han i 1897 et let Anfald, hvorefter han i nogen Tid var mere tung og sløv, men han kom sig snart igjen. Hans Hukommelse var,

navnlig med Hensyn til Personalkjendskab, forbausende god, og de legemlige Symptomer, der tydede paa en Paralyse, tiltog ikke. Han kom nu en Tid i privat Forpleining, hvor han var rolig og ordentlig, men noget fordringsfuld, og fik her atter et apoplektiformt Anfald, hvorefter han var mere ugrei og havde nogle Dage vanskeligt for at finde de rette Ord. Da han atter indkom i Asylet 11te November 1898, spurgte han strax om, naar der atter skulde være Soiré; hans Tale var distinkt og naturlig, og der var ingen Sløvhed at mærke paa ham. Hans Væsen og Opførsel var som før. Senere kom hans Selvtilfredshed atter frem, han talte kristeligt og græd over sine egne Dyder; han havde levet saaledes, at han haabede, hans Børn vilde tage Exempel af ham. Lidt efter lidt blev han nu mere sløv, var af og til urenlig, graadig og umaadelig, naar noget smagte ham. Han tog sig intet til undtagen Kortspil og Avislæsning, var stadig i løftet Stemning. Fra Sommeren 1899 blev han stadig urenlig, han sad gjerne og døsede; i December fik han et nyt apoplektiformt Anfald, hvorefter han laa soporøs med Parese i høire Legemshalvdel. Han døde 5te Januar.

Ved *Sektionen* fandtes Hjertet stærkt fedtbelagt med brunfarvet Muskulatur; nogen Arteriosklerose, især i Hjernens Kar. Leverens Tegninger var udviskede, ligesaa Nyrernes. Venstre Nyrebækken udvidet; i Urethra en liden Striktur. Hjernens Vægt var 1380 Gram. Hinderne var noget blodfulde, lod sig nogenlunde let afløse fra Corticalis undtagen paa et henved tokronestort Parti af venstre Hemisfære, liggende i øvre Del af Gyr. præcentralis og i bagre Del af øverste og midterste Gyr. frontalis, hvor den bløde, gulfarvede Corticalis følger med Hinderne. I Dybden saaes flere graagule og mørkebrune ramolerede Partier indover mod Sideventriklen. I begge Centralganglier var der Cyster med gulbrun Farvning af Væggene og med et blødt, gulagtigt Indhold. Disse Forandringer er langt overveiende paa høire Side, hvor de strækker sig lige til det bagerste Parti af Thal. optic. Parenchymet i Sideventriklerne, der var noget store, var ikke paafaldende granuleret; derimod er Parenchymet i 4de Ventrikel stærkt granuleret og noget fortykket. Det ser ud, som om der findes en Del Forandringer i de bagre Streng af Rygmarven.

L.No. 1714, en 81 Aar gammel Frøken, indkom i Asylet 22de Juni 1894. Hendes Hukommelse var i Løbet af de sidste Aar aftaget, hun var bleven søvnløs og interesseløs. Hun sad og passiarede med sig selv eller med fraværende Personer, blev irritabel, slog og var umedgjørlig. Hendes Bevidsthed var omtaaget, hun var desorienteret, urolig om Nætterne, stod og bankede paa Døren. Af og til sang og dansede hun, levede i sine Erindringer fra Ungdomsdagene. Omtrent saaledes var ogsaa hendes Tilstand i Asylet, hun var sløv, i Regelen venlig og rolig, sad og traliede, legede sig med Sneller, som hun kaldte Smaagutter, var noget erotisk. Om Natten var hun ikke sjelden urolig, og naar hun skulde lægge sig, var det ofte vanskeligt at faa hende med. I de sidste Aar kjendte hun ingen af sine Omgivelser eller Slægtninge, puttede alt i Munden, forstod ikke, hvad der var Mad, og hvad ikke; hun blev urenlig, kunde ikke tale sammenhængende og blev oftere urolig. Endelig fik

hun gjentagne Besvimelsesanfald, Fødderne blev ødematøse, hun laa fordetmeste i en Døs, og 31te Januar døde hun stille og roligt.

Ved *Sektionen* fandtes Hypostase og Ødem i begge Lunger, især i venstre; Hjertet var slapt, Muskulaturen brunlig degenereret. Endel Fortykkelser og Kalkafsætninger i Aorta. I Kraniehulen var der meget Cerebrospinalvædske. Hinderne var ødematøse, Gyri tynde, men Sulci store, tildels gabende. Begge Temporallapper kjendtes i sit forreste Parti haardere end normalt, næsten læderagtige; Hjernemassen er tynd, synes at være atrofisk, mindre for den lille Hjernes vedkommende. Sideventriklerne var store, nederste Horn betydelig udvidet fortil. Nogen Ateromasi i Hjernens Kar; Hjernens Vægt 980 Gram.

L.-No. 2187, en 51 Aar gammel Maskinist, indkom 23de April 1898, overflyttedes fra Sygehuset, hvor han var indlagt nogle Dage før paa Grund af et Suicidiumforsøg. Han havde i den senere Tid været misstemt, hørte telefoniske Stemmer, troede sig forfulgt og beskyldt for Usædelighed. Han viste sig ved Indlæggelsen i Asylet noksaa sløv, kunde vanskelig opfatte, hvad der sagdes ham, var hallucineret, men lo af, hvad Stemmerne sagde. Hans Udtryk var slapt, imbecilt, Talen var langsom, kraftløs og lidet distinkt, og der var «Silbenstolpern», nogen Pupilledifferents, ingen Patellarreflex; Gangen var sjanglet og bredsporet. Han var i Asylet stadig hallucineret; en Dag ytrede han, «at han baade saa og hørte Kommunen», var af og til ængstelig og urolig, troede sig udsat for Forgiftninger, var ogsaa undertiden truende og angribende. Naar han skulde sove ind, hørte han det ringe i Telefon, og han snakkede da snart med den ene, snart med den anden Fraværende. Senere blev han urenlig og sønderrivende, i Regelen heftig og afvisende; Sløvheden tiltog, han laa ofte hele Dagen og snorkede paa en Bænk, blev mere og mere ubehjælpelig, sank rent sammen, skar Tænder, fik apoplektiforme Anfald, og efter et saadant døde han 19de Marts.

Ved *Sektionen* viste Lungerne sig at være hypostatisk og ødematøse; Hjertet var i sin Helhed fastloddet til Hjerterosen, Muskulaturen slap og brunfarvet; paa Hjerteklapperne var der smaa fibrøse Fortykkelser, og i Aorta fandtes store fortykkede Plaques. Kraniebenene var tykke og kompakte, Hjernehinderne meget ødematøse, specielt paa venstre Side over Fossa Sylvii. Hjernesubstansen var i det Hele meget blød. Sideventriklerne var betydelig forstørrede, Ependymet glat undtagen i nederste Halvdel af 4de Ventrikel. Hinderne afløstes noksaa let, men viste en Sammenvoxning fortil mellem Frontallapperne. Hjernens Vægt 1070 Gram.

L.-No. 2332, en 41 Aar gammel Løsarbejder, indkom i Asylet 4de September 1899. Hans Væsen havde været forandret det sidste halve Aars Tid; han levede da stadig i Drik og Usædelighed, var ofte heftig og viste sig sløv og glemsom. Han var nogle Dage før Indlæggelsen arresteret for Beruselse, havde derefter fremdeles drukket og turet, gik ude hele Natten, forulempede Folk paa Gaden og talte om en stor Arv. Ved Indkomsten i Asylet var han urolig, pratende, men i godt Humør, noget familiær. Han havde vexlende Synshallucinationer, som gjentog sig stadig i den følgende Tid, han var da ogsaa

ugrei og umedgørlig. Den 15de Oktober fik han et temmelig stærkt apoplektiformt Anfald, hvorefter han laa comatøs med snorkende Respiration, Skjævhed i Ansigtet og Parese i hele høire Legemshalvdel. Han kom sig dog snart igjen, var i glimrende Humør, plystrede og klappede i Hænderne, fortalte, at han tjente 1000 Kroner daglig. Senere blev han ødelæggende, urenlig og laa og snakkede med sig selv uden forstaaelig Sammenhæng. 20de Marts fik han atter et apoplektiformt Anfald; han faldt derefter hurtig sammen og døde samme Dag.

Ved *Sektionen* fandtes Lungerne fastheftede til Brystvæggen og ødematøse; Hjertet var stort, Muskulaturen brunfarvet og i venstre Ventrikel noget tykkere end normalt. Nyrekapslerne hang saa fast, at store Dele af Nyresubstansen medfulgte. I Subduralrummet var der adskilligt Ødem. Hinderne var især paa Temporallapperne fastvoxet til Hjernesubstansen, saa større Dele af denne følger med ved Afløsningen, der er vanskelig. I de bagre Partier af Hjernen er Fastheftningen af Hinderne betydelig mindre, om man end ogsaa her mærkede lidt dertil. Begge Frontallappers Gyri fortil er smaa og atrofiske, og her er ogsaa Sammenvoxningen med Hinderne stærkt udtalt. Hjerneventriklerne var muligens noget store, og Ependymet er stærkt granuleret og noget fortykket, specielt i 4de Ventrikel. Hjernens Vægt var 1280 Gram.

L. No. 1821, en 68 Aar gammel Arbeiderkone, behandlede i Asylet fra 4de December 1891 til 21de Oktober 1893. Hun havde da været syg et halvt Aars Tid med Ængstelse og Mismod. Hun troede, hun skulde i Straf; naar Dampskibene peb, mente hun, det var Signal til, at hun skulde til Strafanstalten; hendes Datter skulde ogsaa straffes. I Asylet var hun i Begyndelsen mismodig og urolig, hallucineret, klagede over sin Syndeskyld og havde Angstanfald med Jammer og Klage, senere blev hun urolig for, hvor man gjorde af hendes gode Klæder, og hun troede nu, at Mand og Datter var døde. Efter nogle Maaneders Forløb kom hun sig, saa der var Tale om at udskrive hende, men saa fik hun et Tilbagefald, som først gav sig efter længere Tid. Hun indkom atter i Asylet 20de April 1895. Hun havde da været frisk til for nogle Maaneders siden, da hun blev søvnløs, pratete og sang med sig selv Nat og Dag og var temmelig brydsom. Var i Asylet noget urolig, i løftet Stemning, vilde gifte sig med Reservelægen. Der kom derpaa en længere Tid, hvori hun var suttrende og masende, men snart kom Giftermaalstankerne atter frem; hun skulde nu være Generalens Brud. De sidste Aar var hun temmelig urolig, rev itu sine Klæder og var heftig, skjændende og urenlig, blev legemlig syg, kom tilsengs, men tillod ingen Lægeundersøgelse. Døde 6te April.

Ved *Sektionen* viste Nyrekapslerne sig at sidde noksaa fast til Corticalis, hvoraf der medfulgte endel ved Afløsningen. Corticalis i venstre Nyre syntes at være noget smal og var saavel her som i høire Nyre bleg, graagullig; Substansen var noget homogen, med udviskede Tegninger. Dura mater sad temmelig fast til Lacunar, saa denne ikke kan aftages uden sammen med Hjernen. De tynde Hinder var flekkevis noget fortykkede, temmelig ødematøse, løstes let fra Corticalis. Hjernen var bleg, ogsaa noget ødematøs; Sideventriklerne

var noget store og i Plex choroid, var der især paa venstre Side store, talrige Cyster. Hjernens Vægt var 1 050 Gram.

L.-No. 2 102. En Kvinde af ukjendt Alder, der den 2den Juli 1897 overflyttedes hertil fra Arbeidsanstalten. Hun havde længe vist sig onskabsfuld, egensindig og stadig ligget i Klammeri med de andre Lemmer, i den sidste Tid været farlig og angribende. Her var hun ogsaa irriteret og vanskelig, blev let heftig, var enkelte Gange hallucineret, noget tøvet. Hun blev mere og mere umedgjørlig, levede paa Krigsfod med alle sine Omgivelser, men var arbejdsom og rolig, naar ingen kom hende for nær. I April fik hun en Pneumoni, hvoraf hun efter et Par Dages Sengeleie døde den 19de April.

Ved *Sektionen* fandtes venstre Lunges øverste Lap fast, lufttom, og Snitfladen viste sig graalig, fint granuleret. Hjertet var stort, Muskulaturen i venstre Ventrikel meget fortykket. I Aorta var der flere fortykkede Plaques. Nyrerne var store, lyse, Overfladen ujevn med større, aragtige Inddragninger; Snitfladen viste tydelig fortyndet Corticalis og udviskede Tegninger. Maveslimhinden var fast, nuppet, belagt med rigeligt Slim. Lacunar var tyk, fast sammenvoxet med Dura mater, paa hvis Indside der var enkelte røde Flekker. Karrene, især Venerne, var blodfulde, Arterierne var hist og her fortykkede. Hinderne var ødematøse; Hjernens Vægt 1 050 Gram.

L.-No. 1 847. En 52 Aar gammel fhv. Underofficer og Glasmester, overflyttedes hertil fra Rosenbergs Asyl i 1891. Han havde i Januar s. A. forsøgt at dræbe sig selv og sin Hustru, var i Asylet meget prækende og høirøstet, troede, han var Krigsminister, gav Ordre hele Dagen, men noksaa snil og rolig, naar ingen ændse ham. Han udsattes i 1894 paa Landet, men indlagdes igjen i Asylet 25de Juni 1895. Han havde da Storheds- og Forfølgelsesforestillinger, var Statsraad, havde Raadsbord og arbejdede paa et voluminøst Indlæg mod sine Fiender, som han vilde hevne sig paa. Dette holdt han paa med under hele sit Asylophold, men han blev mere og mere sløv, saa der var liden Mening og Sammenhæng i alt hans Skriverseri, som han flittigt fortsatte med. Af og til var han opfarende, skjændte voldsomt og slog rasende i Bordet, men ellers var han noksaa venlig og gemytlig. I Januar 1900 blev han legemlig daarlig, vilde helst ligge, og ved Undersøgelse viste hans Lunger sig angrebne. Sygdommen gik stadig videre, og han døde 1ste Mai.

Ved *Sektionen* fandt man begge Lunger fastheftede til Brystkassen, i de øvre Lapper var der Kaverner, omgivet af ostagtige Foci og friske Tuberkler. Paa Stemmebaandene var der smaa Ulcerationer med Tuberkler. Paa Overfladen af Leveren og i Milten fandtes ogsaa Tuberkler; i nederste Del af Tyndtarmen var der talrige, tildels ringformige Ulcerationer med Tuberkler paa Serosa og ostagtige, graa, tuberkuløse Mesenterialglandler. Kraniets Ben var tykke med liden Diploe, Dura hang særdeles fast til Lacunar. De tynde Hinder lod sig let afløse, var noget ødematøse. Hjernens Vægt 1 080 Gram.

L.-No. 2 009. En 35 Aar gammel Arbejder var efter Fængselstraf i Januar 1896 bleven melankolsk og grublende, behandledes en kort Tid i Asylet og blev frisk. Om Høsten begyndte han igjen at blive nedstemt og nær-

tagende, spiste og sov lidet. Han havde gjentagne Gange forsøgt at hugge af sig Lillefingeren, «som forargede ham», og dette lykkedes ham tilsidst. Han indlagdes da atter i Asylet 16de September 1896. Her var Tilstanden i Begyndelsen noget vexlende, almindeligvis laa han i en stuporøs Tilstand, var taus, urenlig, med rindende Mund og Næse, maatte mades; af og til laa han som i en Slags Ekstase. Oftere var han noksaa impulsiv; han kunde pludselig springe op af Sengen, rende Hovedet mod Væggen, slaa ind Vindusruder o. l.; i lange Tider stod han Dag efter Dag i samme besynderlige Stilling eller gjen- tog de samme stereotype Bevægelser. I Mai 1899 fik han et Anfald med Konvulsioner og paafølgende soporøs Tilstand, var senere mere og mere vold- som og uberegnelig. I Marts 1900 fik han en Erysipelas, der begyndte i Ansigtet og senere udbredte sig over hele Legemet, der kom subcutane Abscesser og mere udbredte Phlegmoner, og den 21de Mai døde han.

Ved *Sektionen* fandtes foruden en parencymatøs Degeneration af Hjer- temuskulaturen, et let pleuritisk Belæg, Hypostase og Ødem i Lungerne, paren- chymatøs Degeneration af Nyrer og Lever, hvilket sidste Organ ligesom Milten var fastvoxet til sine Omgivelser. Hjerneskillens Ben var tykke; Sammen- føiningen mellem Isse- og Baghovedbenene var ujevn og buklet ind mod Kranie- hulen. Hjernens Gyri var meget brede, Vægten 1260 Gram.

L.-No. 2317, en 37 Aar gammel Maskinist, indkom i Asylet 1ste Juli 1899. Han var ved Paasketider begyndt at klage over Hovedpine, han blev derefter urolig og egen, noget aandsfraværende, kunde ikke holde Traaden i en Samtale. Han fik saa Krampeanfald og «mistede Ordene, da Tungen ikke vilde fungere», blev hidsig og truende. Han var ved Indlæggelsen urolig og umedgjørilig, men blev snart ganske godslig. Der var ingen Rede paa ham, vidste ikke, hvor han kom fra. Der var nogen Sitren i Tunge og Extremiteter, snart efter begyndte Talen at blive hesiterende, og hans Væsen blev sløvt, fjollet. Udover Høsten var han noget heftig, slog en Dag til en af Vogterne, «fordi denne ikke havde Steamen oppe»; troede, de andre Patienter stjal fra ham. Patellarreflexerne blev nu noget stærke, Pupillerne holdt sig lige og reagerede for Lys. I 1900 blev Talen mere grødet, han blev støierende, urolig og rev itu; der kom stærkere Sitren i alle Lemmer, Arme og Ben var i uaf- brudt Bevægelse; der paavistes Fodclonus. Han var nu urenlig, blev saa slap, at han ikke kunde staa, han fik Decubitus og døde 20de Juni.

Ved *Sektionen* viste Hjerneskillens Ben sig temmelig tykke; især var Partierne omkring de Pacchioniske Granulationer ujevnt fortykkede. De tynde Hinder var betydelig ødematøse og var fastheftede til Hjernesubstansen paa Spidsen og det mediane Parti af Frontallappen. Gyri var meget smale og tynde. Caviteterne var udvidede, især Sideventriklerne bagtil; Ependymet var noget granuleret. Hjernesubstansen i det Hele blød; Vægten 1040 Gram. Desuden fandtes Degeneration af Hjerter og Nyrer, en hypostatisk Pneumoni og Ødem i Lungerne, Sammenvoxning af Pleurablade, Perihepatit og Pyelit.

L.-No. 850, en 70 Aar gammel Syjomfru, havde været behandlet i Asylet 1869—1870. Hun havde da været nervøs, hysterisk i flere Aar, de sidste Dage

før Indlæggelsen søvnløs, urolig, løb nøgen eller halvkledt paa Gaden, troede, hun var forlovet og skulde gifte sig, vilde afsted og pynte sig til Vielsen. Var i Asylet i Begyndelsen noksaa urolig, hallucineret, meget vexlende af Stemning, men kom sig godt og udgik helbredet. Hun indkom atter 22de November 1872 i sløvet Tilstand; hun gik og samlede paa Stene og Filler, lavede sig af Tørklæder en Figur, som hun sagde var hendes Barn, og som hun gik og stillede med. Hun blev senere mere opfarende, angribende, sønderrivende, sølet og urenlig. I Juni 1900 blev hun legemlig daarlig, fik gangrænøse Saar paa Hænderne og paa høire Læg og Fodryg, og 2den Juli døde hun.

Ved *Sektionen* fandt man Hypertrofi af Hjertet; Hjertets Kar var betydelig fortykkede, og Aorta var stærkt forkalket i Intima, specielt A. abdominalis, ligesaa A. iliaca, der følte som stive Rør. Der var Muskatlever, Nyrernes Overflade ujevn, Kapselen vanskelig at afløse; Corticalis var tynd, og Grændsen mellem Corticalis og Marvsubstansen var uregelmæssig, der var ogsaa her flere fortykkede Kar. Der fandtes en Cystit og større og mindre Svulster i Uterus og Lig. latum. Hjernens Kar var alle stærkt fortykkede og forkalkede, Hinderne temmelig blodfulde og noget tykke. Barks substansen var paa begge Sider paa og bagenfor Gyr. postcentralis tyndere end ellers. Disse Partier er betydelig indsunkne i Forhold til Hjernens øvrige Overflade, og Gyri er dels applanerede, dels tilspidsede; Hjernen gav i det Hele Indtryk af at være atrofisk. I Centralganglierne var der flere indtil ertstore Cyster, fyldte med en klar Vædske. Ventriklerne meget store. Hjernens Vægt 1 080 Gram.

L.-No. 2 032, et 35 Aar gammelt Regningsbud, indkom i Asylet 10de December 1896. Han havde altid været stille, indesluttet og noget egen; havde masturberet ivrigt. Sommeren før Indlæggelsen i Asylet blev han forandret, gik og saa sig tilbage paa Gaden, samlede op Papirstykker, som han troede var Regninger, var ængstelig for, at hans Regninger ikke skulde være i orden. Om Høsten blev han hallucineret, hørte Stemmer, som vilde arrestere ham, fik Selvmordstanker. Han var her i Begyndelsen ængstelig, hallucineret og noksaa tøvet: han skulde arresteres, fordi han havde staaet i Nærheden af Kongen, Politiet havde derfor anbragt et Kristusbillede paa hans Ryg; dette talte til ham osv. Han havde ingen Ro paa sig, spiste lidet og maatte en kortere Tid sondefodres. Han blev efterhaanden lidt roligere, men var tung, interesseløs og noget urenlig. I 1898 kom han sig, deltog i Arbejde og trivedes godt i Asylet. I 1899 fik han en Hæmoptyse, som han efter Moderens Sigende ogsaa tidligere har havt; Blodhosten gjentog sig nu ofte, der paavistes en tuberkuløs Lungeaffektion, han fik haardnakkede Diarréer og døde 16de August.

Ved *Sektionen* viste Lacunar sig temmelig tynd og bløg. I Subduralrummet var der adskilligt klart Serum. De tynde Hinder var meget ødematøse, løsnedes med stor Lethed fra Hjernes substansen, som var noget bleg og fugtig. Sideventriklerne var temmelig store, fyldte med klart Serum. I Plex. choroid. en Del Cyster. Hjernens Vægt var 1 230 Gram. Høire Lunge var overalt fastvoxet til Brystvæggen, er sammenfalden og lidet luftholdig, fuld af større og

mindre Kaverne. I venstre Lungetop er der en mindre Kaverne, i de nedre Partier er der flere spredte Grupper af friske Tuberkler Proc vermif. var fastloddet til Bækkenet, indeholdt Pus I Tarmene var der dels friske Tuberkler, dels større og mindre Saar, især i Tyktarmen.

L.-No. 2442, en 76 Aar gammel Løsarbejder, behandlede i Asylet fra 18de August 1900. Han var bleven funden paa Gaden af Politiet; han kunde ingen Oplysninger give selv, han laa stadig og skreg, og Urin og Exkrementer afgik i Sengen. Det blev senere fra andre Kanter meddelt, at han havde været henfalden til Drik og i længere Tid været rar af sig. Han var noksaa umedgjørlig og urolig, laa og snakkede med sig selv, men svarede ikke paa Spørgsmaal. Han havde ogsaa ved Indkomsten i Asylet Fraktur af venstre Laarhals. Han maatte mades, blev mere og mere skrøbelig og døde allerede 4de September.

Ved *Sektionen* noteredes, at der i Sin. longit. sup. var store Cruorcoagler. I Subduralrummet og i de tynde Hinder var der en Del Serum, i de tynde Hinder ogsaa nogle lette Blodudtrædelser. Hinderne løstes let fra Corticalis, i Ventriklerne fandtes rigelig klar Vædske. Hjernesubstansen var fast, paa enkelte Steder, særlig i Occipitallappen, næsten læderagtig. I Hjernekarrene store, ateromatøse Flekker; Hjernens Vægt 1020 Gram. Lungerne var ødematøse, noget fastheftede til Brystvæggen. Hjertemuskulaturen var brun, Klapperne var rigide, isprængte talrige Kalkkorn, Aorta viste flere ateromatøse Plaques og Kalkafleiringer. Leveren liden, blød og morsken, med udviskede Tegninger. Høire Nyre var stærkt skrumpet, den var kun en liden Klump; venstre Nyrerkapsel fasthængende til Corticalis, der viste sig meget ujevn og knudret; Snitfladen var bleg med utydelige Tegninger. Aorta abdom. var ogsaa temmelig forkalket, og ligeoverfor Promontorium var et hønseegstort Aneurysme, fyldt med Blodkoagler.

L.-No. 2327, en 47 Aar gammel Gaardbruger, indlagdes i Asylet 30te August 1899. Han havde da været syg et Par Uger, havde gjort Selvmordsforsøg og været ustyrlig hjemme. Han var ved Indkomsten i Asylet meget urolig og umedgjørlig, skreg og hylede, var hallucineret, talte om et Lig, som skræmmede ham, svarede ikke paa Tiltale. De følgende Dage var han ogsaa urolig, klædte sig nøgen efter Guds Befaling, saa Djævelen. Derefter blev han roligere, men lige ugrei, hallucineret og vilde ikke spise. I September var der en forbigaaende Bedring med noget klarere Bevidsthed og Antydning til Sygdomsforstaaelse, men derefter indtraadte en stuporøs Tilstand; han var aldeles taus, maatte ernæres paa kunstig Maade. I September 1900 fik han efter i nogen Tid at have været kvikkere, snakket og spist selv, en Lungebetændelse, hvoraf han døde 17de September.

Ved *Sektionen* fandtes en croupøs Pneumoni i Centrum af høire Lunges nederste Lap og en parenchymatøs Degeneration af Hjerter, Lever og Nyre. Der var desuden en betydelig venøs Blodoverfyldning af Hjernehinderne; Hjerne- substansen var ogsaa meget blodfuld. Hjernens Vægt var 1280 Gram.

L.-No. 2424, en 64 Aar gammel Løsarbejder; overførtes 11te Juni 1900

fra Arbejdsanstalten. Han var da svag og ussel, kunde neppe staa paa Benene, og ved fysikalsk Undersøgelse paavistes Bronkit, Hjertefeil og Arteriosklerose. Han var sløv, der var ingen Rede at faa paa ham, han rev Klæderne af sig og var hoist urenlig. 5te September havde han et Slags Krampeanfald, som dog allerede var over, inden Læge kom tilstede. Efter dette aftog hans Kræfter yderligere, og 24de s. M. døde han.

Ved *Sektionen* fandtes et stort Hjerter med fortykket Muskulatur i venstre Ventrikel; Klapperne var stærkt forkalkede, aldeles stive. I Aorta var der ateromatøse Plaques og Kalkafsætninger. Lever og Nyrer blodoverfyldte; Leverens Tegninger utydelige. Lacunar hang noget fast til Dura mater. I Subduralrummet adskilligt Serum, og de tynde Hinder var temmelig ødematøse; de afløstes noksaa let, men der var dog adskillige fine Bindevævstraade, der gik fra dem til Corticalis. Hjernens Kar var stærkt rigide, hvidfleckede, Ventriklene var stærkt udvidede, fulde af vandklart Serum. Paa Overfladen af venstre Thalam. optic. mod Grændsen af Corp. striatum saaes et omtrent spansk-nødstort, rustgult farvet Parti, og ved Gjennemsnit her kom man ind i et lidet Hulrum, hvis Vægge var stærkt opblødte og af gulbrun Farve. Lige opunder Ependymet var der et lidet, friskt, mørkt Blodextravasat omtrent af en Linses Størrelse. Hjernesubstansen var temmelig blød, især i den lille Hjerne, som er rent grødet. Hjernens Vægt 1370 Gram.

L.-No. 2224, 39 Aar gammel, indkom 16de August 1898. Han hørte til en nervøs Familie, havde selv altid været egen, impulsiv med bizarre Idéer og daarligt motiverede Tanker og Handlinger. Han havde 8 Aar før faaet Syfilis, havde gennemgaaet Sublimatkur og havde i lange Tider gaaet med Frygt for at faa Paralysis generalis. De sidste Maaneder før Indlæggelsen var han bleven mere urolig, forceret af Væsen, heftig og havde faaet Storhedsforestillinger, samtidigt som han viste sig sløvet. Han vilde løbe nøgen ud paa Gaden; Stemningen var stærkt vexlende. Ved Indkomsten i Asylet var han noget heftig, men slog sig snart til Ro. Han vidste, hvor han var, men gik sur i Tidsregningen. Pupillerne var noget ulige, Patellarreflexerne svage, Talen lidt kluddret i vanskeligere Lydforbindelser. Stemningen kunde skifte momentant, det ene Øieblik var han misfornøiet, i næste straalende lykkelig og overstrømmende venskabelig. Han var fuld af urimelige Planer og Indfald; han vilde til Nordpolen, han kunde ikke dø, han havde været her ulovlig i 3 Uger, vilde derfor ikke spise i 3 Uger, Faderen, der var begravet for mange Aar siden, var levende begravet og levede endnu i sin Grav o. l. Sønnen var daarlig, han blev ødelæggende, urenlig og angribende, han blev mere og mere sløv og tøvet: han fik en Nat et Barn og havde nu 2000 Børn, han var Millionær m. m. Hans Tale blev tilsidst noget rent Pjat, saa man ikke kunde føre nogen Samtale med ham, men hans Bevægelser var fremdeles mærkelig raske og spændstige, og de før beskrevne paretiske Symptomer var snarere aftagne. Tilsidst gik han nøgen, lod Vandet eller viste sig end mere usømmelig, medens han stod og talte med Lægerne. I September 1900 gik det raskt nedover med hans legemlige Befindende, som til den Tid havde været paafaldende godt,

han fik epileptiforme Anfald med langvarig paafølgende soporøs Tilstand. Saaledes laa han ogsaa i flere Dage, inden han døde den 2den Oktober.

Ved *Sektionen* fandtes adskilligt Serum i Subduralrummet; de tynde Hinder var noget fortykkede, seige, temmelig blodfulde og ødematøse. Ved den forreste Spids af begge Lob. temporales var der en noksaa stærk Sammenvoxning af de tynde Hinder og Dura mater; de tynde Hinder hang ogsaa flere Steder, navnlig over de forreste Dele af Hjernen, sammen med Hjernesubstansen, saa denne i større Udstrækning og delvis medfulgte ved Hindernes Afløsning. Corticalis og Marvsubstansen var noksaa blød og ødematøs. Ventriklerne var store, fyldte med klart Serum, Ependymet lidt granuleret. Hjernens Vægt var 1580 Gram. Hjertet var slapt, i Aorta var der endel ateromatøse Plaques.

L.-No. 2291, en 78 Aar gammel Arbeiderkone, behandlede først i Asylet fra 23de April 1898 til 8de Februar 1899. Hun havde altid haft et heftigt Sind, faldt 1896 ned af en Trappe og led senere af Hovedpine og Svindel. Ved Juletider 1897 begyndte hun at blive rastløs og urolig, vilde gemme bort alt, troede, man vilde bestjæle hende, talte høit med sig selv, blev heftig ved mindste Modsigelse, trampede i Gulvet og bandede. Hun var temmelig ugrei, kjendte ikke sine gamle Omgivelser, beskyldte Manden for usædeligt Forhold til sin Steddatter. Hun var her i Begyndelsen meget urolig og umedgjørlig, fuldstændig desorienteret; Stemningen stærkt veksellende, snart skjændende og bandende, snart smilende og glad over, «at hun var kommen til snille Folk». 1ste Hjertelyd var blæsende, hun havde forbigaaende Lammelser i venstre Legemshalvdel, havde vanskeligt for at gaa, faldt ofte overende. Hun var ofte urenlig. 8de April 1899 indkom hun atter, da hun var for brydsom i Hjemmet. Tilstanden var som ved hendes første Asylophold, hun var ugrei, skjændtes og sloges med de andre Patienter, men blev efterhaanden mere medgjørlig. Efterhaanden blev hun ganske ubehjælpelig, urenlig, saa Urin og Exkrementer gik fra hende i Sengen eller paa Gulvet. Den 23de Oktober faldt hun sammen og døde.

Ved *Sektionen* fandtes et stort Hjerter, Muskulaturen i venstre Hjertekammer adskillig fortykket. Klapperne var rigide, skrumpede og forkalkede; i Aorta abdom. en stærk Kalkafsætning. Nyrekapslerne var fastsiddende, Nyrenes Overflade stærkt granuleret og ujevn. Paa Gjennemsnit viste Nyrenes Tegninger sig temmelig udviskede, og Barks substansen var tynd. Uterus var cystøst degenereret. Lacunar var temmelig fastvoxet til Dura mater, i Subduralrummet meget Serum. De tynde Hinder var noget hvidlige, ødematøse. Hjernekarrene rigide, flekkevis forkalkede. Hjernesubstansen temmelig ødematøs, store Ventriklere. Hjernens Vægt 1000 Gram.

L.-No. 2446, en 62 Aar gammel Lods, indlagdes 6te September 1900. Han havde ført et noksaa uordentligt Liv, men der var ingen paalidelige Oplysninger at faa med Hensyn til hans Sygdom. Han var ved Indkomsten i Asylet i munter Stemning, fortalte strax temmelig umotiveret, at han havde reist med Keiseren af Tyskland og faaet Medalje af ham. Hans Tale var usikker med Omsætning af Bogstaver og Udledelse af Stavelser, der var Træk-

ninger om Munden, Tungens Bevægelser var skjælvende; høire Pupille var større end venstre, Patellarreflexerne stærke, usikker Gang og Rombergs Symptom. Han havde svulne Glandler. Han var sløv, urenlig og noget urolig om Natten; de paralytiske Symptomer tiltog stærkt og hurtigt, navnlig blev Tungens Bevægelser meget vanskelige; naar han skulde strække Tungen frem, maatte han hjælpe til med Fingrene. Fra September Maanedes Udgang laa han for det Meste tilsengs, havde i Oktober et apoplektiformt Anfald, begyndte at faa Decubitus og døde 8de November.

Ved *Sektionen* viste Hjertet sig slapt og brunt, nogen Forkalkning af Hjertekarrene og af Aorta. I høire Lunge var der en hypostatisk Pneumoni. De tynde Hjernehinder var betydelig ødematøse og hang paa flere Steder fast sammen med den graa Hjernesubstans, som tildels fulgte med dem ved Afløsning, især var dette Tilfældet paa begge Sider af Gyrus præcentralis. I Hjernens Ventrikler var Ependymet granuleret, navnlig i 4de Ventrikel. Hjernens Vægt 1 370 Gram.

L.-No. 2 433, en 72 Aar gammel Smed, indkom i Asylet 14de Juli 1900. Det blev oplyst, at han havde været frisk indtil Begyndelsen af 1898, da han havde været alvorlig legemlig syg; Sygdommens Art kjendtes ikke. Senere var han bleven vrang og umedgjørlig, af og til skrigende og voldsom. Om Natten stod han undertiden op og gik ud; der var forhøiet Selvfølelse og Storhedsforestillinger. Gangen blev ustø, der var Parese baade i Over- og Underextremiteterne, saa han maatte klædes baade af og paa. Tungen slog klik, saa det oftest var umuligt at forstaa, hvad han sagde; han havde ogsaa vanskeligt for at svælge, hørte og saa daarligt. Han havde Anfald, hvori han klagede over Smerter i venstre Side af Hovedet, hvor han under Anfaldene slog sig baade med Haand og Stok. Efter disse Anfald var han mere urolig, skreg og skjændte; Urin og Exkrementer gik da ogsaa undertiden i Klæderne eller i Sengen. Ved Indkomsten i Asylet noteredes, at hans Tale var næsten uforstaaelig. Der var ingen egentlig Hesiteren, men Artikuleringen var meget vanskelig, Stemmen tyk og grødet næsten som ved en Absces i Svælget. Venstre Pupille var større end høire, begge og især høire reagerede trægt for Lys. Patellarreflexerne syntes at være ganske ophævede. Den første Dag maatte han kateteriseres, senere ikke. Der var nogen Bronkit og urene Hjertelyd. Han var sløv og fjollet af Væsen. Naar han skulde gaa, var det som om han vilde falde forover, han gik fortere og fortere, indtil han fik et Støttepunkt. Stemningen var hilær. Han var stadig urenlig. Den 16de September fik han et Anfald, han blev bleg og skjælvende og var muligens et Øieblik, inden Læge kom tilstede, uden Bevidsthed. I Oktober blev han mere ubehjælpelig, kunde ikke staa og faldt ogsaa i siddende Stilling aldeles sammen. Han klinede med sine Exkrementer, var urolig om Natten. De sidste Døgn kunde han ikke svælge noget, Maden kom ned i Halsen, men rendte saa ud af Munden igjen. Han døde 14de November.

Ved *Sektionen* fandtes Hjertefeil, Arteriosklerose og venstresidig, hypostatisk Pneumoni. Alle Hjernekar var stærkt fortykkede. De tynde Hinder lod sig

vanskelig afløse, men dette syntes at skyldes de tykke Kar i Dybden af Sulci, og der fulgte intet af Hjernesubstansen med. Gyri var meget smale, men temmelig talrige Bugtninger, Sulci noget store. Saavel i høire som venstre Hemisfære var der talrige (ca. 10) smaa Cyster, fra hampefrø- til vel ertstore med brunligt farvede Vægge; ogsaa i Centralganglierne var der lignende Cyster, specielt paa venstre Side og i forreste Parti. Substansen var her i det Hele blødere end paa høire Side, og overfladisk fandtes et langstrakt 2 cm. langt og 1½ cm. bredt brungult Parti lige i den ydre Kant af den mørke Substans. I Sideventriklerne, der begge var store, var Ependymet tydelig granuleret, ligesaa i 3die og især i 4de Ventrikel. I den lille Hjerne saaes intet paafaldende. Hjernens Vægt 1 170 Gram.

L.-No. 2452, en 28 Aar gammel Slagterdreng, indkom 25de September 1900. Han var ½ Aar før behandlet paa Sygehuset for en Benskade, og derefter blev han tungsindig og faamælt, holdt op at arbeide, blev hallucineret, syntes, han afsondrede styg Lugt, henfaldt til religiøse Grublerier. Han vilde ikke spise og blev voldsom og angribende mod sine Nærmeste. Her var han hele Tiden aldeles taus, tung og maatte ernæres kunstig. Urinen gik i Sengen. Den 27de November døde han af Tuberculosis pulmonum.

Ved *Sektionen* fandtes Kaverner og friske Tuberkler i begge Lunger. Hjertermuskulaturen var brunlig degenereret. Hjernes skallens Ben viste sig noget tynde, især over de Pacchion. Granulationer Hjernens Gyri gav Indtryk af at være noget fladtrykte, forresten var der intet at bemærke ved Hjernen; dennes Vægt var 1 610 Gram.

L.-No. 2311, en 38 Aar gammel Student, indkom 15de Juni 1899. Han var som yngre meget begavet, men kom under Studietiden i slet Selskab og blev drikfældig. Han var sexuel pervers, havde Modbydelighed for Kvinder, men følte sig sexuel tilfredsstillet ved Samvær med Mænd. Et Par Aar før Indkomsten i Asylet begyndte han at mistænke en Familie for, at den bagtalte ham og beskyldte ham for erotisk Forhold til Mænd, og senere har han haft Forfølgelseshallucinationer. Ved Ankomsten til Asylet var han i maniakal Stemning, rekvirerede Pjølter, omfavnede og dansede med alle, vilde gifte sig med forskellige Mænd, talte om et stort mystisk Drama, han havde under Arbeide; han havde Personlisten paa 50—60 agerende færdig, men Stykkets Indhold havde han endnu ikke tænkt paa. Han blev let heftig, havde stærk Idéflugt. Der var nogen Pupilleulighed, øgede Patellarreflexer og Antydning til noget kluddret, halvt stammende Tale. Han tøvede om en afdød Ven, som han mente var levende begravet, om onde Aander, som bedøvede ham om Natten; snart levede vi i Aaret 1869, snart i 1814, han selv var 22 Aar gammel, født i 1847 m. m. Han saa Skikkelser, Engle og Aander. Saaledes holdt Tilstanden sig de første Maaneder; han var noksaa rolig og fornøiet, havde kun et enkelt Anfald, hvori han var voldsom og angribende. Derpaa blev han meget urolig, ængstelig og ulykkelig, vilde stadig ligge paa Knæ, vilde ikke spise. Han kom tilsengs, var imellem impulsiv, slog itu, vilde springe ud af Vinduet; gik engang nogen ind paa Dagligværelset. Han fik flere lang-

varige, phlegmonøse Betændelser paa Albue og Knæled og et Par symmetriske, blaarøde Bullæ paa Stortærne. Han var stadig hallucineret, hørte, man kaldte ham Sodomit, og sagde, at han skulde tage Livet af sig, førte lange Samtaler med Stemmer, var paavirket af elektriske Strømme. Efter dette blev han mere sløv og tung, sammensunken og hængende i sin Holdning, svarede aldrig andet end: jeg ved ikke, blev sølet og griset, spiste og drak sine Udtømmelser, laa og kastede og væltede sig i Sengen eller paa Gulvet. I Begyndelsen af December 1900 begyndte han at kaste op, det opkastede var gulgrønt, som Galde, og nogle Dage efter blev Afføringen lys, lerfarvet. Ved fysikalsk Undersøgelse var der intet væsentligt at bemærke, Underlivet var blødt, uømfindtligt, Lever og Milt af almindelig Størrelse. Urinen var mørk, indeholdt en Gang baade Galdefarvestof og Albumin. Temperaturen steg fra Dag til Dag med Aften-temperatur indtil $40,6^{\circ}$, og han døde 18de December.

Ved *Sektionen* fandtes Forkalkninger i Lungetoppene og nogen Hypostase. Hjertet var overordentlig slapt, Milten blød, ligesaa Leveren, hvis Tegninger var delvis udviskede. Nyrene var store og bløde, liden Forskjel mellem Bark og Marv, udviskede Tegninger. Hjernebinderne var venøst overfyldte, let af-løselige. Hjernen meget bleg, Vægt 1600 Gram.

L.-No. 2475, en 79 Aar gammel Bødker, indkom 12te December 1900. Han havde længe været søvnløs og urolig, gik og tumlede om i Huset, var uforsigtig med Ild og Lys, ødelagde sit Indbo osv. Han var ogsaa her urolig, sløv og ugrei. 1ste Hjertelyd var uren. Den 18de December havde han et Slags Anfald, han begyndte at skjælve, faldt overende paa Gulvet og blev stiv. Anfaldet varede kun et Par Minutter. Han blev meget urenlig, og medens Vogterne vaskede og stilled ham den 20de s. M., døde han meget pludselig.

Ved *Sektionen* fandtes Lungerne noget fastvoxede til Brystvæggen, hypostatisk og ødematøse. Hjertemuskelaturen var blød, Aortaklapperne stærkt kalkinfiltrerede, Mitralklapperne noget store og fibrøse med Kalkafsætninger ved Basis. I hele Aorta var der ogsaa flekkevis Kalkafsætninger. Nyrekapslerne var noget fastsiddende, Corticulis smal. De tynde Hjernebinder blodfulde, noget ødematøse. Paa høire Side fandtes bag Thal. optic. et fladt, 1 cm. langt og bredt Hulrum med gulbrune Vægge og svagt gulfarvet, flydende Indhold. Paa venstre Side af den lille Hjerne var der et lignende Hulrum. Hjernens Vægt 1160 Gram.

Extrakt af Newenggaardens Sindssygeasyls Kasseregnskab for Aaret 1900.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Newengarden.

Indtægt:

	Kr.
1. Kurpenge	129 919,57
2. Beklædningspenge	11 509,00
3. Diverse Indtægter	7 320,01
4. Beholdninger ved Aarets Begyndelse:	
a. Madvarer	Kr. 3 638,64
b. Restancer	« 6 456,34
c. Kassabeholdning	« 19 687,78
	29 782,76
Godtgjørelse ifølge Antegnelse til Regnskabet for 1898	6,67
	178 538,01

Udgift:

	Kr.
1. Lønninger	27 225,21
2. Extraarbejde	1 295,00
3. Brændsel	10 787,69
4. Belysning	3 276,53
5. Renhold	1 181,43
6. Kontorudgifter	738,05
7. Vedligehold; Fornyelse af Inventar	3 778,60
8. Bispisningen	48 352,27
9. Patienternes Beklædning	5 284,00
10. Patienternes Adspredelse og Arbeidsopmuntring	2 036,98
11. Medicin, Instrumenter, Bøger	1 065,50
12. Forskjellige Udgifter	10 108,43
13. Vedligehold og Brandkontingent	4 255,24
14. Forrentning af Anlægskapitalen	28 213,46
15. Beholdninger ved Aarets Udgang:	
a. Madvarer, Brændsel o. a. Forbrugsartikler	Kr. 4 051,99
b. Restancer	« 8 367,40
c. Kassabeholdning	« 18 519,23
	30 938,62
Ansvar ifølge Revisionens Antegnelser til Regnskabet for 1898	1,00
	178 538,01

Af Asyllæge Loofts Beretning for Rosenbergs Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rosenberg.

— — De i Aarets Løb Døde, 28 Mænd og 7 Kvinder, var:

1. A. I. J., 36 Aar gammel, Gaardmandssøn, indkom i Asylet 23de April 1891. Dementia. Han var under de første Par Aars Ophold i Asylet jevnlig voldsom og urolig og maatte som oftest isoleres i Celle. Senere var han paa enkelte Undtagelser nær mere rolig og blev efterhvert mere sløv; var urenlig og uvirksom. I Begyndelsen af Januar 1900 viste han sig syg og maatte lægges tilsengs. Han døde 13de Januar 1900.

Obduktionen viste: Tuberkulose i begge Lunger; Fedtdegeneration af begge Nyrer; forresten intet særligt at bemærke.

2. J. L. G., 28 Aar gammel, Gaardmandssøn, indkom i Asylet 12te April 1896. Epilepsia. Epileptisk fra Barndommen af indlagdes han i Asylet, fordi han oftere havde pludselige Anfald af Raseri og Voldsomhed og viste sig farlig for sine Omgivelser. Han var komplet Idiot, viste sig i Asylet urenlig og havde hyppige Krampeanfald. Lægemlig tog han efterhvert af, og fra Begyndelsen af Februar 1900 maatte han lægges tilsengs for Diarré. Han døde 10de Februar 1900.

Obduktion: Cavitas cranii: Fortykkelse af de tynde Hinder særlig over Pandelappen og bagover mellem den store og den lille Hjerne. Den store Hjerne viser lidet udviklet forreste Lap; iøvrigt intet makroskopisk at bemærke. Cavitas pectoris: Tuberkulose i begge Lunger. Cavitas abdominis: Fedtdegeneration af begge Nyrer.

3. B. M. N., 43 Aar gammel, Tjenestepige, indkom i Asylet 22de August 1882. Mania. Hun var under hele Opholdet i Asylet urolig, voldsom, svinsk og urenlig, masturberede jevnlig; var som oftest isoleret. Den 18de Februar 1900 døde hun pludselig efter forudgaaende, stærke Brækninger.

Obduktionen viste: Cavitas cranii: Intet særligt at bemærke. Cavitas pectoris: Omkring Larynx og nedover i Trachea findes Madrester og særlig Erter. Lungerne viser intet at bemærke. Hjertet viser Fedtdegeneration af Muskulaturen. Cavitas abdominis: Ventriklen er betydelig dilateret. Nyrene viser Fedtdegeneration

4. E. P., 59 Aar gammel Bryggearbejder, indkom i Asylet 20de August 1895. Paranoia. Han var tidligere behandlet i Kristiania Asyl. Havde Forfølgelsesidéer, Storhedsidéer, var vrang, truende og tildels voldsom. Udover Vinteren 1899—1900 led han af Fordøiellesbesvær, magrede af. Fra Nytaar 1900 stadig Brækninger og maatte lægges tilsengs. Han døde 23de Februar 1900.

Obduktion: Cavitas cranii: Intet særligt at bemærke. Cavitas pectoris: Cor er noget forstørret. Aortaklapperne er skleroserede; der er Ateromasi i Aorta ascendens. Intet at bemærke ved Lungerne. Cavitas abdominis: Ventriklen er stærkt dilateret, rager med Curvatura major nedenfor Navlen, er fyldt med en skiddengraa Vædske; i Pylorus findes en ringformig gaaende Tumormasse, ulcererende paa Slimhindesiden. Leveren er atrofisk Muskatliver. Nyrene viser Fedtdegeneration.

5. H. J. F., 73 Aar gammel, Husmand, indkom i Asylet 12te November 1876. Dementia. Var tidligere behandlet i Gaustad Asyl. Under Asylopholdet viste han sig egen, noget grislet, af og til skjændende; var sløv. Den 18de Januar 1900 viste han Symptomer paa Colit; Diarréerne var ustandselige, og Kræfterne aftog hurtig. Han døde 27de Februar 1900.

Obduktionen viste: Stærkt udtalt Tyktarmkatarr; Atrofi af Leveren; granulær Atrofi af begge Nyre.

6. I. J. S., 45 Aar gammel, Arbejder, indkom i Asylet 9de Juni 1891. Dementia. Han var tidligere behandlet i Gaustad og Eg Asyler. Han var under Asylopholdet svinsk, urenlig, urolig og tildels voldsom. Udover Vinteren 1899—1900 aftog han i Kræfter og Huld og maatte 12te Februar 1900 lægges tilsengs. Han døde 7de Marts 1900.

Obduktionen viste: Tuberkulose i begge Lunger samt Fedtdegeneration af begge Nyre.

7. R. K., 32 Aar gammel, Sømand, indkom i Asylet 25de Februar 1895. Dementia. Han var sløv, uvirksom, urenlig og tildels voldsom. Fra November 1899 begyndte han at plages af Brækninger, magrede stærkt af; senere havde han ogsaa stadig Diarré og holdt Sengen, indtil han døde 6te April 1900

Obduktionen viste: Slimhindekatarr i de tynde Tarme og i Tyktarmen, ingen Saardannelse. Forstørrede og ostagtig degenererede Mesenterialglandler. Granulær Atrofi og Fedtdegeneration af begge Nyre. Forresten intet særligt at bemærke.

8. A. L., 56 Aar gammel, Tjenestepige, indkom i Asylet 22de Mai 1869. Dementia. Hun var tidligere behandlet i Gaustad Asyl. Hun var sløv, uvirksom og egen. I Marts Maaned 1897 fik hun en Absces paa Abdomen;

den brød op og viste sig at komme indenfra. Fra denne Absces var der stadig Afsondring, og der holdt sig Fistel aaben indad. Almenbefindendet var godt, indtil hun i Begyndelsen af 1900 begyndte at blive ødematøs i Fødderne; fra Begyndelsen af Mai 1900 optraadte almindelig Vatersot; hun døde 8de Mai 1900.

Obduktion: Intet at bemærke ved Cavitas cranii. Cavitas pectoris: Intet at bemærke ved Lungerne. Hjertet viser Hypertrofi af venstre Ventrikelvæg, forresten intet. Cavitas abdominis: Ventriklen betydelig dilateret. Coecum og nedre Del af Colon ascendens er adhærente til Bugvæggen, omsluttet af en Absceshule, der aabner sig gennem Bugvæggen; Appendix kan ikke paavises; i Absceshulen er sparsomt gulgrønt Pus. Begge Nyrer er store og fedtdegenererede. Milten viser Amyloiddegeneration.

9. O. L. H., 22 Aar gammel, Arbejder, indkom i Asylet 18de Januar 1900. Dementia. Var tidligere behandlet i Eg Asyl. Han var i Asylet sløv, uvirksom og urenlig; maatte jevnlig makes. Fra Midten af Marts 1900 faldt han af i Huld, havde ingen Madlyst; af og til optraadte der Diarré. Den 9de April 1900 maatte han lægges tilsengs. Han døde 22de Mai 1900.

Obduktionen viste: Tuberkulose i begge Lunger samt Tuberkulose i Tarme og Mesenterialglandler. Nogen Fedtdegeneration af begge Nyrer.

10. G. T., 64 Aar gammel, Tjenestepige, indkom i Asylet 12te November 1876. Hun var overflyttet fra Gaustad Asyl. Dementia. Hun var urolig, stadig skjændende og bandende, var jevnlig isoleret paa Grund af Voldsomhed. Hun døde 22de Mai 1900 efter nogen Tids Sygelighed, hvorunder der optraadte Ødeme i Underextremiteterne.

Obduktion: Intet særligt at bemærke ved Cavitas cranii. Cavitas pectoris: Lungerne viser intet abnormt. Hjertet viser Sklerose af Arterierne og Fedtdegeneration af Muskulaturen. Cavitas abdominis: Begge Nyrer er stærkt granulær atrofierede; i Corticalis findes talrige Cyster. Forresten intet at bemærke.

11. B. O. H., 28 Aar gammel, Gaardbruger, indkom i Asylet 18de Mai 1900. Amentia. Efter i nogen Tid at have pleiet sin syge Kone og derunder sovet lidet, begyndte han at blive urolig, forvirret og hallucineret; i denne Tilstand indkom han paa Asylet, hvor Tilstanden holdt sig uforandret i de faa Dage, han levede. Han døde 25de Mai 1900. Der oplystes, at han i flere Aar havde havt Tæring. Under Asylopholdet havde han stadige Diarréer, ertesuppelignende; Temperaturen var subnormal. Paa Hjemstedet forekom der flere Tilfælde af Tyfoidefeber, hvoraf ogsaa antagelig hans Hustru havde lidt. Vogteren, som pleiede ham, fik Tyfoidefeber.

Obduktion af Liget blev ikke foretaget, da Familien negtede det.

12. E. J., 30 Aar gammel, Fabrikarbeiderske, indkom i Asylet 5te Oktober 1895. Amentia. Efter Tyfoidefeber 1894 udviklede Tilstanden sig; hun

var uklar, urolig, af og til ophidset; senere mere sløvet, uvirksom, af og til voldsom. Indimellem Perioder, da hun var medgjørlig og arbejdede noget. Fra Begyndelsen af April Maaned 1900 begyndte hun at hoste og magrede af. Ved fysikalsk Undersøgelse paavistes Infiltrationer i begge Lunger. Senere fik hun Diarré, der holdt sig, til hun døde 2den Juni 1900.

Obduktionen viste: Tuberkulose i begge Lunger, Tuberkulose i Tarmene og i Peritoneum.

13. E. M. E., 44 Aar gammel, Bagersvend, indkom i Asylet 2den Mai 1891. Dementia. Var overflyttet fra Eg Asyl. Han var sløv, hallucineret, undertiden voldsom og urolig, urenlig. Den 30te Juni 1900 fik han om Aftenen et stærkt Krampeanfald og døde 4 Timer senere.

Obduktionen viste: Intet særligt at bemærke ved Cavitas cranii. I begge Lunger sees Tuberkelinfiltrater i øvre Lap; i høire Lungelap er de af gammel Datum og skleroserede. Cor er stort, Muskulaturen er tyk, særlig i venstre Ventrikel; den er at skjære i som Læder. Paa Gjennemsnit sees tykke Bindevævsmasser gennem Muskulaturen. Hjertets Klapper viser intet. Begge Nyre er granulæratrofirerede

14. R. L. H., 27 Aar gammel, Gaardmandsdatter, indkom i Asylet 20de Juni 1900. Insania degenerativa. Arvelig belastet havde hun vist et abnormt Væsen allerede fra 10- à 12-Aars Alderen; senere blev hun mere og mere eiendommelig i sin Optræden, vexlende Stemninger, derefter Hallucinationer, forbigaaende Forfølgelses- og Storhedsidéer. Umiddelbart før Indkomsten i Asylet optraadte maniakalsk Tilstand. For 7 Aar siden var hun erklæret for tuberkuløs i Lungerne. Under Opholdet i Asylet var hun forvirret, urolig og voldsom, maatte isoleres, vilde ikke spise videre. Hun døde 2den Juli 1900.

Obduktion: Begge Lunger er gennemsatte med Tuberkelinfiltrater og Kaverner; disse sidste er tildels meget store, en enkelt hønseægstor. Tyndtarmenes Slimhinde injiceret, Mesenterialglandlerne ostagtig degenererede. Begge Nyre er fedtdegenererede. Iøvrigt intet særligt at bemærke.

15. M. M. F., 31 Aar gammel, Gaardbrugersøn, indkom i Asylet 9de August 1899. Insania degenerativa. Arvelig belastet. Han var fra Konfirmationsalderen af hengiven til Drik og Usædelighed. Senere var han eiendommelig af Væsen, tildels indesluttet og melankolsk, tildels irritabel og voldsom; altid uvirksom; jevnlig onaneret, forresten drevet Usædelighed. I Asylet var han stille, uvirksom, tilbøielig til religiøse Grublerier, uordentlig om sin Person og sin Dragt. I Begyndelsen af Juli Maaned 1900 begyndte han at se daarlig ud; den 14de Juli 1900 klagede han over ondt i Halsen og for Brystet. Han lagdes tilsengs og døde pludselig 15de Juli 1900.

Obduktionen viste: Stærkt udtalt Fedtdegeneration af Hjertet samt Fedtdegeneration af begge Nyre; forresten intet særligt at bemærke.

16. P. P., 46 Aar gammel, Skibstømmermand, indkom i Asylet 7de Januar 1899. Dementia. Han var tidligere behandlet i Eg Asyl. Han var sløv,

urolig, havde eiendommelige, choreatiske Bevægelser; var svinsk. Den 14de Juli 1900 mærkedes, at han var syg, og han maatte lægges tilsengs. Han døde 26de Juli 1900.

Obduktion: Cavitas cranii viser intet særligt at bemærke. Cavitas pectoris: Lungerne viser intet at bemærke. Cor: Mitralostiet viser gammel Sklerose af Klapperne samt frisk Injection med Febrinaffeiring paa samme. Endocardiet forresten i høire og venstre Ventrikel injiceret og med lette Tegn paa Betændelse. Cavitas abdominis: Intet særligt at bemærke.

17. O. A. F., 53 Aar gammel, Arbejder, indkom i Asylet 18de December 1897. Amentia. Var 4 Aar før Indkomsten efter legemlig Sygdom bleven forvirret, urolig og hallucineret; efter en kort Periode med Bedring forværredes Tilstanden, saa han maatte indlægges i Asyl 18de December 1897. Under Asylopholdet var han forvirret, hallucineret, urolig, tildels svinsk. Den 2den August 1900 blev han pludselig syg med besværet Aandedræt og høi Temperatur. Undersøgelsen af Brystorganerne kunde intet bestemt paavise; senere var han utilgjængelig for Undersøgelse. Han døde 9de August 1900.

Obduktion: Croupøs Pneumoni i høire Lunges midtre og nedre Lap; enkelte smaa Infiltrater (graa Hepatisation) i venstre Lunges nedre Lap, Hjertet viser: Mitralklapperne noget fortykkede, ligesaa Aortaklapperne. Milten er forstørret. Tyndtarmens og Tyktarmens Slimhinde injiceret og Mesenterialglandlerne forstørrede. Begge Nyrer er let fedtdegenererede.

18. O. E. P. M., 17 Aar gammel, Gaardmandssøn, indkom i Asylet 16de Juli 1898. Dementia. Patienten blev overflyttet fra Møllendals Asyl og var tidligere behandlet i Rotvold Asyl. Han blev sindssyg 13 Aar gammel; i Begyndelsen urolig, vekslede Sindsstemning, uvirksom, senere mere og mere sløv. I Rosenbergs Asyl var han sløv, uvirksom, urenlig, masturberede meget. Udover Vaaren og Forsommeren 1900 faldt han af, havde jevnlig Diarré, havde Feber, hostede ikke. I Juli Maaned og August laa han tilsengs. Han døde 17de August 1900.

Obduktion: Intet særligt at bemærke ved Hjernen eller dens Hinder. Begge Lunger er gjennemsatte med Tuberkelinfiltrater. Hjertet viser intet at bemærke. Leveren er stor, ikterisk farvet, fedtdegenereret. Begge Nyrer store og delvis fedtdegenererede. Nedre Del af Tyndtarmen er noget injiceret i Slimhinden. Iøvrigt intet særligt at bemærke.

19. D. H. F., 51 Aar gammel, Gaardmandsdatter, indkom i Asylet 9de Marts 1897. Dementia. Hun var sløv, indimellem urolig, skrigende og voldsom; havde Perioder med Næringsvægning, saa hun maatte sondefodres. Udover Vaaren og Sommeren 1900 magrede hun stærkt af, hostede og var ødematøs i Underextremiteterne. Hun døde 22de August 1900.

Obduktionen viste: Tuberkulose i begge Lunger og Fedtdegeneration af Nyrene.

20. M. J. T., ca. 50 Aar gammel, Fattiglem, indkom i Asylet 27de September 1898. Dementia. Han var tidligere behandlet i Eg Asyl. Han var i

mange Aar privatforpleiet, men maatte paa Grund af Voldtægtsforsøg og Rønning indlægges i Asyl. Han var sløv, havde Storhedsideer, prædikede og «forrettede geistlige Handlinger»; for det Meste uvirksom. Fra Midten af August 1900 skrantede han, havde Feber, Diarré, tildels Tarmblødninger. Han døde 7de September 1900.

Obduktion: Intet at bemærke ved Hjernen eller dens Hinder. I høire Lungetop et gammelt, kidtagtigt Tuberkelinfiltrat. I nedre Lap af venstre Lunge et friskt Tuberkelinfiltrat. Hjertet er slapt, og begge Ventriklers Muskulatur er fedtdegenereret. Milten er meget stor og blød. Begge Nyre er store, blege, fedtdegenererede. De tynde Tarme viser hist og her smaa opsvulmede, blodinjicerede Partier i Slimhinden. I Tyktarmen sees intet særligt at bemærke. Mesenterialglandlerne er opsvulmede.

21. N. P. H., 37 Aar gammel, Arbejder, indkom i Asylet 12te Juni 1895. Dementia. Han var tidligere behandlet i Eg Asyl. Han var sløv, umedgørlig, vrang og uvirksom. Den 12te September 1900 blev han syg med Feber og Dyspnoe. Havde en enkelt Gang Diarré. Han døde 20de September 1900.

Obduktionen viste: Croupøs Pneumoni. Forresten intet særligt at bemærke.

22. K. O. K., 59 Aar gammel, Bonde, indkom i Asylet 4de Mai 1893. Dementia. Havde været sindssyg i mange Aar og privatforpleiet. Han var sløv, uordentlig, urenlig og af og til truende under Indflydelse af sine Hallucinationer. Den 25de September 1900 faldt han — antagelig fordi han blev svindel — paa Hovedet udfor en Trap og stødte sit Hoved; var bevidstløs og henlaa saaledes, indtil han døde 27de September 1900.

Obduktion: Cavitas cranii: I nedre Hjernegrube sees paa venstre Side et fastsiddende Blodbelæg; der findes her en skraatgaaende Brudfure i Pyramidedelen af Os temporum. Hjernens Kar er ateromatøse; i Ventriklernes findes ansamlet Blod. I bagre Del af høire Basalganglieparti er der en større Blodudtrædelse, der er brudt igjennem ind i Ventriklernes. Iøvrigt frembød Obduktionen intet særligt af Interesse.

23. J. D. F., 28 Aar gammel, Dagarbejder, indkom i Asylet 5te Oktober 1896. Insania degenerativa. Gjentagende straffet for Tyveri, og fordi han i det Hele røbede psykisk Degeneration, enkelte Gange med Udbrud af manifeste Sindssygdomsanfald, blev han indlagt i Asylet, hvor han i det Hele var stille, rolig og arbejdsom. Midt i August 1900 fik han Tyfoidefeber og døde 2den Oktober 1900.

Obduktion: Ved Cavitas cranii og Cavitas pectoris intet særligt at bemærke. Cavitas abdominis: Milten er meget stor og blød; Leveren er stor og fedtdegenereret. Begge Nyre viser let Fedtdegeneration. Ventriklens viser intet abnormt. I de tynde Tarme findes flere Ulcerationer efter Længden af Tarmen; i Tyktarmen sees flere Ulcerationer. Mesenterialglandlerne er ophovnede.

24. L. S. J., 79 Aar gammel, Husmand, indkom i Asylet 6te August 1900. Dementia. Sindssyg længere Tid før Indkomsten havde han særlig i den senere Tid vist Uro, Rastløshed, ikke villet arbeide, været vrang og umedgjærlig, var truende og tildels voldsom. I Asylet viste han sig forvirret, urolig, urenlig og var legemlig meget affældig; maatte oftere lægges tilsengs. Han døde pludselig 5te Oktober 1900.

Obduktionen viste: Fedtdegeneration af Hjertet og stærkt udtalt granulær Atrofi med Cystedannelse af Nyrerne.

25. T. P. G., 74 Aar gammel, Inderst, indkom i Asylet 1ste August 1895. Dementia. Han var sløv, hallucineret, indimellem truende, men for det Meste snil og arbeidsom. Fra August 1900 mærkedes, at han var syg; han spiste ikke og vilde ligge; han tog hurtig af og døde 19de Oktober 1900.

Obduktion: Hjernens Kar er ateromatøse; forresten intet. Hjertet er stort, blegt, slapt; Aorta er stærkt skleroseret. I Ventrikklen findes ved Pylorus en cirkulært gaaende, bruskhaard Tumor; de retroperitoneale Glandler forstørrede og infiltrerede.

26. E. E. S., 24 Aar gammel, Indersts Søn, indkom i Asylet 17de Juli 1895. Idiotia. Efter Hjernebetændelse 4 Aar gammel blev han Idiot. I Asylet var han urolig, ødelæggelseslysten og urenlig. Udover Høsten 1900 hanglede han, magrede af og spiste ikke. Han lagdes tilsengs og døde 2den November 1900.

Obduktionen viste: Cavitas cranii: Over venstre Frontallap og delvis over Parietallappen sees Meningen fortykkede; Hjernens Overflade er let inddragen; paa Gjennemsnit sees lidet tilbage af Corticalis cerebri. Hist og her forresten sees Meningen fortykkede. Corticalis cerebri er i det Hele smal. Cavitas pectoris: Begge Lunger er gennemsatte med Tuberkel-infiltrater og Kaverner. Cavitas abdominis: I Tyndtarmen findes Tuberkel-eruptioner og tuberkuløse Saar. Begge Nyre er fedtdegenererede.

27. L. J. E. L., 20 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, Gaardmandssøn, indkom i Asylet 19de August 1895. Dementia. Han var tidligere behandlet i Rotvold Asyl. Han var sløv, slusket og urenlig. Udover Sommeren 1900 magrede han meget af og maatte fra 2den Oktober af lægges tilsengs. Han døde 7de November 1900.

Obduktionen viste: Stærkt fremskreden Tuberkulose i begge Lunger; forresten intet særligt at bemærke.

28. O. J. O. N., 31 Aar gammel, Gaardmandssøn, indkom i Asylet 12te April 1889. Dementia. Han var sløv, urenlig, indimellem voldsom og urolig. Han var længere Tid skrofuløs og havde meget ophavnede Glandler paa Halsen. Fra 10de Oktober 1900 maatte han lægges tilsengs paa Grund af Ødeme i Underextremiteterne, senere Anasarka. Han døde 9de November 1900 efter forudgaaende lette Kramper.

Obduktion: Ved Cavitas cranii intet særligt at bemærke. Cavitas pectoris: Hjertet viser intet særligt at bemærke. Lungerne: Venstre Lunge

i sin Helhed gennemsat med Tuberkelinfiltrater og Kaverner; i øvre Lap findes en stor Kaverne, der er fyldt med friskt Blod. Kavernen kommunikerer med en Bronkiegren, der ogsaa er fyldt med Blod. Høire Lunge er frisk. Cavitas abdominis: Begge Nyrer er store og fedtdegenererede.

29. A. E. R., 17 Aar gammel, Fattiglem, indkom i Asylet 18de August 1900. Idiotia. Havde haft Epilepsi fra spædste Barndom; var Idiot, urolig og voldsom indimellem; talte og opførte sig lidderlig. Fra 4de Oktober 1900 viste han Tegn paa Tyfoidefeber. Af denne kom han sig, men der udviklede sig Feber af tuberkuløs Karakter; han hostede, faldt af og døde 17de November 1900.

Obduktion: Hjernen er liden og Gyri lidet udviklede; forresten intet at bemærke. Hjertet: I Pericardiehulen nogen seropurulent Vædske; let Nedslag af gule, purulente Masser omkring de store Kar. Lungerne: I høire Pleurahulhed findes seropurulente Masser paa Lungen, særlig mellem Lapperne, og paa øvre Lap er afsat gule, gelatinøse Masser. I øvre Lap findes et Par pusfyldte Kaverner og en Del Tuberkelgrupper. I venstre nedre Lungelap sees et hønseægstort, kegleformigt Tuberkel-infiltrat. Bronkialglandlerne er forstørrede og ostagtigt degenererede. Lever, Milt, Ventrikel viser intet at bemærke. I de tynde Tarme sees flere Ulcerationer, langstrakte efter Tarmens Længderetning. Mesenterialglandlerne er ophavnede. Begge Nyrer er store og fedtdegenererede.

30. L. L. F., 30 Aar gammel, Fattiglem, indkom i Asylet 12te December 1898. Dementia. Var tidligere behandlet i Eg Asyl. Han var sløv, hallucineret, af og til urolig og voldsom. Han var meget mager og hostede; fra Begyndelsen af December 1900 var han yderst elendig, men var ikke at formaa til at holde Sengen. Han døde pludselig 9de December 1900.

Obduktionen viste: Tuberkulose i begge Lunger; serøs Pleurit paa venstre Side.

31. O. O. F., 24 Aar gammel, Gaardbrugersøn, indkom i Asylet 17de November 1898. Insania degenerativa. Han var tidligere behandlet i Eg Asyl. Han havde været eiendommelig fra Barnsben af, men Voxen viste han oftere underlig Adfærd. 3 Aar før Indkomsten havde han Perioder, da han var mere urolig og tildels voldsom; forresten var han taus og inde-sluttet. Kort før Indkomsten i Asylet brød atter Anfald ud med Uro og Voldsomhed. I Begyndelsen af Opholdet i Asylet var han forvirret og urolig, senere sløv, urenlig og uvirksom. Den 19de November 1900 viste han Tegn paa Tyfoidefeber. Han døde 10de December 1900.

Obduktionen viste: Tuberkulose i begge Lunger. Stor, blød Milt. Tyføse og tuberkuløse Saar i Tyndtarmen, tyføse Saar i Tyktarmen. Ophavnede Mesenterialglandler.

32. L. L. F., 30 Aar gammel, Gaardmandssøn, indkom i Asylet 18de Oktober 1900. Epilepsia. Epileptiker fra tidligste Barndom var han i de senere

Aar blevet forvirret, hallucineret, ofte urolig og voldsom. I Asylet var han uklar, af og til voldsom og urolig. Den 1ste December 1900 blev han syg, havde Feber, havde oftere Krampeanfald. Han døde 12te December 1900.

Obduktionen viste: Pneumoni i høire Lunges nedre Lap, nedre Lap af venstre Lunge ogsaa delvis infiltreret. Begge Nyrrer viser akut hæmorrhagisk Nefrit.

33. J. O. F., 48 Aar gammel, Gaardbruger, indkom i Asylet 15de Marts 1895. Dementia. Han var tidligere behandlet i Eg Asyl og i Møllendals Asyl. Han var sløv, hallucineret, rønningslysten, altid uvirksom. Han havde Tuberkulose i Lungerne ved Indkomsten i Asylet. Udover Høsten 1900 faldt han meget af, hostede. Han døde 16de December 1900.

Obduktionen viste: Stærkt udbredt Tuberkulose i begge Lunger; talrige Kaverner.

34. G. O. R., 55 Aar gammel, Pladsmænd, indkom i Asylet 17de November 1894. Dementia. Han blev overflyttet til Asylet fra Newengaardens Asyl; var tidligere 2 Gange behandlet i Asyl. Han var sløv, urolig og oftere truende og voldsom; han var uvirksom. Den 28de Juli 1900 fik han af en Medpatient et Slag i Hovedet; han faldt, og der var Symptomer paa Fractura baseos cranii. Han laa tilsengs til 1ste November 1900, da han igjen kunde være oppe. Han var dog mat, afmagret og ussel. Den 14de December 1900 mærkede man, at han var legemlig syg; han lagdes tilsengs, han havde Feber. Døden indtraadte 18de December 1900.

Obduktion: Ved Kraniet og Cerebrum intet makroskopisk at bemærke. Høire Lunge er tuberkelinfiltreret i øvre Lap. Venstre Lunges nedre Lap er fast infiltreret, graafarvet paa Snit, og der sees Fibrinpropper paa Snitfladen. Begge Nyrrer viser granulær Atrofi og Fedtdegeneration.

35. O. E. D., 77 Aar gammel, Arbeiders Hustru, indkom i Asylet 27de Januar 1873. Melancholia. Under den første Tid af Asylopholdet var hun jevnlig nedtrykt af Sindsstemning, af og til urolig; med Aarene blev hun sløvere, var af og til urolig og skjændende; hun arbeidede. Foraaret 1900 havde hun Influenza. Efter denne udviklede der sig en kronisk Bronkit efter de fysikalske Tegn at dømme; senere Infiltrationssymptomer. Hun laa stadig tilsengs og døde 8de November 1900.

Obduktionen viste: Høire Lunge i sin Helhed gennemsat med Tuberkelinfiltrater og Kaverner; venstre Lunge er ved Basis tuberkelinfiltreret.

Den geistlige Betjening ved Asylet er som tidligere udført ved Bibellæsning 1 Gang om Maanedn.

Til Eiendommens Vedligeholdelse er der i det Hele anvendt Kr. 1 342,70; til Inventariets Vedligehold Kr. 693,89.

Af Asyllæge Einar Martens' Beretning for Møllendals Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Møllendal.

— — Sundhedstilstanden har i Aarets Løb været særdeles god.

Ogsaa iaar er ikke saa lidet Reparationsarbeide foretaget, idet samtlige Indhegninger er reparerede og for en stor Del fornyede. Hovedbygningen og Cellerne er atter blevne malede.

Af de 13 Dødsfald, der har indtruffet, det største Antal, der nogensinde har været, siden Asylet blev oprettet, er, som det vil sees, ingen paa Grund af epidemiske Sygdomme eller Tuberkulose. Desværre er et af dem et Suicidium, endnu det første her paa Asylet. Som det senere vil sees, fandt en af Patienterne Anledning til at springe over Indhegningen og styrte sig i Søen. Der blev øieblikkelig gjort Oplivningsforsøg, men uden Resultat. Dette forefaldt, medens jeg, med det kongelige Departements Tilladelse, var fraværende ved den nordiske Lægekongres i Kjøbenhavn. Underretning om det forefaldne er under 30te Juli f. A. tilstillet Medicinaldirektøren af den da fungerende Bestyrer, Doktor Lie. Beretningen oversendtes til Justitsdepartementet under 21de August s. A.

1. S. K. K., 41 Aar gammel, Tjenestepige, indkom i Asylet 31te Oktober 1891. Efter at have været sindssyg et halvt Aars Tid, anbragtes hun for ca. 3 Aar siden i Rotvold Asyl, hvorfra hun efter et Aars Ophold blev udskrevet til privat Forpleining i sin Hjembygd. Rolige Perioder af længere Varighed vexlede her med Togter af stærk Uro, især om Nætterne. Men da disse stadig tiltog og det i den Grad, at ingen vilde have hende i Forpleining, forlangtes hun af det Offentlige indlagt paa Sindssygeasyl. Hendes fixe Idé var, at hun troede at skulle blive frisk, saafremt hun fik sin sexuelle Appetit paa naturlig Maade tilfredsstillet. Hun er rask i sine Bevægelser og har livlige Øine og Ansigtsudtryk. I Asylet viste hun sig i en permanent erotisk og hysterisk Tilstand; hun pyntede sig efter bedste Evne med forskjellige Paahæng som Fjær, Blomster etc.; i Regelen

var hun velvillig, arbejdsom og i en munter Stemning; til andre Tider derimod trist og irritabel og kunde da optræde truende og angribende. Talen ofte obsøn. Beskæftigelse i Køkkenet syntes at berolige hende. I det sidste halve Aar skrantede hun, mistede Madlysten, blev bleg og aftog i Huld; et Par Maaneder, før hun døde, optraadte der Ødem i Underextremiteterne og Ansigtet; Urinen indeholdt rigelig Æggehvide. Hun lagdes tilsæns, men Ødemerne tiltog, og der udviklede sig Ascites og Hydrothorax Under stadig Forværrelse af disse Symptomer og stærk Aandenød døde hun 14de Januar.

Sektion: Der er udtalt Ødem i Underextremiteter og Ansigt samt nogen grønlig Misfarvning af Underlivets Sidepartier. I Labia majora ogsaa temmelig stærkt Ødem. Ved Aabning af Brystkassen rinder ud en klar, serøs Vædske, der findes i rigelig Mængde i begge Pleuræ. I Hjerteposen findes en Del serøs Vædske; Hjertet selv er betydelig forstørret; Muskulaturen i venstre Ventrikel maaler ca. 2 Cm., medens den i høire er omtrent $\frac{1}{2}$ Cm.; dens Farve er bleg med stærkere, brunlige Partier; Klapperne normale. Lungerne: Venstre Lunge er i underste Lap aldeles hepatiseret og af mørk Farve; der findes et lidet Infarkt i dens forreste Rand; øverste Lap noget brunlig ødematøs; høire Lunge har i nederste Lap et noget blegt Infarkt, omgivet af et mørkt Parti. Lungen forøvrigt brunlig og ødematøs. Underlivet: Der findes flere Liter af en klar, serøs Vædske, men Peritoneum er overalt glat og glindsende. Milten noget stor og fast, men bleg. Leveren noget bleg og blød; paa Snit Tegning af Muskat, om ikke i særdeles fremtrædende Grad. Nyrene synes af nogenlunde normal Størrelse, meget faste og blege; Kapselen nogenlunde let afrivelig; Overfladen viser en Del større Ujevnheder og paa disse igjen talrige jevne, mindre Forhøininger. Paa Snit sees Kortikalsubstansen paa de fleste Steder smalere end normalt, paa andre synes den derimod meget bred. Overalt har den en graalig Farve med gullige Partier indimellem; Tegningerne aldeles udviskede, Pyramiderne blege; Urinblæren frembyder intet abnormt og indeholder en hel Del klar Urin. Mave og Tarmkanal frembyder intet paafaldende. Kraniehulen: Lacunar fortykket; derimod synes der ikke at være nogen paatagelig Forandring i Hinderne, som let lader sig afløse. Hjernesubstansen bleg, forøvrigt intet paafaldende. Hjernens Kar synes ogsaa normale.

Causa mortis: Morbus Brighti, Hypertrophia cordis, Hydrops ascites, Hydrothorax duplex, Infarctus pulmonum.

2. S. O. S., 72 Aar gammel, Tjenestepige, indlagt 4de November 1896. For ca. 20 Aar siden havde hun haft Hjernebetændelse, hvorefter hun i nogle Aar, indtil 1890, forpleiedes for offentlig Regning paa Grund af Dements og Melankoli. Efter den Tid var hun betragtet som helbredet og havde været i Tjeneste, saaledes om Sommeren som Budeie paa Sæteren. Det er imidlertid oplyst, at hun i denne quasi-normale Periode havde overdrevent høie Tanker om egen Dygtighed og var tilbøielig til at fare

omkring med Sladder. Forinden hun om Sommeren 1896 atter skulde ligge paa Fjeldet, fik hun Bekymringer i Anledning af Vanskelighederne ved at fordele Melken paa rette Maade mellem de forskjellige Eiere, og kommen paa Stølen gik ogsaa denne Fordeling rent i Surr for hende, hvorfor hun mistede sin Plads. Hun blev grublende og søvnløs, fik Hørelsesshallucinationer, troede sig fordømt paa Grund af sin Slethed og Ugudelighed, klagede over ikke at kunne dø og viste Tegn til at ville lure sig væk, da det var bedst, hun kom ud af Verden. Trods sin Arbejdsdygtighed var hun bange for at udrette noget, da hun indbildte sig, at hun ødelagde alt og gjorde alle ulykkelige. Hun klagede over Hovedpine, Rygsmerter og Trykken for Brystet. Indkommen i Asylet vægrede hun sig ved at tage Næring til sig og maatte stadig makes. I de sidste Par Maaneder var hun febril og sengeliggende; ved fysikalsk Undersøgelse af Brystet hørtes rigelige Ronchi og Sibili; ubetydelig Hoste. Kræfterne sank stadig, og hun døde 30te Januar.

Sektion: Liget er af en gammel Kvinde, noget afmagret og med nogen Dødsstivhed i Hænderne og Fødderne; paa Underlivet begyndende grønlig Misfarvning. Cavitas pectoris: Diafragma staar paa venstre Side i fjerde Intercostalrum, paa højre ved femte Costa. Begge Lunger fastvoxede til Brystvæggen, men frembyder forøvrigt intet abnormt. Hjertet betydelig slapt, af bleg, brunlig Farve; Klapperne noget senet fortykkede, især Mitralis. Aorta viser enkelte smaa, fortykkede Partier i Intima i Nærheden af Klapperne. Ved Lever og Milt intet paafaldende. Nyrerne noget bløde; paa Snit er Corticalis graahvid med utydelige Tegninger. Nyrebækkenerne frembyder intet abnormt; heller ikke Blæren. Mave og Tarmkanal normale. Hjernen: Der er betydeligt Ødem i Hinderne, der let lader sig afløse. Gyri smale, hvorimod Sulci er brede og gabende. Carotiderne har ved sin Deling smaa, fortykkede Partier. Sideventriklerne noget store; forøvrigt intet abnormt at finde ved den store eller lille Hjerne eller forlængende Marv.

Causa mortis: Degeneratio parenchymatosa cordis et renum, oedema meningeum.

3. A. A. K., 70 Aar gammel, Kaarmand, indlagdes 19de November 1897. Han havde en Gang tidligere, i 1894, været indlagt i Asylet en 3 Ugers Tid. Det oplystes da, at han for 5 Aar siden var kommet i Krangel i Anledning af et Hus, som han havde købt, samt at han ved de Tider havde faaet et Slag i Hovedet, hvorefter han blev sindssyg, men kom sig dog igjen efter nogle Maaneders Forløb. Han klagede imidlertid siden den Tid ofte over Hovedpine og blev efterhaanden mere heftig og opfarende, reiste ofte til Byen og deltog i Frelsesarméens Møder, hvor han endog besteg Talerstolen. Ved Indkomsten i Asylet var han fortumlet og temmelig urolig, prækede stadig og docerte med høj Røst Religion paa Lægprædikantmanér. Efterat han var bleven noget roligere, udskreves han i Bedring til Hjemmet, men indlagdes paanyt efter 10 Maaneders Forløb

og var da i høi Grad forvirret, urolig og fuld af Fagter og Gebærder, klappende i Hænderne og rystende paa Hovedet etc. Senere blev han mere rolig, sløv og fjollet, men havde dog gjentagende Raptus, hvorunder han var støiende og tildels voldsom. De sidste Par Aar tiltog Uroen mere og mere, og han blev urenlig; Klæderne rev han itu og knuste Ruder, hvorfor han iførtes Seildugsklæder og ofte celleisoleredes. Ørene puttede han fulde af Skarn og Skraatobak og havde en Nat nær fremkaldt Ildsvaade, idet han, antagelig for at tørre sin tilsølede Madras, havde lagt denne over Ovnens, saa at den tog Fyr, men en anden Patient vaagnede af Røgen og fik slukket. Efter et kortvarigt Ildebefindende døde han 21de Februar.

. *Sektion:* Liget er af en gammel Mand i nogenlunde godt Huld. Der er udtalte Dødsflekker af noget rødlig Farve. Lemmerne stive, men der er flere Graders Kulde under Obduktionen. Cavitas pectoris: Lungerne staar paa høire Side i Høide med 5te Intercostalrum, paa venstre Side ved 6te Costa; de trækker sig omtrent ikke tilbage ved Aabning af Brystkassen. I Hjerterosen findes en hel Del klart Serum, men ingen Blodudtrædelser. Hjertet selv er betydelig forstørret i Forhold til Ligets Haand, overordentlig slapt og af brunlig Farve. I Aortaklapperne en hel Del Kalk ved Basis; ingen Blodudtrædelser i Endocardiet. Aorta er meget vid, Væggen tynd med ujevn Intima; dens smaa Kar har flekvisse Fortykkelser. Hjerterblodet flydende med overordentlig sparsomme Koagler. Lungerne er emfysematøse, noget fastvoxede og hypostatisk i de bagre Partier. I venstre Top et aragtigt Parti, i høire Top et stort Ar lidt inde i Lungesubstansen. Leveren mørk, noget utydelige Tegninger. Ved Milten intet paafaldende. Nyrene noget smaa og blege og ikke ganske jevne paa Overfladen. Kapselen let afløselig. Snitfladen viser en Del gule Striber i Corticalis. Blærens Slimhinde glat; Prostata forstørret og rager noget ind i Blæren. Ved Bronkierne, Larynx og Farynx intet at bemærke, heller ikke ved Mave eller Tarmkanal. Kraniet aabnedes ikke.

Causa mortis: Paralysis cordis.

4. M. G. T., 58 Aar gammel, Gaardbrugers Kone, indlagdes 22de September 1898. Hun havde været sygelig et Par Aar og væsentlig klaget over Smerter under Brystet og i Ryggen. Samtidig havde hun ogsaa havt Hovedpine, men først i den senere Tid været plaget af Svimmelhed. Uden nogen paaviselig Grund antog Smerten for Brystet Karakter af en «Ank», en Bekymring for sin Sjæls Frelse; hun var overbevist om ikke længere at høre Jesus til, led under sjælelige Anfægtelser og ønskede, at hun maatte dø for at komme bort fra sine Lidelser. En Uges Tid før Indlæggelsen paa Asylet begyndte man først at faa Øinene op for, at hun maatte være sindssyg, idet hun pludselig havde faret op og kastet sig ud gennem Vinduet, uden dog at erholde anden Beskadigelse end en Kontusion af Laaret. Senere havde hun gjentagne Gange gjort Forsøg paa at kaste sig i Søen, ligesom hun ogsaa havde villet dræbe sig ved

Kniv, for, som hun sagde, at skaffe sig den Fred, hun ikke kunde faa her paa Jorden. Forøvrigt var hun rolig og spagfærdig, talte sindigt saavel om sin Tilstand som om andre Ting. Hun har 6 Børn, har aldrig været syg under eller efter Barselseng. I de forløbne Maaneder havde hun ikke sovet videre godt. Paa Grund af sin Sygelighed havde hun brugt mange forskellige Medikamenter, deriblandt i den senere Tid en Del Sulfonal og Bromkalium. Ved Indlæggelsen saa hun lidende og medtagen ud, Blikket var stift og sørgmodigt, Pupillerne kontraherede men lige. Hun svarede trægt og modvilligt, klagede over Mangel paa Søvn, da hun om Nætterne har gaet oppe og anket sig. Hun begyndte snart med at vægre sig for at modtage Næring, hvorfor hun maatte makes og tildels tvangsfodres. Rastløsheden og Uroen vedvarede; hun troede, at hun skulde brændes af Helvedes Ild, og taalte ikke, at man talte til hende. Til enkelte Tider var det nødvendigt at isolere hende i Celle. De sidste Uger før hun døde, afmagredes hun stadig og holdt jevnlig Sengen. Hun døde 24de Februar.

Paa Datterens indtrængede Anmodning afstodes fra Obduktion.

5. I. J. V., 60 Aar gammel, ugift Fattiglem, indlagt 5te November 1896. I sin relativt normale Tilstand udmærkede hun sig ved en høi Grad af Nærighed og Gjerrighed, gik stadig i sine værste Klæder og vilde kun have paa sig saa lidet som mulig og undte sig neppe Maden i den Tid, hun stelte for sig selv. Da hendes mentale Tilstand smaaningom forværredes, blev hun udsat til privat Forpleining, hvor hun efterhaanden blev mere og mere brydsom at have med at gjøre. Hun laa i den senere Tid stadig tilsengs og vilde ikke godvillig lade sig vaske og stelle. Kun med stort Besvær og ved at holde hende med Magt lykkedes dette. Ekstremiterne gjemte hun i Sengehalmen. I vaagen Tilstand skreg, skjældte og bandte hun uafslædig og var kun rolig de Timer, hun sov. Talte man til hende, brugte hun som oftest kun Skjældsord. Næring tog hun blot til sig, naar ingen saa paa hende. Tilstanden holdt sig uforandret i Asylet, hvor hun efter en Uges Sygdom, under hvilken hun vægrede sig for enhver Haandsrækning og Hjælp, døde 1ode April. Hun laa og bandte til sidste Øieblik.

Sektion: Liget er af en gammel, meget liden Kvinde, mager. Dødsstivhed ikke tilstede. Udtalte kadaverøse Hypostaser og grønlig Misfarvning af Underlivet. Ved Aabning af Brystet trækker ikke Lungerne sig tilbage, da de er fastvoxede til Brystvæggen. Hjertet af almindelig Størrelse, meget blegt og slapt; Klapperne noget stive, specielt Aortaklapperne; Aorta en Smule fortykket hist og her. Venstre Lunge noget hypostatisk med Mucopus i Bronkierne; i et Par Bronkialkjertler findes Kalkafleiringer. Høire Lunge viser i nederste Del af øvre Lap et større hepatiseret Parti med nuppet, graaligt Udseende paa Snit; der findes desuden flere lignende mindre Partier i Omkredsen. Mucopus i Bronkierne; nedre Lap er mere hypostatisk, ikke ganske lufttom. Underlivet: Peritoneum

overalt glat og glindsende. Milten liden, atrofisk. Leveren ogsaa noget liden, blød; paa Snit viser den flere gule Spetter. Nyrene noget smaa og bløde; med Kapselen følger en Del overfladisk Nyresubstans, saa Overfladen ikke er ganske jevn. Snitfladen viser en meget smal Cortical-substans, men dog med nogenlunde tydelige Tegninger. Mave og Tarmkanal frembyder intet abnormt. Lacunar cranii betydelig fortykket; Hinderne blodfulde, let afløselige. Gyri tynde, Sulci tildels gabende. Sideventriklernes meget store, især bagtil, fyldte med klar Vædske. Hjerne-substansen fugtig, noget blodrig. Ependymet i 4de Ventrikel meget svullent og blødt.

Causa mortis: Bronchopneumonia.

6. T. T. E., 30 Aar gammel, Snedker, indlagt 18de Januar 1900. Som udlært Svend reiste han til Amerika, hvor han opholdt sig i 7 Aar. Han har været gift i 5 Aar og havt 2 Børn, hvoraf et lever og er friskt. Hans Kone anede ingen Uraad, før det for ca. 9 Maaneder siden begyndte at vise sig, at det stadig faldt ham mere og mere vanskeligt at udføre sit Arbejde, idet det jevnlig ikke lykkedes ham at faa sat de enkelte Dele, han havde arbejdet, ordentlig sammen. Naar han for denne sin Klodsethed fik Bebrejdelser af sin Svigerfader og Kollega, blev han sint og truede med at dræbe ham. Efterhaanden blev han mere og mere urolig; hans Tale blev mere og mere kun barnslig Snak, samtidig med, at det faldt ham vanskeligt at finde frem Ordene. Han klagede væsentlig over Trykning i Hovedet og Myrekryben nedover Kinderne, havde hyppig Diarré samt, som det synes, forbigaaende Ischuri. En Maaned før Ankomsten til Asylet blev han indlagt paa et Sygehus, hvor han omtrent den hele Tid holdt Sengen, som han dog paa Grund af Uroen jevnlig vilde forlade. Udseendet anæmisk, Udtrykket sløvt og noget maabet, Munden holdes halvt aaben, naar han tror sig ubemærket. Talen hesiterende og uklar, formaar ikke at gjengive, hvad der blir foresagt ham; Læberne dirrer ved Forsøg paa at fremsige Ordene. Tungen let belagt, skjælvende, men devierer ikke til nogen af Siderne. Gode Muskelkræfter i Armene, Parese i Benene. Gangen usikker; Retningen mod et bestemt Maal gaar i Slangebugtninger; har vanskeligt for saavel under Gang som paa Stedet at gjøre helt om; Skriften typisk; med lukkede Øine og sammensluttede Ben Rombergs Symptom. Patellarreflex tilstede; kan med lukkede Øine angive Benenes forskjellige Stillinger til hinanden. Ingen Anæstesi. Øinene eiendommelig glindsende; Pupillerne dilaterede, venstre større og mere ubevægelig end høire. Han føler sig som en Prins; har store Eiendomme i Chicago; eier det Skib, der bragte ham hertil, men som nu er afreist for at hente Maskiner til hans store Fabriker. Sønn, Appetit og, efter egen Paastand, Helbred i bedste Velgaaende. Han opgiver at have havt Lues under de første Aars Ophold i Chicago. En ved Indkomsten i Asylet institueret Smørekur à la Welander samtidig med Jodkalium indvendig seponeredes efter ca. 5 Dages Forløb. En

Maaned efter Indlæggelsen fik han et Anfald, hvorunder der var kloniske Kramper i hele venstre Side samt tilsyneladende Bevidstløshed. Fra denne Tid gik det hurtigt nedad; han sløvedes i betydelig Grad og blev rent ubehjælpelig, tilsølte Klæderne, naar han skulde nyde noget, og maatte tilslut mades; Svælgningen syntes at foregaa saa langsomt og besværligt, at endel af Ingesta maatte befrygtes at komme i Larynx. Urin og Fæces afgik involuntært. Han døde 22de April.

Sektion: Liget af en kraftig bygget, middelaldrende Mand. Smaa Kloringsmærker paa Underextremiteterne. Ved Aabning af Brysthulen trækker Lungerne sig ubetydeligt tilbage. I Spidsen af venstre Lunge er Adhærentser; der findes en Smule aragtig Inddragning med et lidet Kalkconcrement; desuden en Del knappenaalshovedstore, halvt gjennemskinnelige, graalige Gryn; nedre Lap er noget hypostatisk; desuden findes et mandelstort lysere Parti, som rager noget frem over Snitfladen og er skarpt begrændset. Høire Lunge har endnu stærkere Adhærentser langs bagre Rand; øvre Halvdel af øvre Lap infiltreret; den øverste Del af dette Parti er skifergraa og aragtig, medens der i den nederste Del er talrige Tuberkler af Udseende som for venstre beskrevet. Hele nedre Lap er fast og lufttom, af mørk Farve, med spredte, uregelmæssige, smaa lysere Partier indimellem, ragende frem over Snitfladen; i Bronkierne findes en skidden brunlig mucopurulent Masse; Slimhinden i Bronkierne og nederste Del af Trachea rød; Larynx bleg, frembyder intet abnormt; Epiglottisbrusken en Smule ombøiet i Randen. Hjertets begge Kamre fyldte med lyse Koagler, som strækker sig ud i Arterierne; Muskulaturen brunlig; Klapperne normale; Aorta ligesaa. Leveren noget mørk og blodfuld, forøvrigt intet abnormt. Milten frembyder intet paafaldende, heller ikke Nyrene. I Tarmen endel Scybala. Kraniets Ben temmelig tykke; de tykke Hinder sidder noget fast; de tynde Hinder ligeledes, men kun i den forreste Halvdel, saaat de kun med megen Vanskelighed lader sig løse; paa nogle Steder følger en Smule Hjernesubstans med; Hinderne er ret blodfulde ligesom selve Hjernen; Sideventriklerne betydelig udvidede, især bagtil, serumfyldte; Ependymet glat; forøvrigt sees intet makroskopisk abnormt hverken ved den store eller lille Hjerne.

Causa mortis: Bronchitis cum bronchopneumonia et tuberculosis apicum pulm., leptomeningitis lævis et hydrocephalus chr. intern.

7. P. A. R., 62 Aar gammel, Gaardeier, indlagt 30te August 1898. Faderen døde sindssyg, og da Moderen giftede sig igjen, antages det, at denne Omstændighed har været den foranledigende Aarsag til Sygdommens Udbrud hos Sønnen. Han sendtes da til Bergen og var syg et Aars Tid. Han har bestandig været noget underlig og svært fitalende af sig; har jevnlig skjældt Folk ud og ligget i stadig Strid om Skatter og Udbetalinger, kort sagt været en Plage for alle, som havde noget med ham at gjøre, særlig for Lensmanden. I flere Aar havde han mishandlet sine Kreaturer og ruinerede sig økonomisk ved sit Stel. Da han for 1½ Aar siden blev

gjort umyndig og andre maatte styre Gaarden, blev han mere og mere tvær og truende. Han havde det med at gaa ude om Nætterne, mishandle Kreaturer, tage bort fra Huset Klæder, Mad og Uld, som han gjemte bort i Uren. Efterat Gaarden var solgt, med Forpligtelse for de nye Eiere til at give ham Ophold, vilde han tvinge sin Villie frem med Hensyn til Maden, og gererede sig i det Hele saaledes, at der maatte holdes Vagt over ham. Udseendet jovialt, med et blidt og venligt Udtryk, prater uafsladelig, idet han gaar frem og tilbage og gestikulerer; han synes i høi Grad hallucineret. Hukommelsen er god. Han gaar ofte oppe om Nætterne og forstyrrer de andre Patienter f. Ex. ved at kaste Tæpper og Madrasser ud af Sengene. En Maanedes Tid før han døde, udviklede der sig i venstre Ingvén uagtet daglig Afgang af Fæces et Hernia incarcerata med paafølgende Gangræn. Han døde en af de sidste Dage i Mai.

Sektion: Liget af en ældre Mand i almindeligt Huld med Dødsflekker og Dødsstivhed. I venstre Ingvinalregion sees en tversgaaende 12—15 cm. lang, gabende Fure med graasorte, svulne, gangrænøse Rande; dette gangrænøse Udseende af Huden strækker sig nedover paa Laarets Indside, udover til øverste Crista ilei, og tilhøre for Os pubis, samt nedad paa venstre Side af Scrotum. Bunden dannes af en pusinfiltreret, halvt necrotisk Bindevævsvalke med en Aabning, hvorigennem stikker frem endel blaasort gangrænøst Oment; derimod rager der ingen Tarme udigjennem denne Aabning; saavel i den beskrevne Fure som i Omgivelserne ligger endel Ekkrementer, paa venstre Knæ et lidet hudløst Parti. Lungerne frembyder intet abnormt. Hjertet af almindelig Størrelse, temmelig brunt med forkalkede Arterier i Væggene; Klapperne normale; Aortabuen ligesaa; derimod er der i Aorta abdominalis og Arteria iliaca endel Ateromasi. Abdomen: Lever og Milt frembyder intet abnormt. Nyrene noget mørke, hyperæmiske under Kapselen; paa venstre Nyre findes Rester efter en Blødning, der er halvveis organiseret; det underliggende Nyrevæv har en noget graalig, smudsig Farve; ved Nyrene forøvrigt intet videre at bemærke. Tarmene: den øverste Del af de tykke Tarme er noget udspændt. Ca. 2 cm. ovenfor Valvula Bauhini er en liden Bugt af Tarmen indeklemmt i venstre Ingvinalkanal sammen med en hel Masse Oment, der er fastvoxet til Kanalens Vægge. Tarmslyngen er ikke større end, at Tarmens Lumen saavidt er lukket, og de to Snørefurer løber sammen ved Omentets Fæstepunkt i Tarmen. I den diametralt modsatte Væg af Tarmen er der en liden Aabning, og Tarmvæggen er her gangrænøret i et begrændset Parti, medens den ind imod Mesenteriet liggende Del er forholdsvis normal; hist og her findes Antydning til et floragtigt, let Belæg paa Tarmen, der i det Hele ser glat ud; der er intet Exsudat i Abdominalhulen. Ovenfor det indeklemte Parti er Tarmen fyldt med en halvflydende, mørk Fæcesmasse; nedenfor er den tom. Hjerneskillens Ben frembyder intet paafaldende, derimod findes paa Indsiden af Dura mater over begge Frontallappernes forreste Spids (især den venstre) samt over venstre Temporallap et fast-

hængende brunfarvet Blodextravasat, der ud til Siderne gaar over i en tynd, ikke ganske let afskrabelig Hinde. Et lignende Exsudat findes bagtil paa høire Del af den lille Hjerne. Den underliggende Hjernesubstans er brunfarvet; de tynde Hinder let afløselige fra de noget tynde Gyri i Frontallapperne; fraregnet endel Ødem i Hjernemassen, sees intet makroskopisk abnormt.

Causa mortis: Hernia gangrænosa incarcerata cum peritonitis incipiente. Pachymeningitis hæmorrhagica.

8. L. T. B., 65 Aar gammel, Fattiglem, indlagt 27de Februar 1900. Har altid været af et hidsigt Gemyt. For ikke fuldt 1 Aar siden havde han en Raptus, hvorunder han var mere end almindelig umedgjørlig; laa til sengs en Maanedes Tid, vilde ikke være oppe og lod baade Urin og Afføring gaa i Sengen. Efter en Periode, hvori Tilstanden igjen var nogenlunde som almindelig, fik han det fra Slutningen af September med Anfald af Raseri og Sinne, løftede f. Ex. Døre af Hængslerne og slængte dem væk. Naar han havde sovet, var han mest rasende, trampede i Gulvet og skjældte og bandte som en Tyrk. Senere paa Dagen kunde han danse, synge og prate ustandselig. Han kastede ofte Sten og andet, han fik Tag i, og slog Vinduer istykker etc; truede især Husets Folk med Kniv og Sax, hvormed han vilde dræbe dem, medens de sov; sig selv vilde han ogsaa tage af Dage ved at «hugge af sig Hovedet, saa det skulde trille nedover Bakken». Han har Synshallucinationer, ser Fanden komme ind gennem Vinduet, samt ser og hører Folk, som vil dræbe ham, komme efter sig. Ofte kaster han sig ned paa Gulvet, hvor han bliver liggende og skrige i timevis. Han spiser lidet og vil sulte sig ihjel; tror, at Folk vil forgive ham. Snart er han Prest, snart Biskop, Konge eller Keiser; tror sig at være almægtig og at have Bugten og begge Ender over selve Fanden. Han klager af og til over Smerter i Hovedet; har medfødt Katarakt og kan kun saavidt skimte Forskjel paa Nat og Dag. Lues har ei kunnet paavises. Han ser daarlig ud og har et sløvt Udtryk; gestikulerer med Hænderne og prater med sig selv; truer med, at han skal tage snart en, snart en anden, som sandsynlig er Gjenstand for hans Hallucinationer. Svarer trægt, men noksaa greit paa Spørgsmaal. Er yderlig urenlig; Skarn og Urin gaar under ham. I Asylet spiste han kun delvis sin Kost, klagede ikke over noget og vilde ikke vide af at være syg. En Uges Tid før han døde, viste der sig noget Ødem i Underextremiteterne samt forstærket Hjerteraktion. Aflød 8de Mai.

Sektion: Liget er af en gammel Mand; Dødsflekker, men ingen Dødsstivhed; temmelig stærkt Ødem i begge Underextremiteter; i Næsen endel størknet Blod; blaalig Misfarvning af Underlivet. Ved Aabning af Brystkassen trækker Lungerne sig meget lidet tilbage; i Pleurahulen findes endel blodblandet Vædske; begge Lunger stærkt hypostatisk, forøvrigt ødematøse. Hjertet er forstørret; Muskulaturen bleg, brunlig; Klapperne normale; Intima Aortæ cadaverøs, blaalig misfarvet; forøvrigt intet at finde. Leveren noget

blød, forresten Tegningerne udviskede. Milten stor og mørk, ikke særdeles blød; Trabeklerne stærkt fremtrædende. Nyrerne store, meget bløde; Kapselen hist og her fasthængende; forøvrigt aragtige Inddragninger enkelte Steder; Snitfladen viser næsten overalt bleg, gulagtig Farve, specielt udtalt i Barksubstansen; Nyrebækkenet en Smule injiceret, forøvrigt intet paafaldende; Urinblæren indeholder en hel Del ganske klar Urin; Slimhinden bleg. Tarmkanalen frembyder intet abnormt; Maveposen derimod er stærkt slimbelagt; Slimhinden med talrige Nupper. Ved Hjerneskillens Ben intet særdeles at bemærke. De tynde Hinder blodoverfyldte og Sideventriklerne betydelig udvidede især bagtil; forøvrigt intet at bemærke.

Causa mortis: Nephritis parenchymatosa chronica cum hypertrofia cordis. Oedema et hypostatis pulmonum; hyderæmia meningeum.

9. B. L. B., 66 Aar gammel, Tjenestepige, indlagt 23de Februar 1881. Patienten er anset for et Menneske med lidet udviklede Aandsevner og har ikke ved Arbeide kunnet tjene sit Brød. For flere Aar siden havde hun et akut maniakalsk Anfald, som var af kort Varighed, og ikke efterlod sig videre Følger. Nærværende Anfald har varet i 4 Uger, indfandt sig temmelig pludselig med Uro og Exaltation, Søvnløshed — altid i Bevægelse med Tilbøielighed til at tumle ude i det Fri —, taler uafbrudt, men forvirret og usammenhængende, bliver snart fornærmet selv ved den mindste Modsigelse og er utilfreds og grov mod alle Mennesker, som har Tilsyn med hende, er skadefro og vil ødelægge, hvis man ikke har Øinene med hende. Hun har liden Appetit; ansees ikke at plages af nogen legemlig Lidelse. Hun har brugt varme Bade og Douche i det Haab, at Sygdommen skulde gaa over, som tidligere, uden Asylbehandling, men da hun stadig er bleven værre, maatte hun anbringes i et Asyl.

1881, Mai 31te. Ingen Raptus siden Indlæggelsen — stille og rolig, men tullet, træg og egen, som undertiden gaar over til Stridighed, naar hun ikke faar sin Villie. Taler lidet og svarer kun hen i Veir og Vind — deltager ikke i Arbeide.

1882, December. I lang Tid Cellepatient, støiende, urolig, med Ødelæggelsestrang, ligger nøgen, Næringsvægring, saa ofte Tvangsfodring maa anvendes. Afmagres indtil det yderste, Sløvheden tiltager.

1883, December. I Løbet af Sommeren Tilstanden noget bedre, rolig, med god Madlyst og tiltagende Huld; overført til Fællesværelse; hvor hun ikke volder Forstyrrelse.

I de følgende 16^{1/2} Aar af hendes Asylophold vexlede stadig relativt roligere (Sløvheds) Perioder med urolige Raptus af kortere eller længere Varighed, under hvilke hun paa Grund af Ødelæggelsestrang, Støien og Skrigen maatte bringes i Celle. I de sidste 4 Aar tiltagende Sløvhed og Senescens. De sidste Maaneder led hun jevnlig af Bronkit, var yderst debil og holdt for det Meste Sengen. Hun døde 21de Juni.

Sektion: Liget er af en gammel Kvinde med Dødsstivhed og Dødsflekker; let Grønfarvning af Underlivet. Mellemgulvet staar i Høide med

6te Mellemeribbensrum. Hjertet: Hjerteposen indeholder en hel Del klar Vædske; Hjertet selv synes noget stort i Forhold til Ligets Haand, Muskulaturen er dog af almindelig Tykkelse, af brunlig Farve; høire Hjerte betydelig fedtdegenereret. Lungerne er i sin Helhed fastvoxede til Brystvæggen og emfysematøse i Toppen; bagtil og nedad er de noget blodfuldere end opad; i Luftrøret og dets Grene overalt en Masse Slim; Bronkialkjerterne er noget store; en af dem indeholder et Kalkstykke. Underlivet: Milten er liden; fortykket Kapsel, som er fastvoxet til Omgivelserne. Leverens nedre Rand er fastvoxet til Tarmen og Bugvæggen; Leveren noget mørk med Antydning til Muskat her og der. Ingen Slim i Galdeblæren. Nyrene er meget smaa og Kapselen noget adhærent; Overfladen er heller ikke glat hist og her. Paa Snit sees endel Fedtdegeneration paa Overgangen mellem Bark og Marv; ved Nyrebækkenet intet at bemærke, heller ikke ved Urinblæren. Maveposen indeholder endel Slim; Slimhinden temmelig glat og atrofisk. I Tyndtarmen hist og her nogen Injektion af Slimhinden; intet abnormt ved Lymfekjertlerne. Hjerneskillens Ben meget tykke; den tykke Hjernehinde lader sig ikke løse af; de tynde Hinder er blodoverfyldte; Hjernen er noget liden. Venstre Sideventrikel er noget udvidet bagtil og større end høire. Forresten findes intet at bemærke, hverken ved den store eller lille Hjerne.

Causa mortis: Bronchitis chronica.

10. P. K. S., 29 Aar gammel, Tjenestedreng, indlagdes 30te April 1894. Patienten lider, saavidt det kan sees, af et Slags Melancholia stupida, der nylig skal være optraadt. Han er en stor, stærk, kraftig bygget og forøvrigt velnæret Mand, med en frisk Ansigtssfarve, men sløvt Blik, slappe Træk og slap Holdning. Han siger ingenting og besvarer ikke Spørgsmaal. Kun ved stærk Tiltale bringes han til at reise sig op, naar han sidder. Han spiser og sover godt. I den første Tid efter Indkomsten paa Asylet sad han taus, indesluttet og sløvt hen med bøiet Overkrop, uden at deltage i Arbeide. Slapheden og Interesseløsheden tiltog; han lod Klæderne falde af sig eller lod sig sige ned paa Gulvet eller Jorden, eftersom det faldt sig; af og til kunde man dog høre ham raabe afvexlende paa Jesus og Djævelen; gjorde Indtryk af at have Hallucinationer. Madlysten var god, og han var renlig. Ca. 3 Aar efter Indkomsten opdagedes der under Badningen en Pus secernerende Fistel paa høire Side af Scrotum, samt Svulst og Rødme af Testis og Epididymis. Han klagede ikke over Smerter. 1½ Aar senere begyndte han at lade falde Ytringer om, at han vilde tage Livet af sig, og gjorde ogsaa en Dag et Forsøg paa at drukne sig, hvilket dog itide hindredes af Betjeningen. Men en Dag isommer (30te Juli) saa han sit Snit til at undvige over Gjærdet og styrte sig i Lungegaardsvandet; ca. 10 Minuter efter blev han fisket op, og der gjordes ihærdige Oplivningsforsøg, men det lykkedes ikke at bringe ham tillive igjen.

Sektion: Liget er af en høi, kraftig bygget Mand i de 30. Udtalt

Dødsstivhed; Dødsflekker; der er ligeledes udtalt Gaasehud baade paa Under- og Overextremiteter. Lungerne staar paa høire Side i Høide med 6te Costa og paa venstre med 5te Intercostalrum; de trækker sig ved Aabning af Brystkassen ikke tilbage, da de er fastvoxede til Brystvæggen. Hjerteposen indeholder 2—3 Spiseskeer klar Vædske; Hjertet er stort i Forhold til Ligets Haand, indeholder endel flydende Blod uden Antydning til Blodlever; Muskulaturen synes i venstre Hjerter tykkere end normalt; ingen Blodudtrædelser nogetsteds paa eller i Hjertet. Venstre Lunge rigelig vædskefuld, temmelig blodfuld. Opad i Toppen og nedad i øvre Lap findes ostagtige, vel ertstore Partier, friske Tuberkler og Tuberkelgrupper; høire Lunges øvre og nedre Lap er besat med Tuberkelgrupper og ostagtige Partier; den øvre er desuden noget aragtig i Toppen og temmelig lufttom; paa Grund af den stærkt fibrøst fortykkede Pleura kunde ingen Blodudtrædelse opdages; Luftveiene indeholder endel Slim, der er noget rød; Bronkialkjerterne er noget svulne og indeholder Tuberkler. Leveren har paa sin Overflade fibrinøst Belæg, hvori sees nogle faa, neppe knappenaalshovedstore Tuberkler, der findes ingen Blodudtrædelser paa dens Overflade; Leveren i det Hele blodfuld; forøvrigt intet at bemærke. Milten mørk, blodfuld og af almindelig Størrelse. Paa Tarmens Serosa sees hist og her ikke fuldt knappenaalshovedstore Gryn, tildels af fibrinøs Karakter, paa sine Steder bestaaende af tynde Tuberkler; paa Tarmens Slimhinde findes endel bitte smaa Saar, i hvis Rande der somme Steder sees smaa Tuberkler. Maveposen indeholder mindst en Liter tygget Mad; Slimhinden noget rød. Nyrene er store og mørke; forøvrigt intet særligt at bemærke. Urinblærens Slimhinde bleg. Høire Testikel samt Sædstrengen i sin hele Længde er tuberkuløs. Hjerneskillens Ben er meget tykke; de tynde Hinder er meget blodoverfyldte, men lader sig let afløse overalt. Fraregnet, at Pandelapperne synes noget smaa fortil, kan intet abnormt sees ved den store eller lille Hjerne, ligesaa lidt som ved den forlængede Marv.

Causa mortis: Submersio (suicidium). Tuberculosis pulmonum, hepatis, peritonei et testis dextr.

11. E. K. Y., 32 Aar gammel, ugift Gaardmandssøn, indlagdes 1ste November 1900. Patienten havde været behandlet i Asylet fra 10de Januar til 13de April 1890. Tidligere har han desuden været behandlet 1 Gang paa Rotvold og 3 Gange paa Newengaarden. Han tilhører en Familie med mange Sindssyge. Moderen og en afdød Broder var decideret sindssyge; 2 andre Brødre og en Søster frembød ligeledes tydelige Tegn paa Sindssygdom. Den nærmeste Foranledning til dette, som til de tidligere Udbrud, var religiøse Skrupler; nu sidst kom han syg hjem fra et Missionsmøde i Aalesund, var søvnløs, tildels opfarende og voldsom, men i Almindelighed munter og tilfreds, fæstede sig ikke ved noget bestemt, men sprang fra det ene til det andet. Han transporteredes til Asylet i rasende Til-

stand, suret paa Hænder og Ben, under Ledsagelse af 2 Mand og indlagdes øieblikkelig i Celle, nøgen i Aalegræs; dette kaster han hulter til bulter omkring, ligger næsegrus paa Gulvet under alskens underlige Fagter, fremmunler uforstaaelige Sætninger og viser sig, naar Celledøren aabnes, angribende og voldsom samt farlig at komme nær; Maden kaster han rundt omkring i Cellen, vil ikke spise, uden at han holdes fast. Han synes dygtig hallucineret. Til sine Tider skraaler og skriger han. Han afgang ved Døden 15de November af Lungeødem og Hjertelammelse. Dagen forud var han noget roligere, men lige ør og forstumlet som før; han havde ingen Feber, spiste sin Kost som ellers og frembød intet Tegn paa en nær forestaaende Død.

Sektion: Liget er af en høi Mand mellem 30 og 40 Aar. Der er enkelte smaa Huderosioner tildels med Skorper paa Extremiteterne. Forøvrigt ingen Læsioner at opdage. Der er begyndende Dødsstivhed i Underextremiteterne og tydelige Dødsflekker. Ved Aabning af Brystkassen trækker Lungerne sig ikke tilbage. Hjertet er fuldt af tildels levret Blod; det er af almindelig Størrelse, men meget slapt og blegt; Muskulaturen af almindelig Tykkelse; Klapperne normale. Paa Intima aortæ smaa, fortykkede Partier. Lungerne er begge fastvoxede til Brystvæggen specielt bagtil. Venstre Lunge er hepatiseret, især i de laveste Partier og tillige ødematøs. Høire Lunge er meget stor og forøget i Vægt; hele nedre og midtre Lap samt den underste Halvpart af øvre Lap er infiltreret og har delvis et graat, nuppet Udseende; overalt er der et betydeligt Ødem, som rinder ud fra Snitfladen, strax man trykker paa Lungen. Bronkierne indeholder i de lavere Partier af Lungen et slimblandet Pus. Bronkialkjertlerne er ikke svulne. Intet at bemærke ved Trachea. Underlivet: Milten noget fast, forøvrigt intet at bemærke. Leveren meget blodfuld, viser let Antydning til Muskat. Mave og Tarmkanal frembyder intet abnormt. Nyrerne synes noget smaa; Kapselen hænger næsten overalt fast, saa der ved Afløsningen følger Nyresubstans med; paa Snitfladen findes enkelte gule, sribede Pletter; Tegningerne er utydelige. Barksubstansen synes dog at være af normal Tykkelse. Hjerneskillens Ben frembyder intet abnormt; alle Hjernes Hinder er blodfulde og ødematøse. Hjernesubstansen er ogsaa meget fugtig; forøvrigt intet abnormt at se paa den store eller lille Hjerne eller den forlængede Marv.

Causa mortis: Degeneratio cordis; oedema pulmonum.

12. A. N. F., 44 Aar gammel, ugift Husmandssøn; indlagdes 12de Juli 1884. I 14-Aars Alderen kom han i Lære hos en Vognfabrikant i Kristiania, blev senere Jernbanearbejder, reiste i August 1878 til Helgeland, flakkede om paa forskjellige Steder og blev nogle Aar senere som Løsgjænger sendt til Hamar. Her blev han som mistænkt for Tyveri sat fast, men senere løsladt, hvorefter han opholdt sig en Tid hos sin Søster. Da hans Opførsel var truende og voldsom, maatte han atter sættes fast. Ifølge Meddelelse fra Gaustad indkom han der første Gang 18de Januar 1879 under

Diagnosen Dementia. Sygdommen havde været i 2 Aar. Der optraadte af og til Raptus med Voldsomhed og Ødelæggelsestrang, men efterat han i flere Maaneder havde holdt sig rolig, blev han 19de Februar 1883 udskreven i Bedring. Han blev dog allerede 27de s. M. indlagt paa nyt, da han viste sig voldsom og farlig for den offentlige Sikkerhed. Under Opholdet i dette Asyl maatte han i den første Tid ofte isoleres i Celle paa Grund af sin Voldsomhed og Farlighed. Han blev efterhaanden overordentlig irriteret og urenlig og Opførselen paa Grund af forskellige Vrangforestillinger aldeles uberegnelig. Den sidste Uges Tid laa han i Aalegræs; da han ikke havde havt Afføring paa et Par Dage, og Underlivet var noget udspændt, undersøgte dette, trods voldsom Modstand fra hans Side; der følte da tilhøre for Navlen en rund Tumor eller Haardhed, der lod til at være yderst ømfindelig; han var febril, fik sparsomme Brækninger og døde 25de November.

Sektion: Liget af en høi, middelaldrende Mand i almindeligt godt Huld. Der er Ødem i Underextremiteterne og høire Underarm samt høire Haand. Endel skorpebelagte Dekubitussaar paa Korsbenet, høire Høfte og høire Albue. Ingen Glandelsvulst af Betydning. Der er Dødsflekker og Dødsstivhed tilstede. Ved Aabning af Brystkassen findes Væv i Mediastium ant. serøst infiltreret og Lymfeglandlerne svulne. Hjerterosen indeholder flere Spiseskeer ikke ganske klar serøs Vædske. Hjertet selv er meget slapt og temmelig blegt, Muskulaturen af almindelig Tykkelse, Klapperne normale. Intima aortæ hist og her gulspættet, men uden større Fortykkelser. Lungernes Overflade belagt med et let afskrabeligt, fibrinøst Belæg. I begge Pleurasække, men allermost i høire, endel serøs Vædske. I høire Lunges bagerste Halvdel, især i nedre Lap, findes udbredt Infiltration med flekvise, graalige, let nuppede Partier, omgivet af mere rødligt og serøst infiltreret Lungevæv. Lungen er her betydelig fastere end normalt og lidet luftholdig; i Bronkierne et rigeligt mucopurulent Indhold. I venstre Lunges bagerste Parti findes disse Forandringer kun let antydede; forøvrigt intet paafaldende. Underlivet: Der findes i Underlivshulen et betydeligt purulent Indhold, der er tykkest og af graagrøn Farve i og nær det lille Bækken og antager en tyndere, mere serøs Beskaffenhed opad, omkring Leveren og Maveposen. Seresa er overalt injiceret og Tarmene tildels loddede til hinanden og til Omentet. I dettes nederste og stærkt fortykkede Parti findes en næsten dueægstor Pushule med mørke Vægge. En lignende Pushule findes i Væv mellem Rectum og Prostata. I Rectum en Del udvidede Vener (der har saavel under Sygdommen som tidligere været Hæmorrhoider). Maveposen indeholder en Del ildelugtende, grumset Velling. I Tarmen en hel Del Exkrementer. Slimhinden noget rød. Processus vermiformis normal. Milten er noget forstørret og blød, men ikke henflydende. Leveren er ogsaa noget blød, mørk, blodfuld. Ubetydelig Galde i Galdeblæren. Nyrerne er noget mørke og har utydelige Tegninger. Urinblæren stor med trabekulær Indside; den indeholder en hel Del klar

Urin. Prostata synes noget stor, men rager ikke ind i Blæren. Den ovenfor omtalte Absces ligger lige op til Prostata, men dannes ikke af dennes Væv. Hjerneskillens Ben meget tykke; Hinderne noget ødematøse. Selve Hjernen er stor med vel udviklede Gyri. Der findes ingen makroskopisk iagttagelige, sygelige Forandringer.

Causa mortis: Peritonitis purulenta diffusa; Pneumonia hypostatica.

13. B. R., 25 Aar gammel, ugift Sømand, indlagdes 12te Oktober 1900. Patienten, der har et ganske takkeligt Ydre, men hvis Blik og Ansigtstudtryk er noget sløvt, har haft Epilepsi i 10 Aar og har 10 Gange været indlagt paa Stavanger Bys Sygehus. I den første Tid Anfald med 3 Maanedes Mellemlid; siden stadig hyppigere Anfald, indtil flere Gange i Døgnet. Samtidig blev han sløv og til sine Tider voldsom. Ved Indkomsten første Gang 3die Mai 1899 var han meget urolig og voldsom og maatte sættes i Spændtrøie i 5 Dage. Der udviklede sig efter dette en Radialparalyse, der senere svandt under elektrisk Behandling. I første Maaned af Opholdet observeredes intet Anfald, siden kom der et saadant omtrent hver 8de Dag. Da han blev udskreven (13de November 1899), havde han hyppige Anfald om Natten. Behandledes med Brom. Indkom igjen 3die Mai 1900, var ganske rolig, men temmelig sløv. Oplyste dog om sit Navn, huskede, at han havde været paa Asylet før; klagede over Smerter i Hovedet, men kunde ikke give nogen Forklaring om Anfaldenes Hyppighed. Han besvarer Spørgsmaal meget langsomt, som om han søgte efter Ordene. I de første Dage et Par Anfald hver Nat, siden observeredes der ikke noget. I den sidste Tid adskillig kvikkere; til sine Tider i godt Humør, til andre Tider ganske taus, med stivt stirrende Blik og vredt Ansigtstudtryk.

December, 6te. Har i sidste Uge henligget bevidstløs under næsten ustandselige Anfald; maser Aalegræs og Sengklæder rundt om i Cellen, reagerer ikke paa Tiltale, maa mades; afgik i Formiddag ved Døden uden at være kommen til Bevidsthed.

Sektion: Liget er af en kraftigbygget, yngre Mand i almindeligt Huld. Der findes talrige Kloringsmærker og smaa, overfladiske Saar paa forskellige Dele af Legemet, saavel paa Extremiteterne som paa Truncus. Der er udtalt Dødsstivhed og Dødsflekker tilstede. Ved Aabning af Brystkassen trækker Lungerne sig lidet tilbage. Hjerterosen indeholder flere Spiseskeer klar, serøs Vædske. Hjertet selv af almindelig Størrelse. Paa dets Forflade ned imod Apex findes flere knappenaalshovedstore Blodudtrædelser under Pericardiet. Hjertet indeholder en hel Del mørkt Blod, hvori sparsomme Koagler. Dets Muskulatur er af almindelig Tykkelse, temmelig slap. Klapperne normale; Aorta ligesaa. Lungerne er mørke og ødematøse, hvortil kommer en hypostatisk, pneumonisk Tilstand i de bagerste Partier, hvor de hist og her er lufttomme. Inden Pleura findes paa mange Steder smaa, punktformige Blodudtrædelser. Ved Bronkialkjertlerne intet at bemærke. I Bronkierne og især i Trachea findes en stor Mængde lyst Skum.

Underlivet: Peritoneum overalt glat og speilende. Milten noget stor, fast, mørk. Leveren er ogsaa meget blodfuld, Blodudtrædelser under Kapselen kan ikke opdages. Nyrerne, Uretererne og Urinblæren frembyder intet abnormt. Intet at bemærke ved Kraniets Bedækning eller Ben. Hjerne-hinderne stærkt venøst overfyldte, dog ingen Blodudtrædelser; de lader sig let afløse. Hjernen selv, der er ret stor, er blodfuld, men frembyder forøvrigt intet paafaldende.

Causa mortis: Epilepsia.

Økonomisk Beretning for Møllendals Asyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Møllendal.

Indtægt:

	Kr.
Indtægt.....	38 296,85

Udgift:

	Kr.
Lønninger (inkl. Prest, Bestyrer, Vikar og Inspektør).....	8 220,00
Bespisningen for Patienterne	16 000,00
Bespisningen for Betjeningen	3 000,00
Brænde	3 000,00
Belysning	600,00
Renter	2 500,00
Inventarieanskaffelse	800,00
Skatter og Assurance	850,00
Grundleie og Telefon	480,00
Aalegræs og Halm	560,00
Vask, Sæbe og Soda	460,00
Reparationer	1 200,00
Tobak og Feining	400,00
Kjørsel	600,00
Diverse, Medicin etc.	?

Af Asyllæge Bødkers Beretning for Trondhjems Hospitalstiftelses Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Trondhjem.

Asylets reglementerede Belæg er paa Grund af indtrufne presserende Omstændigheder stadig overskredet, men i Regelen altid først efterat Rotvold Asyl har negtet Optagelse. I Asylets Journal er anført, at 10 Mænd og 4 Kvinder i Aarets Løb forgjæves har ansøgt om Plads. Antallet er vistnok endel større, da der altid til min private Bolig indløber enkelte Forespørgsler pr. Telegraf og Telefon.

Asylet er desværre for Nærværende overfyldt med uhelbredelige Patienter, hvis Tilstand er af den Beskaffenhed, at en Forpleining udenfor Asyl ikke lader sig realisere uden større Risiko. Negtes kan det heller ikke, at man imellem for at skaffe ledig Plads bliver nødsaget til at udsende Patienter til privat Forpleining, hvilke — i Tilfælde af rummelige Asylforholde — af flere Grunde egnede sig bedst for vedblivende Asylforpleining.

Den almindelige Sundhedstilstand inden Asylet har været god, naar undtages i Februar og Marts, da henved $\frac{1}{3}$ af Patienterne angrebes af Influenza.

I Aarets Løb døde 2 Kvinder.

1. O. A. I., ugift, 40 Aar gammel, sindssyg i mere end 2 Aar, indlagdes i Asylet den 1ste Mai under Diagnosen: Dementia. Selv havde hun ikke Spor af Bevidsthed om at mangle noget, var fuldstændig sløv, havde næsten ingen Hukommelse, kunde saaledes ikke engang erindre, hvad hun havde spist til Middag, om hun spurgtes derom $\frac{1}{2}$ Time efter Maaltidet. Formaaede hun at besvare et enkelt Spørgsmaal rigtig, skede dette ligesom mekanisk uden nogen Bevidsthed om, hvad hun maatte have sagt. Sløvheden tiltog efterhaanden yderligere, saa at hun tilsidst maatte fodres. Gangen blev ustø og slæbende. De paralytiske Symptomer bandt hende tilsidst til Sengen, og snart fik hun Liggesaar. Den 27de Juni var der fuldstændig Svælgparalyse, og den 28de døde hun.

Sektion 24 Timer efter Døden.

Liget udviser en betydelig Korpulence og et meget tykt Fedtpolster. Paa Nates sees to gangrænøse Saar. Betydelig Hypostase i begge Lunger, mest i høire. Hjertet fedtdegenereret. Samtlige Tarme umaadelig udpilede af Gas. Kraniet blev ikke aabnet.

2. L. H., Arbeiders Kone, 53 Aar gammel, overførtes hertil fra Sygehuset den 16de August. Det oplystes, at hendes Sygdom først var bemærket for 2¹/₂ Maaned siden, uagtet hun allerede led af en fuldstændig Dements. Hendes Mand vilde vide, at hendes Sygdom var bevirket ved en Kontusion paa Hovedet efter et Fald, hvorom hun selv imidlertid ikke havde nogen Erindring. Under tiltagende Debilitet og Sløvsind samt Motilitetsvækkelse holdt hun fra den sidste Del af September stadig Sengen. I Begyndelsen af Oktober fik hun Excoriationer paa Nates og mod Slutten af Maaneden Decubitus og døde den 23de. Sektion blev ikke foretaget paa Grund af Lægens Upasselighed.

Udgifterne til Medicin har pr. Dag pro persona udgjort Kr. 0,015.

Bespisningen har iberegnet for Betjeningen samt leiet Hjælp (til Fladbrødbagning og Klædesvask) kostet pro persona pr. Dag Kr. 0,386. I denne Beregning er ikke medtaget Løn til 2 Kjøkkenpiger samt Brændsel til Kjøkkenet.

1 Patient har pr. Dag kostet Asylet Kr. 0,946.

Driftsoverskuddet for dette Aar beløber sig til Kr. 5 275,71, — noget mindre end tidligere paa Grund af den herskende Dyrtid i Forbindelse med Forhøielse af Betjeningens Aflønning.

Det samlede Overskud paa Driften i de 11 Aar, i hvilke Asylet har besørget sin Bespisning direkte for egen Regning, beløber sig til Kr. 80 599,40.

Opgave over Indtægter og Udgifter vedkommende Trondhjem's Hospitalstiftelses Sindssygeasyl for Aaret 1900.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Trondhjem.

Indtægt:

	Kr.	Kr.
Refusioner for Sindssyges Forpleining	36 452,52	
Tilfældige Indtægter	139,84	
		36 592,36

Udgift:

	Kr.	Kr.
Bespisningsomkostninger	14 861,28	
Løn til Betjeningen	4 848,33	
		19 709,61
867 Hl. Fyrkul ..	1 634,10	
135 ¹⁸ / ₂₀ Favne Ved	1 833,98	
		3 468,08
Lys, Olie og Fyrstikker	48,85	
Gas	345,66	
		394,51
Medicinaludgifter, 6 Kvartaler	756,53	
Anskaffelser, Reparationer og Arbeidspenge	3 212,25	
Avertissementsomkostninger	9,84	
Skatter og Afgifter	492,02	
Begravelsesomkostninger	48,40	
Lægens Løn	2 800,00	
Tilfældige Udgifter ..	425,41	
		7 744,45
Driftsoverskud		5 275,71
		36 592,36

Af Direktør Selmers Beretning for Rotvold Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold.

Indlæggelserne faldt temmelig forskjellig til forskjellige Tider og mere ujevnt, end det pleier at være Tilfældet. Jeg har Formodning om, at dette skriver sig for en Del derfra, at paa Grund af de vanskelige Pladsforhold i Asylet har flere maattet vente paa Indlæggelse, hvorved det naturlige Forhold er bleven forrykket.

Der indkom tilsammen Anmeldelse af 190 Syge til Optagelse. Deraf blev ca. 50 Andragender dels midlertidig, dels definitivt afslaaede.

Det synes mig, som om der i dette og ogsaa i det foregaaende Aar har været noget mindre Trang til at faa Syge indlagt, at dømme efter de indløbne Anmeldelser om Plads. Om dette i Virkeligheden forholder sig saa, og hvad i saa Fald kan være Grund dertil, tør jeg ikke have nogen bestemt Mening; muligens dog, at mindre gode Tider har gjort Folk mere tilbøielige til at beholde Syge hjemme, uagtet det dermed forbundne Besvær.

De Udgaade afreiste samtlige til sine Hjemsteder paa 10 nær, der udsattes til Forpleining i Nærheden af Asylet, 7 i Malvik, 2 i Bratsberg og 1 i Lexviken paa den anden Side af Fjorden. Dette Sted blev valgt for en Syg fra Salangen, der tidligere havde været udsat i Malvik, men i den senere Tid var begyndt at rømme til Byen og gaa ombord i Dampskibe for at komme hjem. Dette lykkedes ham ogsaa en Gang i Vinter, saa han blev med Skibet den lange Vei til Salangen. Hjemme viste han sig imidlertid saa umedgørlig og truende ligeoverfor sine Slægtninge, at han maatte sendes tilbage til Asylet igjen.

For Tiden er der udsat fra Asylet og tilsees derfra 95 Syge. De fleste er udsat i Malvik, nogle ogsaa i Bratsberg og Tiller og et Par i Klæbu. Der har i det Hele været udsat adskillig flere i Aarenes Løb; men dels ved Hjemreise og Dødsfald og dels ved Gjenoptagelse i Asylet er Antallet igjen reduceret

og udgjør nu som anført 95, nemlig 42 Mænd og 53 Kvinder. 1 Kvinde udgik efter afgiven Erklæring. Hun var forlangt indlagt til Observation af Amtmanden i Finmarkens Amt i Kraft af Departementsskrivelse af 13de Juni 1896. Hun blev erkjendt sindssyg og har senere været udsat i Asylets Nærhed.

Om de Døde, 5 Mænd og 7 Kvinder, skal jeg give følgende nærmere Oplysninger:

Hos en dement Mand, der døde af Pneumoni, fandtes ved Obduktionen en Absces i den lille Hjerne. Han indkom første Gang i Asylet i 1893, 18 Aar gammel.

Under et ca. 8 Maaneders Ophold frembød han især catatoniske Fænomener, han var taus og laa ubevægelig med stereotyp Udtryk, var urenlig og maatte fodres. Denne Tilstand afbrødes kun enkelte Gange, idet han begyndte at synge én bestemt Sang eller gjentage én Sætning i lang Tid.

Hjemsendt bedredes han en Tid, men maatte saa atter indlægges paa Grund af Uro. Hans senere Tilstand var en temmelig dyb Dements, ofte ledsaget af Uro og Ødelæggelsestrang. Han var et Par Gange udsat til Forpleining, men maatte atter indtages igjen.

23de Februar er anført, at han siden igaar har været slap og døsigt med sjanglende Gang og kastede op iaftes; giver som sædvanlig ingen Besked.

Han laa derefter tilsengs noget over en Maaned, men blev stadig svagere, kunde ikke holde Balancen, naar han kom op, laa meget som i en Døs og kastede ofte op. De sidste Dage laa han halvt soporøs.

Ved Sektionen under Udtagelsen af Hjernen strømmer 2—3 Spiseskeer tykt, grønt Pus ud, der viser sig at stamme fra en aabnet Absces i den lille Hjerne, beliggende mellem dennes Lobus semilunaris og Lobus post. inf. og indtagende Partier af begge. Abscessen var af en stor Valnøds Størrelse med ujevne, tjavsede Vægge og skidden, graarød Farve. Ved Hjernen forøvrigt intet at bemærke, kun noget blodfuld. De øvrige Organer viste heller ikke noget særligt abnormt og heller ikke noget, der kunde give Antydning til Abscessens Opstaaen.

En Mand døde efter ca. 1½ Maanedes Ophold i Asylet af Pneumoni. Han var dement med depressive Forestillinger og var allerede ved Indkomsten i Asylet temmelig medtagen. Han havde gjort et Selvmordsforsøg, hvorefter han havde et større Saar i Issepartiet med blottet Ben. Han havde desuden et stort Hernie, der voldte ham Besvær. Han vilde nødig tage Næring til sig og afkræftedes hurtigt. Sektionen viste graa Hepatisation i begge Lungers nedre Partier, der var store og lufttomme.

En Mand døde marastisk. Han led af cirkulær Sindssygdom og havde været syg med kortere og længere fri Mellemrum siden 1872. Han havde derunder været indlagt flere Gange i Asylet og indkom sidste Gang i 1896 i manisk Tilstand, der efter et Par Aars Forløb slog over i Depression. I det sidste Aar laa han stadig tilsengs og var meget deprimeret, uden at noget bestemt andet tydeligt kunde paavises.

Ved Sektionen fandtes foruden nogen Arteriosklerose og Hypostase i Lungerne intet andet end en tydelig Atrofi af de fleste Organer.

Af Tuberculosis pulm. døde en Mand, der indkom i 1891 til Observation efter at være sat under Tiltale for Mord. Han befandtes at lide af Forfølgelsesmani, og paa Grund af hans Farlighed beholdtes han senere i Asylet. Han viste sig her meget lumsk og -voldsom, anfaldt pludselig Vogterne og søgte at kvæle dem ved Tag i Struben. Han blev derhos mere og mere dement og ødelæggende; sønderrev Gang- og Sengklæder, saa han tilbragte den senere Tid i Halmcelle. I Marts 1900 bemærkedes, at han aftog i Huld og Kræfter, og han døde et Par Maaneder derefter temmelig pludselig. Sektionen viste, at der var skeet Ruptur af en Kaverne med Dannelse af Pneumothorax.

Jeg skal her bemærke, at denne Komplikation (Pneumothorax) synes mig at forekomme meget hyppigere hos sindssyge, end andre Tuberkuløse. Der er saaledes forekommet et lignende Tilfælde til i dette Aar, og jeg erindrerr fra tidligere flere. Det er ikke urimeligt at antage, at det er den ofte svækkede Sensibilitet og mindre Følsomhed for Smerter hos Sindssyge, der er Aarsagen. Hertil kan ogsaa komme Uro, hvorved Respirationen forstærkes.

En Mand endte sit Liv ved Suicidium. Jeg skal her give et Uddrag af den Anmeldelse, der strax blev given derom til Kontrolkommissionen og Medicinaldirektøren. Den 71 Aar gamle Husmand fra Støren indkom i Asylet 12te December 1900. Det blev oplyst, at han for noget over 2 Aar siden begyndte at vise Tegn til Sindssygdom, som det antoges paa Grund af Grublerier over en formentlig Feil ved et Skjødedokument. Han blev mere og mere irriteret, troede sig forurettet af Børnene og andre i Bygden og for omkring med Trudser og skræmte Folk. I Asylet fremkom han med de samme Klager, men paa en temmelig tøvet Maade, saa det var vanskeligt at følge Gangen i hans Forklaring. Han var klar og orienteret og gjorde et godsligt Indtryk, men han var misfornøjet med Indlæggelsen og gik stadig og talte om, at han maatte faa reise hjem, alt skulde da blive godt, han vilde give alt fra sig osv. Han var nogle Dage paa C2, men da han var rolig og syntes ufarlig, flyttedes han til B.

Den 22de December, altsaa 8 Dage efter Indkomsten, forholdt han sig under Morgenvisiten som sædvanlig, talte om Hjemreise, men uden særlig Iver eller Affekt. Da jeg var færdig med Visiten og paa Tilbageveien passerede B, blev det meldt, at Vogteren netop havde fundet ham inde paa Privetet siddende paa Brettet med en Løkke af Strømpebaandet om Halsen og holdende den anden Ende af Snoren, der var slynget om en Stang over ham, i Haanden. Han var asphyktisk og uagtet Anvendelsen af de sædvanlige Midler ikke til at bringe tillive.

Sektionen den følgende Dag viste: Intet Spor af Strangulationsfure, Hjernen ubetydelig blodoverfyldt. Lungerne og ligeledes Organerne i Underlivet mørke og noget blodfulde; ingen Ecchymoser paa Pleura eller Pericardiet, Hjertet tomt, Klapperne med enkelte Fortykkelser. Blodet overalt mørkt og flydende, i Urethra en slimet Vædske.

Det er altid en uhyggelig Begivenhed, naar et saadant Tilfælde indtræffer i et Asyl; og det vil indtræffe af og til. Men vi kan næsten prise os lykkelig ved, at det er det eneste i Aaret, og at der ikke er indtruffet flere; thi en Samling af saa ivrig selvmordsøgende Patienter, som der har været i den senere Tid, skal man vanskelig kunne opvise Magen til. Hvor mange lavede Strikker, der har været indleveret i Løbet af Aaret, har jeg ikke Tal paa, det hørte en Tid omtrent til Dagens Orden. Et Par Kvinder maatte ikke blot passes Dag og Nat paa almindelig Maade, men man maatte efterse dem, naar de om Natten lagde sig under Tæppet. De benyttede da Anledningen til at snøre Halsen sammen eller fæste Baandet i Sengestolpen og lægge Hovedet udover Kanten af Sengen. Paa den Maade lykkedes det den ene at bringe det til dyb Asphyxi, hvoraf hun dog kom sig; men flere Dage derefter henlaa hun i en uklar og forvirret Tilstand.

Den samme Patient havde tidligere, $\frac{1}{2}$ Time efterat hun indkom i Asylet, og medens Vogtersken var beskæftiget med at bytte Klæder paa hende, gjort et Hængningsforsøg inde paa Privetet. Hun opgav for Vogtersken at lide af Diarré, og at hun maatte ud. Da Vogtersken strax efter kom derud, fandt hun hende hængende der. Hun var fuldstændig asphyktisk, og det varede en Tid, før man ved kunstig Respiration fik hende tillive igjen.

En anden Kvinde forsøgte, da det ikke lykkedes hende at strube sig, at bide over Arterierne ved Haandleddet samt at aabne Trachea ved at klore med Neglene paa Halsen. En tredie Kvinde drev det paa samme Maade en Tid under sine heftige Raptus.

En Mand, som man ikke tidligere havde haft nogensomhelst Grund til at mistænke for saadanne Tilbøieligheder, tog en Morgen, idet man holdt paa at staa op paa Soveværelserne, og de andre var gaaet ud, sit Lagen og hængte sig dermed i Vinduesgitteret. Han blev dog snart bemærket af Vogteren, men der skulde ikke have hengaaet mange Minutter til, før det havde været forbi.

Det har, som det vil sees, været en noksaa vanskelig Tid i Retning af at forebygge Selvmord. Det vil dog i Regelen lykkes at forebygge en saadan Eventualitet, naar man først har faaet Mistanke om en saadan suicidal Tilbøielighed, eller naar saadan Tilbøielighed tidligere har været bemærket. Vanskeligere er det, naar en pludselig opstaaet Impuls synes at ligge til Grund. Dette synes at have været Tilfældet i det refererede Casus, der endte med Døden.

For en Kvinde er som Dødsarsag opført Intoxicatio. Ogsaa hos denne Kvinde var der en stærk suicidal Trang, grundet i arvelig Disposition. Hendes Fader, Farfader og Farbroder havde samtlige forkortet sit Liv. Selv havde hun paa nogen Klorose nær været frisk indtil et Aars Tid før Indlæggelsen. Sygdommen var da begyndt med anæmiske og dyspeptiske Fænomener, Følelse af Brænden i Kroppen og forskellige andre Paræstesier. Senere blev hun forstemt, følte sig ulykkelig og fristedes til Suicidium. Med en sløv Kniv havde hun ogsaa kort før Indlæggelsen tilføiet sig flere Saar i Hjerteregeionen uden

dog at være trængt igjennem Brystvæggen. Selv paastod hun, at hun gjennem et af Saarene havde stukket en Stoppenaal dybt ind.

I Asylet viste hun sig fuldt klar, men meget forstemt og klagende med Forestillinger om Forsyndelse og Fordømmelse og var hallucineret for Hørselen.

Hun blev lagt tilsengs paa Vagtværelset og fik Tr. opii i stigende Doser indtil gtt. 50 b. p. d.

Hun var herunder bedre enkelte Dage, men Tilstanden var dog væsentlig uforandret. 2 Maaneder efter Indlæggelsen er anført, at hun igjen har tilføiet sig nogle dog ubetydelige Skrammer over venstre Art. radialis aabenbart som et Slags Suicidiumsforsøg. Hun seponerede da Tr. opii og fik Pil. opii, 0,05, 2 Gange daglig i stigende Doser.

En Maaned derefter var hun stegen til 7 Piller (0,35 Opium) 2 Gange daglig og havde brugt denne Dosis nogle Dage uden paaviselig Virkning. Hun skulde efter Bestemmelsen begynde at synke med Pillerne, da hun ved Morgenvisiten den 18de Mai befindes at være døsigt. Hun laa med lukkede Øine og contraherede Pupiller, svarede dog ordentlig paa Tiltale, og Tilstanden gav ikke Indtrykket af at være særlig foruroligende. Hun havde spist Frokost som sædvanlig. Pillerne, hvoraf hun havde taget sidste Dosis Aftenen forud, seponeredes, og hun fik Nafta.

Tilstanden forandredes imidlertid meget hurtig, og en Times Tid efter var hun fuldstændig soporøs, med snorkende, uregelmæssigt Aandedræt (Cheyne-Stokes). Kinder og Læber blev cyanotiske, Huden kjølig og fugtig, Lemmerne slappe. Pulsens holdt sig nok saa god, 120, regelmæssig.

Hun fik da subcutant 1 mgr. Atropin, hvorefter nogen Bedring; Cyanosen svandt, Pupillerne udvidedes, og Respirationen blev regelmæssig. Virkningen tabte sig dog snart, og hun blev igjen daarligere, hvorfor hun atter fik 1 mgr. Atropin subcutant samt Ædikkeklyster. Herefter kom atter nogen, men forbigaaende Bedring. Hun var en kort Tid bevidst, men faldt atter hen i Sopor, langsom, udsættende Respiration, tydelig udtalt Cheyne-Stokes, stærk Cyanose, fugtig, kjølig Hud. En ny Atropininjection fremkaldte nu ingen Virkning, og man søgte derfor at vedligeholde Respirationen ved passive Bevægelser og Elektricitet. Resultatet heraf blev mere og mere tvivlsomt, Pulsens blev nu ogsaa svagere, tildels ufølbart under Respirationspauserne, og under tiltagende Respirationssvækkelse og Cyanose døde hun Kl. 8 Aften, altsaa 10—11 Timer efterat de første Symptomer paa Intoxicationen havde vist sig.

At der her foreligger en Opiumsforgiftning, kan ikke være tvivlsomt. Dertil var de anførte Symptomer altfor typiske, nemlig den successivt indtrædende Sopor, Kontraktionen af Pupillerne og senere den karakteristiske Lammelse af Respirationencentret med den egne, udsættende Respiration (Cheyne-Stokes), Cyanosen og den fugtige Hud, medens Pulsens først senere paavirkedes.

Det paafaldende ved Tilfældet var, at Symptomerne optraadte saa sent, over 12 Timer efter sidste Dosis, og saa heftigt efterat den samme Dosis var given i nogle Dage uden nogen Virkning. Den samlede Dagsdosis (0,70) var heller ikke meget større end Pharmacopøens maximale Dagsdosis (0,60), og den

givne Dosis har flere Gange været betydelig overskreden ved successiv Stigning uden farlige Symptomer.

Disse Omstændigheder gjorde, at man fattede nogen Mistanke om, at hun maaske selv ikke var uden Skyld. Det er muligt, at hun ikke til enhver Tid havde sunket alle de givne Piller, men samlet en Del sammen og taget en større Portion paa en Gang. Hun var nemlig stærkt opsat paa Suicidium og dertil meget slu og forslagen.

Ved Sektionen, der foretoges den følgende Dag, er bemærket: Rigor mortis tilstede; paa Rygfladen og de øvrige declive Partier stærk, blaalig, hypostatisk Dekoloration. I Sinus longitudinalis et stort Blodkoagel. De bløde Hinder og selve Hjernen noget hyperæmiske.

Hjertet noget slapt og fyldt, især høire, med dels flydende, dels koaguleret mørkt Blod. Pericardiet overalt tilheftet Hjertet ved tynde, let afløselige Sammenvoxninger. Paa Papillarmusklerne nogle gule Spetter (Fædtdegeneration). Begge Lunger noget, men ikke særdeles hyperæmiske og ødematøse.

Lever, Milt og Nyrer noget hyperæmiske.

I Ventriklen en Del gulagtigt, flydende Indhold, hvori større og mindre Klumper og koaguleret Melk.

I Tyktarmen rigelige Scybala.

Sektionen frembød saaledes intet uventet med Undtagelse af den forefundne Pericardit. Den var aabenbart af ikke meget gammel Dato. At den stod i nogen Sammenhæng med de af hende foretagne Læsioner i Hjerteregionen og Indtrykning af Naale gennem Saarene, kan vel ikke ganske udelukkes.

4 Kvinder døde af Tuberkulose.

Hos den ene af disse, der døde ca. 14 Dage efter Indlæggelsen, viste Sektionen, at en pludselig opstaaet Pneumothorax væsentlig havde bidraget til det dødelige Udfald.

De øvrige 3, der døde af Tuberkulose, havde opholdt sig længere Tid i Asylet, og Obduktionsfundene var de sædvanlige ved en længere fremskreden Tuberculosis pulm. En Kvinde døde efter ca. 3 Aars Ophold af Paralysis generalis. Tilfældet antoges ved Indlæggelsen for Amentia, men under Forløbet traadte de paralytiske Symptomer mere og mere frem, skjønt som sædvanlig hos Kvinder i en modificeret, afdæmpet Form. Hun havde haft Syfilis, og der var en betydelig Karlidelse.

Hun døde under et apoplektiformt Anfald.

Sektionen viste en betydelig Hjerneatrofi med rigelig, serøs Ansamling i Ventriklerne. Flere af de større Kar ateromatøse. Aortaklapperne fortykkede og insufficiante og Hjertet hypertrofisk.

En Kvinde døde 5 Dage efter Indkomsten. Hun indkom efter en 14 Dages Sygdom i Hjemmet i en forvirret, ubevidst og meget debil Tilstand. Der var flere Steder paa Kroppen krustebelagte Saar, og fra et Par saadanne paa høire Arm udgik lymphangetiske Streng med svulne Glandler i Axillen.

Hun var urolig, og man fik liden Næring i hende. Temperaturen var noget forhøiet. Tilstanden lignede i det Hele et acut Delirium.

Sektionen gav, som ofte under saadan Tilstand, intet sikkert Holdepunkt for Bestemmelsen af Dødsaarsagen.

Der har det hele Aar været en mere end almindelig god Sundhedstilstand i Asylet. Naar undtages de dødelig endende Tilfælde, der er omtalt ovenfor, indtraf saa godt som intet alvorligere Sygdomstilfælde.

Af Diarré og Angina forekom vistnok nogle flere, end i Tabel III opført, men de var ganske lette og forbigaaende, saa de ikke kunde tillægges nogen Betydning.

Den geistlige Betjening i Asylet har været udført af Presten ved Afholdelse af Gudstjeneste hver 2den Helligdag og Besøg og Andagt i Afdelingerne én Gang ugentlig.

Skolelæreren har undervist 2 Gange ugentlig i begge B-Afdelinger.

Af Dr. Bødtkers Beretning for Kriminalasylet for 1900.

Extrait du rapport sur l'asile d'aliénés criminels.

— — — Den 5te April toges den nyindredede 2den Etage i Asylbygningen i Brug, hvortil man allerede i længere Tid havde følt Trang. Det vil nemlig indsees, at en Samling af op til 16 Patienter af det Slags, som Asylet huser, paa et og samme Forsamlingsværelse, frembød ikke liden Risiko. En vis Tilbøielighed hos de sletteste Elementer til at komplottere var nemlig ikke ukjendt. Ved de udvidede Rumforhold fik man en saa meget bedre Anledning til at gennemføre en mere betryggende Klassificering. Man har i det Hele i Aarets Løb oplevet saa rolige Forhold, som man med Rimelighed kan forlange i et Kriminalasyl.

Fra 1ste Juli fik Asylet sit eget Kjøkken i Orden, et Gode, hvorpaa jeg har sat stor Pris. Begrundede Klager over Maden har fra den Tid ikke fundet Sted. Og for Betjeningens Vedkommende har det siden staaet i Bestyrerens Magt for endel at skaffe en noget bedre Bospising. Saaledes serveres nu aldrig Vandgrød som Middagsmad for Vogterne.

- Det statistiske Centralbureau har derhos bl. a. udgivet følgende Værker:
- Statistique internationale: Navigation maritime. I, II, III, IV.* Christiania 1876, 1881, 1887, 1892.
- International Skibsfartsstatistik; Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.
Tabeller vedkommende Skibsfartsbevægelsen 1872—1894 og Handelsflaaderne 1886—1896. Kristiania 1897.
- Statistisk Aarvog for Kongeriget Norge. Senest udkommet: Enogtyvende Aargang, 1901. Kristiania 1901. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Senest udkommet: Attende Bind, 1900. Kristiania 1901. (*Journal du Bureau Central de Statistique.*)
- Oversigt over Kongeriget Norges civile, geistlige og judicielle Inddeling. Afsluttet 31 Januar 1893. Kristiania 1893.
- Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889. Kristiania 1889.
Do. for Tidsrummet 1 Juli 1889—31 December 1891, for Tidsrummet 1 Januar 1892—31 December 1894, for Tidsrummet 1 Januar 1895—31 December 1897 og for Tidsrummet 1 Januar 1898—31 December 1900, trykte som Tillæg til Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau, Niende Bind, Tolvte Bind, Femtende Bind og Attende Bind.
- Angaaende andre statistiske Værker henvises til ovennævnte Fortegnelser.

Samtlige Værker er at erholde tilkjøbs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

14 Februar 1902.

